

GYMNÁZIUM PÍSEK

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro čtyřleté gymnázium
a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

2016

Obsah:

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
2.1. Velikost školy.....	5
2.2. Vybavení školy.....	5
2.3. Charakteristika pedagogického sboru a charakteristika žáků.....	6
2.4. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce.....	6
2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3. Charakteristika ŠVP	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Profil absolventa.....	7
3.3. Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky	8
3.4. Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy	8
3.5. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
3.6. Zabezpečení žáků mimořádně nadaných	10
3.7. Začlenění průřezových témat.....	11
4. Učební plán.....	12
5. Učební osnovy	13
5.1. Učební osnovy povinných předmětů	13
5.2. Učební osnovy volitelných předmětů a seminářů	118
6. Školní projekty a kurzy	118
6.1. Adaptační kurz.....	118
6.2. Výměna Vreden – Písek.....	119
6.3. Závěrečný kurz Estetické výchovy	120
6.4. Sportovní kurzy.....	120
6.5. Ochrana člověka za mimořádných událostí formou celodenního cvičení	120
7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	121
7.1. Kritéria pro hodnocení a klasifikaci žáků.....	121
7.2. Autoevaluace školy.....	127

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ČTYŘLETÉ GYMNÁZIUM
A VYŠŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO GYMNÁZIA

zpracovaný podle RVP G (denní forma vzdělávání)

Předkladatel:

název školy	Gymnázium, Písek, Komenského 89
IČ	60869020
adresa školy	Komenského 89, 397 01 Písek
ředitel	Mgr. Petr Pícha
telefon	382 213 217
e-mail	gypisek@gymna-pi.cz
www	www.gymna-pi.cz
fax	382 219 320

Zřizovatel:

zřizovatel	Jihočeský kraj
adresa zřizovatele	K Zimnímu stadionu 1952, České Budějovice
telefon	386 720 111

Platnost dokumentu od:

datum	1. 9. 2016
--------------	------------

podpis ředitele a razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

Gymnázium Písek je škola s dlouholetou historií. Od svého založení v roce 1778 prošla řadou změn a odchovala velký počet absolventů. V současné době vzdělává škola žáky ve třech typech studia.

Čtyřleté gymnázium má po dvou třídách v každém ročníku a poskytuje klasické všeobecné vzdělání, zaměřené především na přípravu pro studium na vysokých školách.

Šestileté (francouzské) gymnázium s rozšířenou výukou francouzského jazyka. Výuka vybraných vyučovacích předmětů zde probíhá ve francouzském jazyce. Na škole působí francouzští pedagogové (rodilí mluvčí). Studium je šestileté, v každém ročníku je jedna třída.

Osmileté gymnázium je určeno pro talentované žáky z pátých ročníků základních škol. Zaměření studia je podobné jako u čtyřletého gymnázia, v každém ročníku je jedna třída.

Škola má 22 tříd s celkovým počtem cca 620 žáků. Průměrná naplněnost tříd je cca 29 žáků. Osmileté gymnázium má čtyři ročníky po jedné třídě v nižším stupni a čtyři ročníky po jedné třídě ve vyšším stupni. Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou.

2.2. Vybavení školy

Škola má pět vzájemně propojených budov. V nejstarší budově A sídlí osmileté a čtyřleté gymnázium. V budově B jsou třídy francouzského gymnázia a odborné učebny. Budova C obsahuje aulu, knihovnu, posilovnu a kabinety. V budovách D a E jsou tělocvičny.

Každá z 22 tříd má svoji stálou kmenovou učebnu. Žáci mají možnost si svoji učebnu vymalovat a vyzdobit podle svých představ. Vznikají tak velmi zajímavé interiéry a žáci mají možnost jejich tvorbu ovlivňovat. V každé kmenové třídě je počítač, dataprojektor, promítací plátno a ozvučení. Kromě kmenových učeben má škola i odborné učebny pro fyziku, biologii, chemii, výpočetní techniku, multimediální učebnu, školní knihovnu s více než 20 tisíci knih, učebny pro výuku jazyků, posilovnu a dvě tělocvičny. K dispozici je i venkovní hřiště, které je v majetku sousedního učiliště. Ve škole je školní bufet. Škola se postupně vybavuje multimediální technikou, dataprojektory se postupně stávají součástí vybavení odborných učeben. Učebny fyziky, biologie a informatiky jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Většina prostor školy je přístupná i pro vozíčkáře. Pouze horní dvě patra budovy B nemají zatím bezbariérový přístup. Škola v současné době nedisponuje vlastní jídelnou, žáci však mají možnost stravování v jiných krajských zařízeních, která jsou v dostupné vzdálenosti od školy.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru a charakteristika žáků

Pedagogický sbor má téměř 60 členů. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou kvalifikovaní, aprobovanost je prakticky 100%. Ve škole pracují dva výchovní poradci, metodik prevence sociálně patologických jevů, metodik environmentální výchovy a podle potřeby pedagogičtí asistenti.

Žáci píseckého gymnázia jsou vybíráni na základě přijímacího řízení z nejlepších žáků základních škol převážně z Písku a okolních obcí, částečně i ze sousedních okresů. Škola umožňuje integraci žáků s tělesným handicapem.

2.4. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Gymnázium Písek pravidelně spolupracuje s řadou organizací. Žáci se podílí na organizování celostátních sbírek Srdíčkový den, Sluníčkový den a Svátek s Emilem.

Úspěšná je spolupráce s Britskou radou. Naše škola se jako jedna z prvních v republice zapojila do projektu Dreams & Teams. Německý Fond budoucnosti poskytuje naší škole finanční příspěvek na cestu našich žáků do partnerské školy v severoněmeckém Vredenu. Škola se zapojuje i do mezinárodní spolupráce v programu Comenius.

Naši studenti navázali spolupráci s dobročinnou organizací „Humanistické hnutí Narovinu“ a uspořádali sbírku, která umožnila zapojit se do projektu „Adopce na dálku“.

Pravidelná je spolupráce s Úřadem práce. Společně sledujeme umístění našich absolventů, zúčastňujeme se schůzek výchovných poradců ze základních škol.

V rámci environmentální výchovy škola spolupracuje s odborem životního prostředí MÚ Písek a s centry ekologické výchovy Šípek v Č. Krumlově a Tereza v Praze.

Naši studenti se podílí na organizaci řady dobročinných akcí v našem městě, které pořádaly neziskové organizace Adra, Mesada, Inkano a další. Ve škole pořádáme pro žáky četné besedy s významnými osobnostmi kulturního života.

Gymnázium Písek udržuje pravidelné kontakty s partnerskými školami v Německu (viz příloha), Dánsku, Belgii a Francii. V rámci této spolupráce se uskutečňují četné vzájemné výměny.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena školská rada, která má 3 členy. Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných i individuálních schůzek, kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole. Třídních schůzek se mohou zúčastňovat i žáci. Jako poradní orgán ředitele funguje studentská rada, složená ze zástupců všech tříd.

Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Naše škola poskytuje žákům všeobecné vzdělání v nižším a vyšším stupni gymnázia.

Na nižším i vyšším stupni gymnázia se zaměřujeme na kvalitní naplňování cílů základního vzdělávání.

S tvorbou a postupným zaváděním ŠVP je nezbytné změnit přezívací pojetí cílů vzdělávání tak, aby se učivo stalo prostředkem k dosažení klíčových kompetencí. K tomu je třeba změnit nejen vyučovací metody, ale i metody a kritéria hodnocení.

Za prioritní považujeme postupnou změnu základního vztahu učitel – žák. Tento vztah musí být pozitivní a partnerský při respektování rolí jednotlivých subjektů vzdělávacího procesu.

Převažující strategií v procesu učení i v organizování školy musí být spolupráce. Výběr a strukturování učiva jako prostředku k dosahování klíčových kompetencí musí být dílem učitelů i žáků. Vzdělávací obsah bude průběžně aktualizován v souvislosti s dosaženým stupněm poznání. Vzdělávání podporuje osobnostní a sociální rozvoj žáka, jeho kritické myšlení a schopnost rozlišovat dobro a zlo. V této souvislosti se etika musí stát ne osamoceným vyučovacím předmětem, ale nezbytnou součástí všech vyučovacích předmětů i činností školy.

Učitelé se musí snažit poznat své žáky v celé šíři jejich osobnosti. Hodnocení je založeno na hledání pozitiv, ne nedostatků. Pro hodnocení a klasifikaci má škola stanovená jasná pravidla.

Důležitou vlastností celého vyučovacího procesu je jeho smysluplnost. Učitelé i žáci musí mít jasnou odpověď na zásadní otázku, proč toto učím a proč se tomuto učím, jaký to má význam v životě.

Pro uskutečňování uvedených cílů je nezbytné vytvářet ve škole bezpečné, přátelské a příjemné prostředí. Na jeho tvorbě se musí podílet učitelé i žáci.

3.2. Profil absolventa

Usilujeme o to, aby absolvent Gymnázia Písek byl morálně i psychicky zralou a zodpovědnou osobností. Je si vědom svých práv i povinností ve společnosti a řídí se podle principů slušného chování. Ctí demokratické principy fungování společnosti a zná systém fungování moderní demokracie v České republice.

Absolvent dbá o svoje zdraví, zodpovědně přistupuje k životu, k lidem ve svém okolí i celému životnímu prostředí. Je schopen samostatně řešit problémové situace a při práci je kreativní a flexibilní. Umí se účinně zapojit do skupinové práce, řešit dílčí úkoly i postupovat synteticky ve spolupráci s ostatními členy týmu. Je schopen zhodnotit svoji práci i výkon celé skupiny.

Student maturitního ročníku konstruktivně diskutuje o rozmanitých problémech, umí prezentovat i obhajovat vlastní názory. Rovněž umí naslouchat jiným názorům a akceptovat je.

Ovládá práci s osobním počítačem na velmi dobré uživatelské úrovni. Umí používat různé zdroje informací, kriticky k nim přistupovat a načerpáné informace je schopen třídit, zpracovávat a dále používat při řešení úkolů. Aktivně používá dva cizí jazyky, jeden na velmi dobré úrovni, druhý cizí jazyk alespoň na úrovni běžné komunikace.

Absolvent rozumí struktuře i obsahu jednotlivých vzdělávacích předmětů a dokáže odborné znalosti uplatnit v praktickém životě i v mezipředmětových vztazích. Je kvalitně připraven k maturitní zkoušce i k přijímacím zkouškám na vysoké školy. Absolvent využívá principy psychohygieny, dokáže prospěšně využívat volný čas a kladně rozvíjet vlastní osobnost. Je si vědom nezbytnosti celoživotního vzdělávání.

3.3. Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky

Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky se řídí platnou legislativou, která stanovuje podrobnosti přijímacího řízení a maturitní zkoušky.

Ředitel školy vyhlašuje nejméně 1 kolo přijímacího řízení.

Uchazeči o studium jsou přijímáni ke studiu ve všech typech studia, osmileté všeobecné, šestileté (francouzské) a čtyřleté všeobecné, na základě splnění kritérií, stanovených pro příslušný školní rok.

Předpokladem pro přijetí je výborný prospěch na ZŠ, logické uvažování, touha po vzdělání, snaha po dosažení co nejlepších výsledků a zodpovědný přístup k plnění povinností. Znalost francouzského jazyka není podmínkou pro přijetí ke studiu šestiletého dvojazyčného gymnázia. Studium na gymnáziu je zakončeno maturitní zkouškou, kterou vykonávají žáci posledních ročníků všech typů studia. Podmínkou pro vykonání maturitní zkoušky je úspěšné ukončení posledního ročníku studia.

Maturitní zkoušky se konají v termínech stanovených MŠMT.

3.4. Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

Gymnázium Písek rozvíjí u svých žáků klíčové kompetence jednak specifickými postupy v každém vyučovacím předmětu zvlášť a jednak postupy společnými pro celou školu. Na úrovni školy se jedná o následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- probouzí v žácích vnitřní motivaci k učení ukázkami využití učiva v praxi
- nabízí nebo představuje žákům různé formy a metody učení
- vede žáky k efektivnímu získávání a zpracovávání informací z různých zdrojů a klade důraz na porozumění textu
- nabádá žáky ke kritickému posouzení výsledků své činnosti
- zvyšuje motivaci podporou účasti žáků s nejlepšími výsledky na předmětových soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje práci žáků problémovými úkoly ze života
- učí žáky hledat podstatu problému
- vede žáky k hledání správných odpovědí na otázky různými způsoby, ale i ke kritickému posuzování jednotlivých možností odpovědí a ověřování jejich platnosti
- podporuje tvořivost, logické myšlení a týmovou práci při řešení problémů
- učí poznávat souvislosti mezi jednotlivými jevy i v rámci mezipředmětových vazeb
- vytváří prostředí pro debatu a spolupráci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákům klást otázky a vhodným způsobem projevovat svůj názor a argumentovat, ale i naslouchat názorům ostatních, vést dialog
- klade důraz na přesné, srozumitelné a logicky strukturované vyjadřování
- nabízí žákům možnost vyjadřovat se slovním i písemným projevem nebo veřejnou prezentací
- buduje schopnost interpretovat, hodnotit a verifikovat informace přijímané z různých zdrojů, učí je správně používat odborné výrazy a pojmy

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky stanovovat si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, možnosti a zájmy
- napomáhá k vytváření dobrých mezilidských vztahů mezi žáky i mezi žákem a učitelem
- motivuje žáky k zodpovědnosti a ohleduplnému chování, ochotě spolupracovat a pomáhat
- pomocí skupinových úkolů vede žáky ke spolupráci a k vytváření pravidel pro práci v týmu a učí vědomí osobní zodpovědnosti za výsledky práce celé skupiny

Kompetence občanské

Učitel:

- využívá prvky pozitivní motivace, podporuje kreativitu a snahu zlepšit se
- podporuje zájem o chod společnosti z hlediska udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí
- probouzí respekt k právům druhých a toleranci, vede k vůli hájit práva svá i druhých lidí a motivuje k zodpovědnosti vůči sobě i okolí
- učí žáky chápání kulturních i duchovních hodnot, jejich spoluvytváření a ochraně, respektování zákonů a norem
- dbá na zodpovědné plnění úkolů a povinností
- vede žáky ke sledování aktuálního dění

Kompetence pracovní a k podnikavosti

Učitel:

- seznamuje žáky s možnostmi dalšího studia
- podporuje iniciativu a rozvoj osobního potenciálu
- poukazuje na propojení předmětu s praktickým životem, rozvíjí schopnost využití znalostí a zkušeností v praktickém životě
- vede k vhodné organizaci a rozvržení vlastní práce
- učí žáky kriticky hodnotit své schopnosti a možnosti a porovnávat je s požadavky jednotlivých profesí

3.5. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále žáci se SVP) jsou považováni ti, kteří mají zdravotní postižení (tělesné, smyslové, vývojovou poruchu učení a chování, aj.), zdravotní znevýhodnění (zdravotně oslabení, dlouhodobě nemocní, aj.) a sociální znevýhodnění (ohrožení sociálně patologickými jevy, aj.). Při jejich integraci se řídíme platnou legislativou.

Žáci se SVP jsou vzděláváni formou individuální integrace do běžných tříd, kde pro ně vytváříme podnětné a přátelské prostředí. Dále vhodně motivujeme spolužáky k pomoci žákům se SVP v oblasti učení i v oblasti mezilidských vztahů.

Snažíme se o co nejširší zapojení žáků se SVP do výuky a co nejvyšší úspěšnost ve vzdělávacím procesu. K tomu podle potřeby a situace využíváme různé metody práce, např.:

- přistupujeme individuálně
- poskytujeme konzultace
- připravujeme výukové materiály
- respektujeme jejich pracovní tempo
- zohledňujeme své požadavky z hlediska výukových cílů a obsahu učiva reálným možnostem těchto žáků
- zohledníme jejich specifické obtíže při hodnocení a klasifikaci (viz kapitola 7)
- používáme vyhovující formy výuky
- zadáváme úkoly, do kterých se žáci se SVP mohou bez větších problémů zapojit a zažít při nich pocit úspěchu
- chválíme a povzbuzujeme

Pokud se žák se SVP není schopen vzdělávat v běžné třídě, sestavíme pro něj individuální vzdělávací plán, do něhož zahrneme i konzultace.

Škola podle potřeby spolupracuje s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny, ze speciálních pedagogických center, ošetřujícími lékaři a dalšími odborníky. Podle jejich doporučení a rad s žáky se SVP pracujeme a pomáháme při reedukační péči.

Současně co nejtěsněji komunikujeme a spolupracujeme s jejich zákonnými zástupci. Nebráníme se konzultaci a spolupráci se školami, které vzdělávají žáky se stejnými nebo obdobnými speciálně vzdělávacími potřebami. Učitelé se dále odborně vzdělávají.

V případě, že zdravotní postižení nebo zdravotní znevýhodnění zjistíme u žáka až na naší škole, doporučíme zákonným zástupcům vyšetření žáka v odpovídajícím školském poradenském zařízení a podle jeho závěrů a doporučení budeme dále postupovat.

3.6. Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Přístup k nadaným a mimořádně nadaným žákům se uskutečňuje v souladu s ustanovením školského zákona a prováděcími předpisy a po dohodě s příslušným školským poradenským zařízením. Škola spolupracuje s poradenským pracovištěm při zjišťování mimořádného nadání žáků a na základě závěrů může sestavit a realizovat individuální vzdělávací plán žáka. Hodnocení takových žáků zohledňuje jejich individuální situaci (viz kapitola 7).

Mimořádně nadaní žáci mohou být na základě komisionální zkoušky přeřazeni do vyššího ročníku.

Pro nadaného žáka učitelé připravují a zadávají školní práci tak, aby odpovídala úrovni jeho dovedností a rozvíjela ji.

Nadaní žáci mohou individuálně nebo skupinově navštěvovat vybrané bloky výuky ve vyšším ročníku.

Výuka jazyků probíhá v diferencovaných skupinách podle úrovně jazykových dovedností žáka. Jazykové nadání mohou žáci rozvíjet i v nepovinných předmětech, např. latina, ruský či španělský jazyk.

Žáci jsou zapojováni do účasti na předmětových olympiádách, soutěžích a odborných seminářích.

Žákům jsou v případě zájmu poskytovány individuální konzultace.

3.7. Začlenění průřezových témat

Průřezové téma a jeho okruhy	zařazení v předmětu a ročníku	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Anglický jazyk 1,2,3,4 Německý jazyk 1,2,3,4 Hudební výchova 1,2 Základy společenských věd 1,2	Chemie 2,3 Zeměpis 1 Francouzský jazyk 1,2,3,4 Tělesná výchova 1
Seberegulace, organizační dovednosti a ef. řešení problémů	Informační a komunikační technologie 2 Německý jazyk 1,2,4 Základy společenských věd 1	Tělesná výchova 1,2 Biologie 1 Francouzský jazyk 1,2,3,4
Sociální komunikace	Výtvarná výchova 1,2 Zeměpis 1 Tělesná výchova 1,2 Německý jazyk 1,2,3,4	Anglický jazyk 1,2,3,4 Český jazyk a literatura 1 Francouzský jazyk 1,2,3,4 Mediální výchova 2
Morálka všedního dne	Anglický jazyk 1,2,3,4 Německý jazyk 2,3,4	Zeměpis 1 Francouzský jazyk 1,2,3,4
Spolupráce a soutěž	Výtvarná výchova 1,2 Informační a komunikační technologie 2 Německý jazyk 4	Anglický jazyk 3,4 Tělesná výchova 3,4 Francouzský jazyk 1,2,3,4
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH		
Globalizační a rozvojové procesy	Výtvarná výchova 1,2	Zeměpis 1,2,3 Dějepis 3
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Anglický jazyk 4 Základy společenských věd 2,3	Zeměpis 2,3
Humanitární pomoc a mezinár. rozvojová spolupráce	Dějepis 3 Základy společenských věd 3,4	Zeměpis 2
Žijeme v Evropě	Anglický jazyk 1,2,3,4 Český jazyk a literatura 1,3,4 Hudební výchova 1,2 Německý jazyk 1,2,3	Zeměpis 3 Dějepis 2,3 Francouzský jazyk 1,2,3,4
Vzdělávání v Evropě a ve světě	Zeměpis 2,3	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Hudební výchova 1,2 Zeměpis 1,3	Německý jazyk 4
Psychosociální aspekty interkulturality	Informační a komunikační technologie 1	Německý jazyk 4
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Anglický jazyk 4 Český jazyk a literatura 1,4	Německý jazyk 1,4 Francouzský jazyk 1,2,3,4
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA		
Problematika vztahů organismů a prostředí	Biologie 2,3	
Člověk a životní prostředí	Anglický jazyk 3,4 Fyzika 3 Biologie 2,3	Chemie 1,2,3 Zeměpis 1,2,3 Německý jazyk 4
Životní prostředí regionu a ČR	Zeměpis 3	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		
Média a mediální produkce	Český jazyk a literatura 2,3,4 Informační a komunikační technologie 2,3 Biologie 3	Dějepis 1 Zeměpis 1 Mediální výchova 2
Mediální produkty a jejich významy	Český jazyk a literatura 3,4 Výtvarná výchova 1,2 Informační a komunikační technologie 1	Mediální výchova 2 Německý jazyk 3
Uživatelé	Mediální výchova 2	
Účinky mediální produkce a vliv médií	Zeměpis 1 Francouzský jazyk 4	Mediální výchova 2
Role médií v moderních dějinách	Český jazyk a literatura 1 Hudební výchova 1,2	Mediální výchova 2

4. Učební plán

ročník čtyřletého studia osmiletého studia	počet hodin týdně v ročníku				celkem
	1. <i>kvinta</i>	2. <i>sexta</i>	3. <i>septima</i>	4. <i>oktáva</i>	
Český jazyk a literatura	3	3	3	4	13
Cizí jazyk (anglický)	4	3	3	4	14
Další cizí jazyk (německý, francouzský)	3	3	3	3	12
Matematika	4	3	3	2	12
Fyzika	3	2	2	-	7
Chemie	2	3	2	-	7
Biologie	3	3	2	1	9
Zeměpis	2	2	2	1	7
Dějepis	2	2	2	2	8
Základy společenských věd	1	2	2	2	7
Hudební / Výtvarná výchova	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie	2	2	1	-	5
Mediální výchova	-	1	-	-	1
volitelné předměty	-	-	6	12	18
celkem	33	33	33	33	132

Poznámky k učebnímu plánu

Cizí jazyk – jedná se vždy o jazyk anglický s vyšší hodinovou dotací v prvním a posledním ročníku, než další cizí jazyk. Při výuce se třídy dělí na skupiny.

Další cizí jazyk - žáci si volí mezi němčinou a francouzštinou a při výuce se dělí do skupin.

Fyzika a Chemie se vyučují po dvou hodinách týdně v prvním až třetím ročníku. Součástí výuky těchto předmětů jsou ještě laboratorní cvičení (fyzika v prvním a chemie ve druhém ročníku) v rozsahu jedné dvouhodinovky jedenkrát za dva týdny, při kterých se třídy dělí na poloviny.

Biologie zahrnuje také část vzdělávacího oboru Geologie a Výchova ke zdraví podle RVP G. V prvním a druhém ročníku je jedna hodina (2 hodiny jedenkrát za dva týdny) věnována laboratorním cvičením, při kterých se třídy dělí na poloviny.

Zeměpis vznikl rozpracováním vzdělávacích oborů Geografie a Geologie podle RVP G.

Dějepis vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru Dějepis podle RVP G.

Předmět **Základy společenských věd** vychází ze vzdělávacích oblastí a oborů Občanský a společenskovědní základ, Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví podle RVP G.

Hudební výchova a Výtvarná výchova jsou předměty se společnou hodinovou dotací, žáci si v prvním ročníku volí jeden z nich. Na konci druhého ročníku je zařazen projekt, který obsahově vychází z předchozího studia a uzavírá je. Oba předměty vznikly rozpracováním vzdělávací oblasti Umění a kultura podle RVP G včetně společného vzdělávacího obsahu hudebního i výtvarného oboru.

Tělesná výchova je povinný předmět po celou dobu studia a vznikl rozpracováním oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví podle RVP G. Jeho součástí je Adaptační kurz na začátku prvního ročníku a sportovní kurzy ve druhém a třetím ročníku.

Informační a komunikační technologie jako vyučovací předmět vznikl rozpracováním oboru Informatika a informační a komunikační technologie podle RVP G, třída se při výuce dělí na poloviny.

Mediální výchova vznikla rozpracováním některých částí průřezového tématu Mediální výchova podle RVP G. (Celé průřezové téma Mediální výchova se naplňuje ještě v některých dalších předmětech.)

Volitelné předměty – jsou nabízeny v předposledním a posledním ročníku tak, aby doplňovaly a rozšiřovaly výuku povinných předmětů a umožňily žákům zaměřit se více na oblast jejich zájmu. Předpokladem je každoročně velké množství nabízených předmětů, konkrétní nabídka se může každý rok lišit podle možností školy. Otevřeny však mohou být v daný rok jen ty předměty, které se dostatečně naplní zájemci; kritéria naplnění stanoví každý rok vedení školy.

5. Učební osnovy

5.1. Učební osnovy povinných předmětů

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	14
ANGLICKÝ JAZYK	24
NĚMECKÝ JAZYK	30
FRANCOUZSKÝ JAZYK.....	37
MATEMATIKA	43
FYZIKA	50
CHEMIE	58
BIOLOGIE	65
ZEMĚPIS.....	71
ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD	79
DĚJEPIS	86
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	92
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	98
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	103
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	108
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA.....	114

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** zaujímá podstatné místo ve výchovně-vzdělávacím procesu, neboť kultivovaný jazykový projev a čtenářská vyspělost patří k důležitým rysům kulturního člověka dnešní doby. Znalost mateřského jazyka je potřebná pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v její mluvené i písemné, slyšené i čtené podobě umožňuje žákům poznat a pochopit řadu dalších oborů, chápat vývoj lidské společnosti. Poznávání češtiny vytváří předpoklady pro mezilidskou komunikaci, žáci se učí pochopit svoji roli v různých situacích, učí se vnímat okolní svět i sebe sama.

Výuka je rozdělena na dvě složky - **Jazykovou a komunikační výchovu a Literární komunikaci**.

V obou složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty uměleckými i odbornými.

Ve složce **Jazyk a jazyková komunikace** získávají žáci přiměřené poučení o jazyku jako prostředku komunikace v různých typech komunikátů. To umožní vybudovat kompetence jak pro tvorbu vlastních stylistických projevů psaných či mluvených, tak pro čtení s porozuměním a k hlubším čtenářským zážitkům. Výuka mluvnice a slohu je založena na kombinaci výkladu a praktického procvičování.

Složka **Literární komunikace** má charakter všeobecně vzdělávacího předmětu s výraznou funkcí esteticko-výchovnou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život. Ve výuce **Literární komunikace** je kombinován výklad s rozбором textu a žákovskými referáty. Součástí výuky jsou i návštěvy divadelních a filmových představení.

V průběhu výuky Literární komunikace se ve všech ročnících využívá přiměřených metod interpretace textu, žáci vyjadřují zážitky z literárních děl prostřednictvím osobních záznamů, anotací, pracují s kritikami a recenzemi, v rámci práce s textem se seznamují se způsoby mezitextové komunikace a žánry mezitextového navazování.

Předmět **Český jazyk a literatura** vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura podle RVP G. Vyučuje se jako samostatný předmět s celkovou časovou dotací 13 vyučovacích hodin za čtyři ročníky, jedna hodina v 1. ročníku čtyřletého (a v kvintě osmiletého) studia je půlená (třída je rozdělena na poloviny).

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	3	3	3	4

Předmět Český jazyk a literatura se většinou vyučuje v kmenových třídách, k dispozici jsou i třídy vybavené interaktivními tabulemi. Základní formou realizace je vyučovací hodina.

V předmětu **Český jazyk a literatura** jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Dále uvedenými strategiemi se naplňují příslušné kompetence na úrovni vyučovacího předmětu:

- Výběrem vhodných textů motivuje učitel žáky k četbě, interpretaci a analýze nejen literárních textů – *kompetence k učení, komunikativní, sociální a personální*.
- Učitel vede žáky vhodně zvolenými otázkami či zadanými úkoly k rozpoznání problému, objasnění podstaty a k návrhům řešení. Učitel zapojuje žáky do předmětových soutěží a olympiád, čímž je motivuje k hlubšímu studiu jazyka – *kompetence k řešení problémů, k učení, komunikativní*.
- Učitel zadává slohové práce, referáty a mluvní cvičení s kulturní a společenskou tematikou a vede tak žáky k formulaci vlastního názoru, jeho obhajobě pomocí logických argumentů a toleranci názorů druhých při rozvoji diskuse – *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanská*.
- Učitel organizuje pro žáky návštěvy divadelních a filmových představení, výstav, knihoven, muzeí, využívá za tímto účelem rovněž formu exkurzí s kulturní tematikou a rozvíjí tak estetické cítění žáků – *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanská*.
- Učitel vede žáky k vhodné organizaci a rozvržení vlastní práce, zdůrazňuje nutnost znalosti českého jazyka v mnoha profesích – *kompetence k podnikavosti*.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - Jazyk a jazyková komunikace		Ročník: 1., kvinta
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- objasní pojmy jazyk a řeč - vysvětlí vztah myšlení a jazyka - orientuje se v útvarech národního jazyka - zařadí češtinu mezi ostatní slovanské jazyky	1. Obecné poučení o jazyku a řeči Jazyk a řeč, myšlení a jazyk, jazyková komunikace, útvary národního jazyka, čeština jako součást slovanských jazyků, úvod do vývoje jazyka	Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Dějepis: vývoj jazyka ve vztahu k vývoji společnosti Zeměpis: slovanská území
- objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie - aplikuje zásady spisovné výslovnosti - vhodně užívá zvukové prostředky k účinné komunikaci – modulaci hlasu, tempo řeči, přízvuky, pauzy, správné frázování - do mluveného projevu vhodně zapojuje nonverbální prostředky komunikace	2. Zvuková stránka jazyka Systém českých hlásek, souvislá řeč – zvukové prostředky, zásady spisovné výslovnosti	Hudební výchova: znělost hlásek a tvorba hlasu
- ve svém písemném projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu - složitější případy řeší za pomoci příruček - vhodně aplikuje možnosti grafického členění textu	3. Grafická stránka jazyka Vznik písma a jeho druhy, základní principy českého pravopisu	Mediální výchova: Role médií v moderních dějinách
- v mluveném i písemném projevu vhodně volí výrazové prostředky dle svého sdělovacího záměru, adresáta a kontextu - objasní význam slov v daném kontextu	4. Úvod do stylistiky Stylistika, individuální styl, text a styl, objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé Komunikační prostředí, komunikát (text), účastníci komunikace a jejich role Funkce textů – komunikátů (apel, sebevyjádření, kontakt, argumentace, přesvědčování) Monolog a dialog, otázka a odpověď Styl prostě sdělovací a jeho útvary (dopis, SMS, e-mail, telefonický rozhovor, konverzace,...)	

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - Literární komunikace			Ročník: 1., kvinta		
Školní výstupy žák podle svých schopností:		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
- rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne znaky uměleckého textu - rozliší a zdůvodní rozdíl mezi literaturou uměleckou, populární a brakovou - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem; popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá v uměleckém zpracování - používá v praxi literárněvědné termíny, na příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) - interpretuje text z hlediska jazyka, kompozice, tematiky - určuje literární druh a žánr konkrétních literárních děl (návlek uvedených dovedností začíná v 1. ročníku a prohlubuje se při práci s textem v dalších ročnících)		1. Úvod do studia literatury, teorie literatury Základy literární vědy Literární druhy a žánry (lyrika, epika, drama) Funkce literatury Literatura a její dělení Interpretace literárních textů Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla (tropy, figury, rytmus, rým, monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, typy kompozice, motiv, téma)			
- orientuje se v hlavních historických událostech jednotlivých období - charakterizuje jednotlivá období literárního vývoje ve světě i u nás - zařadí typická díla do příslušného historického období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - interpretuje text a debatuje o něm - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - samostatně nebo ve skupině vyhledává informace týkající se období, děl, autora, třídí je a vyhodnocuje		2. Periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury do počátku 19. století Starověká literatura - nejstarší světové kultury Starověká literatura - antické Řecko, antický Řím Středověká literatura - středověká evropská kultura Středověká literatura - počátky písemnictví na našem území Středověká literatura – středověká česká kultura Středověká literatura - husitská literatura Humanismus a renesance - evropský humanismus a renesance, český humanismus a renesance Barokní literatura - evropské baroko, české baroko Evropská literatura 18. století - klasicismus, osvícenství, preromantismus Česká literatura do počátku 19. století	Dějepis: historický kontext daného období Hudební výchova: hudební tvorba v jednotlivých historických etapách Výtvarná výchova: výtvarná tvorba v jednotlivých historických etapách Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě (významní Evropané, významní Evropané z českého prostředí)		

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - Jazyk a jazyková komunikace			Ročník: 2., sexta	
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
• ovládá základní principy třídění slov na slovní druhy • objasní mluvnické kategorie a chápe možnost využití těchto znalostí při výuce cizím jazykům • odliší spisovné a nespisovné tvary, orientuje se ve vhodných příručkách	1. Tvarosloví Slovní druhy, principy jejich třídění, mluvnické kategorie a tvary, slohová charakteristika morfologických prostředků	Německý jazyk, Anglický jazyk: mluvnické kategorie		
• v mluveném i psaném projevu vhodně vybírá výrazové prostředky podle jejich vztahu ke kontextu a adresátovi • ve svém projevu využívá znalosti zásad tvarosloví, slovotvorných principů a pravopisu českého jazyka • ovládá rozvrstvení slovní zásoby češtiny v mluveném i psaném projevu, vhodně používá spisovné a nespisovné jazykové prostředky	2. Nauka o slovní zásobě a tvoření slov Jednotky slovní zásoby, frazeologismy, významové vztahy mezi slovy, obohacování slovní zásoby, změny ve slovní zásobě, způsoby tvoření slov, slovotvorný a morfematický rozbor slova	Německý jazyk, Anglický jazyk: internacionalismy		
• z odborného textu zpracovává výpisky, výtahy, konspekty • efektivně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	3. Funkční styly a jejich realizace v textech Odborný styl – odborný popis, referát, popis subjektivně zabarvený Administrativní styl – žádost, životopis, úřední korespondence, drobné administrativní útvary Publicistický styl – žánry psané a mluvené publicistiky	Mediální výchova: Média a mediální produkce		
• při realizaci vlastního textu (mluveného i psaného) využívá základní pravidla rétoriky	4. Praktický řečnický výcvik Základní druhy řečnických útvarů, výstavba a přednes krátkého referátu			

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - Literární komunikace			Ročník: 2., sexta		
Školní výstupy žák podle svých schopností:		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
- vystihne specifičnost vývoje české literatury - uvede a zařadí její představitele a charakterizuje jejich přínos pro vývoj literatury a lit. myšlení		1. Národní obrození Periodizace české literatury- opakování Další představitelé NO – Kollár, Tyl, Čelakovský, Erben		Dějepis: historický kontext daného období Hudební výchova: umění 19. st. v hudbě Výtvarná výchova: umění 19. st. ve výtvarném umění	
- objasní hlavní znaky uměleckého směru - uvede jeho představitele ve světové a české literatuře - objasní rozdíly mezi romantickým hrdinou a současným člověkem - vysvětlí specifika českého romantismu, objasní přínos Máchy pro moderní českou literaturu - odliší zvláštnosti vývoje české literatury v kontextu s vývojem světové literatury - orientuje se v dramatickém, filmovém a televizním zpracování literárních děl - na základě vlastní četby doloží základní rysy uměleckého směru v literárním díle - při rozboru konkrétního díla vhodně uplatňuje své dosavadní znalosti - orientuje se v básnickém textu - rozliší specifické prostředky básnického jazyka - objasní jejich funkci v textu a posoudí jejich estetický účinek na čtenáře - odliší umělecký text od neuměleckého - rozezná strukturu literárního textu, liter. žánry		2. Romantismus Znaky romantismu, romantický hrdina, jeho vztah ke světu Odraz romantismu v umění Světový romantismus – Anglie, Německo, Rusko... Český romantismus – Mácha 3. Realismus Počátky realismu v české literatuře – Němcová, Borovský Světový realismus – Francie, Anglie, Rusko, Polsko Kritický realismus, naturalismus 4. Česká literatura 2. poloviny 19. století Obecná charakteristika doby – historie, kultura (Generace ND) Generace májovců Boj o národní a kosmopolitní zaměření české literatury Nástup realismu v české lit. – historická próza, venkovská próza, drama a divadlo		Dějepis: historický kontext daného období Hudební výchova, Výtvarná výchova: odraz romantismu v umění, generace ND	

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - Jazyk a jazyková komunikace		Ročník: 3., septima
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• k vyjádření vlastních myšlenek, k efektivnímu dorozumívání, k logické stavbě výpovědi a k odlišení záměru mluvčího využívá znalosti týkající se větných členů, aktuálního členění výpovědi a druhů vět podle postoje mluvčího • používá různé prostředky textového navazování a klade tak důraz na srozumitelnost, přehlednost a logické souvislosti sdělení • užívá textové členění s ohledem na obsahovou výstavbu textu a rozvíjení tématu • posoudí a interpretuje komunikační účinky textu • svá tvrzení podpoří všestrannou analýzou textu	1. Skladba Základní pravidla větné stavby – větné členy, věty a souvětí Výpověď jako jednotka komunikace, aktuální členění větné Základy valenční syntaxe Základní vlastnosti textu a principy jeho výstavby, členění textu, intertextovost, subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, postavy) Narativní postupy (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá)	
• vhodně užívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary • aplikuje základní slohové, kompoziční a stylizační prostředky publicistického stylu • účelně kombinuje jazykové, stylistické a kompoziční prostředky úvahy	2. Funkční styly a jejich realizace v textech Publicistický styl – mluvené a psané publicistické žánry, styl reklamy, umělecká publicistika Úvahový postup – jazykové a stylistické prostředky úvahy,	Mediální výchova: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy Základy společenských věd: politologie – role médií
• vybírá odpovídající komunikační strategii s ohledem na partnera a publikum • rozpozná manipulativní komunikaci a dokáže jí čelit	3. Komunikační strategie – základy rétoriky Adresnost, ohled na partnera – volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních, vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa	

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - Literární komunikace		Ročník: 3., septima
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• porovná reálný svět a fikci v literárním díle a posoudí, v jaké míře a jakým způsobem se reálno promítá do lit. textu • v konkrétních textech nalezne specifické prostředky básnického jazyka, vysvětlí jejich funkci • při interpretaci lit. textu analyzuje jeho strukturu a stanoví literární žánr • získává informace z odborné literatury, internetu a dalších zdrojů, posoudí jejich věrohodnost, tvořivě je aplikuje	Moderní umělecké směry konce 19. a počátku 20. století v umění a v literatuře Moderní světová literatura této doby Česká literatura této doby – Česká moderna	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Výtvarná výchova, Hudební výchova: moderní umělecké směry Dějepis: spol. a ekon. poměry na přelomu století
• analyzuje lit. útvar vypravování, specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a vysvětlí jejich funkci • v textu identifikuje typy promluv a způsoby vyprávění a zhodnotí jejich účinek na čtenáře • stanoví základní vývojové periody světové literatury, pojmenuje typické rysy významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele • provede samostatnou interpretaci lit. díla a jeho filmového či dramatického zpracování, kriticky posoudí a porovná obě verze • vlastní četbou si samostatně prohlubuje znalosti o struktuře lit. díla, o lit. žánrech, vhodně prezentuje své čtenářské zkušenosti, doporučí lit. dílo	Světová literatura 1. pol. 20. století do 2. světové války – próza, poezie, drama Avantgardní umělecké směry a proudy, tradiční směry	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Dějepis: 1. světová válka, doba meziválečná – do 2. sv. v. – poměry v Evropě Výtvarná výchova, Hudební výchova: nové umělecké směry ve 20. století Základy společenských věd: filozofické směry této doby
• objasní zvláštnosti vývoje české literatury v kontextu světové literatury • vyloží literární vazby této literatury k lit. dílům minulosti na příkladech z vlastní četby • provede prezentaci přečteného lit. díla, zváží kriticky jeho klady a zápory, jeho společenskou funkci • identifikuje hlavní umělecké směry této doby, vysvětlí jejich podstatu, uvede hlavní představitele • při rozboru konkrétního básnického textu aplikuje svoje literárněvědné znalosti, objasní funkci básnických prostředků	Česká literatura 1. pol. 20. století do 2. světové války – próza, poezie, drama	Mediální výchova: Média a mediální produkce Dějepis: vznik ČR, doba meziválečná – zvláštnosti vývoje

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - Jazyk a jazyková komunikace		Ročník: 4., oktáva
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
na vybraných textech popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje a současné vývojové tendence	1. Systematizace obecných výkladů o jazyce Základní vývojové tendence současného českého jazyka, jazyková kultura, přehled vývoje naší jazykovědy	Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- efektivně a samostatně používá různé informační zdroje při kompletaci odborného textu - rozčlení text podle jeho obsahově tematické složky - rozliší kombinaci vyprávěcích, popisných a úvahových prvků v jazykovém projevu uměleckého funkčního stylu - posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu - analyzuje komplexně text a svá tvrzení argumentačně zdůvodňuje	2. Funkční styly Odborný styl II – důraz na slohové útvary výklad a úvaha, práce s odborným textem, odborný mluvený referát – jazyk a kompozice navazování kontaktu s posluchači Umělecký styl – prvky individuálního stylu na základě využití znalostí stylu uměleckého – jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla Styl výrazných osobností literatury	

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - Literární komunikace			Ročník: 4., oktáva		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:					
- posoudí kriticky, zda se jedná o umělecký, či neumělecký text - v konkrétních textech nalezne specifické prostředky básnického jazyka, vysvětlí jejich funkci - rozezná typické rysy významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele, zhodnotí jejich přínos pro vývoj literatury - kriticky interpretuje lit. dílo i jeho filmové či televizní zpracování, diskutuje o kladech a záporech obou verzí - analyzuje odborné informace, získané z literatury, internetu atd., posoudí jejich pravdivost, zaujme k nim stanovisko - vytvoří požadovaný slohový útvar uměleckého stylu na základě svých schopností a dovedností, i literárních znalostí - vytvoří a předvede prezentaci zadaného lit. díla - rozpozná texty literatury vážné, středního proudu a literárního braku, zaujme stanovisko		Světová literatura 2. poloviny 20. století až do současnosti – próza, poezie, drama		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Mediální výchova: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy Dějepis: 2. sv. v., ekonomické a společenské podmínky vývoje v poválečném světě Základy společenských věd: filozofické směry této doby Výtvarná výchova, Hudební výchova: nové umělecké směry v různých druzích umění	
- vysvětlí a zdůvodní zvláštnosti vývoje české literatury v rámci světové literatury - rozezná charakteristické rysy významných uměleckých směrů a typů literatury, pojmenuje hlavní zástupce, zhodnotí jejich přínos pro českou i světovou literaturu - chápe princip intertextovosti a kriticky zhodnotí jeho funkci - nalezne smysl textu, uváží další možné interpretace i dezinterpretace, posoudí jejich důsledky - formou předváděné prezentace kriticky interpretuje literární dílo (event. jeho filmové zpracování), pochválí a doporučí, nebo zaujme jiné stanovisko		Česká literatura 2. poloviny 20. století až do současnosti – próza, poezie, drama		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Mediální výchova: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy Dějepis: 2. sv. v. a její důsledky pro ČSR, zvláštnosti a mezníky poválečného vývoje u nás	

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučován v 1. - 4. ročníku čtyřletého studia a v kvintě až oktávě osmiletého studia jako *Cizí jazyk* podle RVP G. V 3. a 4. ročníku (septimě a oktávě) je též vyučována **Anglická konverzace** jako volitelný předmět.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Výuka angličtiny jako Cizího jazyka probíhá do úrovně B2, jako Dalšího cizího jazyka do úrovně B1 podle *Společného evropského referenčního rámce jazyků*.

Žáci jsou na výuku rozděleni do skupin v první řadě podle zájmu, dále podle jazykové úrovně, skupiny jsou prostupné. To znamená, že žák, jehož dovednosti se zlepší, nebo naopak začne z nějakého důvodu zaostávat, přestoupí v rámci ročníku do jiné skupiny.

Výuka probíhá převážně ve specializovaných jazykových učebnách vybavených moderní didaktickou technikou (kazetový a CD přehrávač, video a DVD přehrávač, interaktivní tabule, internet) a dalšími nutnými pomůckami (překladové a výkladové slovníky, mapy atd.)

Učitelé využívají pro výuku učebnice doplněné pracovním sešitem, zvukovými nahrávkami a interaktivními programy, současně si volí kombinaci dalších výukových materiálů optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
Počet hodin výuky týdně	4	3	3	4

V rámci předmětů je věnována pozornost dílčím aspektům těchto průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby pochopili důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- zadáváme úkoly, při kterých žáci propojují probraná témata a jazykové jevy
- umožňujeme žákům využívat různé způsoby přístupu ke studiu jazyka
- zadáváme úkoly, při kterých žáci hledají souvislosti jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby; tam, kde je to možné, využívají srovnání s jinými jazyky, které znají, i s mateřštinou

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně vyhledávali a zpracovávali informace z cizojazyčných textů

Kompetence k řešení problému

- zařazujeme metody, při kterých žáci řeší problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vytváříme příležitosti k odbourávání ostychu mluvit anglicky s cizím člověkem
- vedeme žáky k tomu, aby se naučili opsat obsah myšlenky, chybí-li jim slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- zařazujeme metody, které žákům umožňují, aby porozuměli přiměřeně obtížnému sdělení a textu v anglickém jazyce
- vedeme žáky k tomu, aby uměli anglicky zformulovat myšlenky na odpovídající úrovni
- vybízíme žáky, aby využívali dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme metody, při kterých žáci v rámci svých schopností docházejí k řešení, jak vyžádat a poskytnout pomoc, radu v přiměřeně obtížných situacích
- vedeme žáky k tomu, aby dodržovali nejen v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují v anglicky hovořící skupině či páru na řešení úkolu na odpovídající úrovni

Kompetence občanská

- umožňujeme žákům získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je s našimi zvyky

Kompetence k podnikavosti

- vedeme žáky k samostatnému rozhodování o jejich dalším vzdělávání a budoucí profesi
- vedeme žáky k rozvíjení svého osobního i odborného potenciálu
- zadáváme žákům úkoly, které podporují jejich vlastní iniciativu a tvořivost
- učíme žáky vyhodnocovat informace o vzdělávání a práci
- zadáváme žákům úkoly, při kterých využívají anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			Ročník: 1., kvinta		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:					
<u>Receptivní řečové dovednosti</u> • rozumí čtenému i slyšenému textu • vyhledá hlavní body a specifické informace v textu • postihne sled událostí • rozumí hlavní myšlence • rozumí slyšeným odpovědím mluvčích na položenou otázku • rozumí telefonnímu vzkazu a zapíše ho		<u>Fonetika</u> • přízvuk • slabé a silné formy výslovnosti • vázání slov		Český jazyk a literatura: • popis • diskuse, argumentace, obhajoba vlastního názoru, referát	
<u>Produktivní řečové dovednosti</u> • představí se, vyjádří základní informace o sobě a své rodině • vyjádří vlastnictví • plynule popíše děje v přítomnosti a minulosti • popíše, jak tráví volný čas • popíše svůj den a celý týden • vyjádří děj, který se právě odehrává • vyjádří množství • vyplní dotazník • popíše vzhled jiné osoby • vysvětlí směr cesty a zeptá se na něj • sdělí plány do budoucna		<u>Pravopis</u> • písemná správnost v psaném projevu (spelling, základy interpunkce) • stažené tvary		Německý jazyk: • práce se slovníkem • slova se společným základem	
<u>Interaktivní řečové dovednosti</u> • reaguje na základní otázky, užívá základní fráze – pozdrav • představení, oslovení, • rozloučení, poděkování, • ne/souhlas • zeptá se na cestu, otevírací dobu institucí, vyučovací předměty, školu, na stejné otázky odpoví • domluví si schůzku		<u>Gramatika</u> • přítomný čas prostý a průběhový • existenční vazba there is/are • stupňování přídavných jmen • minulý čas prostý • počítatelnost podst. jmen • vyjádření množství – many, much • podmínkové věty		Francouzský jazyk: • výslovnost (hlavně ve třídách dvojazyčného gymnázia) • slova se společným základem • práce se slovníkem – překladovým i výkladovým	
		<u>Lexikologie – tématické okruhy – komunikační funkce jazyka</u> • rodina, popis osoby • denní režim, běžné činnosti • volný čas, oblékání, vzhled a charakter • škola, bydliště, město a venkov • svátky, životní prostředí • filmové žánry, typy TV programů • technologie, sport		Základy společenských věd: • člověk a společnost (svátky ap.)	
		<u>Typy textů</u> • dotazník, popis • vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání • osobní dopis, formální dopis		Osobnostní a sociální výchova: • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • sociální komunikace • morálka všedního dne	
				Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: • žijeme v Evropě	

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK		Ročník: 2., sexta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák podle svých schopností:		
<u>Receptivní řečové dovednosti</u> • rozumí informativnímu článku • rozumí hlavní myšlence a hlavním bodům čteného textu a vyhledá v něm detailní informace • vystihne obsah jednotlivých odstavců textu • rozumí slyšenému i čtenému krátkému textu nebo větám navrhujícím řešení <u>Produktivní řečové dovednosti</u> • sdělí své názory k problému ve slohové práci • vypráví o nedávných událostech • formuluje sled událostí • reprodukuje sdělení • stručně charakterizuje známého spisovatele a jeho tvorbu • charakterizuje svou zemi, sdělí svůj názor na lidi jiných zemí • popíše svoje pocity • gramaticky správně formuluje odhad a předpověď na dané téma • napíše úvahu na dané téma <u>Interaktivní řečové dovednosti</u> • diskutuje o běžných každodenních tématech • zeptá se na plány, předsevzetí do budoucna, na radu a na podobné otázky odpoví • požádá o zopakování inf. pokud ji nepostihne • vypráví o události v přítomnosti a minulosti • zeptá se na pocity lidí, mluvčích, ptá se na detaily popsané události • popíše osobu, věc nebo místo pomocí vedlejší věty • napíše žádost o zaměstnání a informaci • vyjádří svůj názor na zaměstnání, diskutuje výhody a nevýhody na dané téma • reprodukuje vyslechnutý text a otázky jiných • domluví se na kompromisu s použitím vhodných výrazových prostředků	<u>Fonetika</u> • průběžný nácvik výslovnosti • složená slova • určitý člen "the" • koncové „-ed“ • oslabená výsl. slov ve větě • intonace v otázkách <u>Pravopis</u> • průběžný nácvik správnosti písemného projevu • interpunkce • běžně používané litografické znaky <u>Gramatika</u> • předpřítomný čas • vyjádření budoucího děje • „měl bych“/ „neměl bych“ • minulý čas prostý vs. minulý čas průběhový • ne/počitatelná podstatná jména • přídavná jména zakončena na “-ed” a “-ing” • stupňování příd. jmen • minulý čas vs. předpřítomný • podmínkové věty <u>Lexikologie – tématické okruhy- komunikační funkce jazyka</u> • doprava, cestování, nakupování a peníze • globální problémy, právo zločin • oblečení • práce a zaměstnání • zdraví a nemoci • moderní technologie <u>Typy textů</u> • neformální / formální dopis • vypravování, úvaha, esej, podrobný popis	Český jazyk a literatura: • charakteristika, popis osoby • anglo-americká literatura 19.století • diskuse, argumentace, obhajoba vlastního názoru, referát Německý jazyk: • práce se slovníkem • slova se společným základem Francouzský jazyk: • výslovnost (hlavně ve třídách dvojjazyčného gymnázia) • slova se společným základem • práce se slovníkem – překladovým i výkladovým Základy společenských věd: • člověk a společnost (svátky, životní prostředí, ap.) Zeměpis: • geografie anglicky mluvících zemí Osobnostní a sociální výchova: • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • sociální komunikace • morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: • žijeme v Evropě

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			Ročník: 3., septima		
Školní výstupy žák podle svých schopností:		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
<u>Receptivní řečové dovednosti</u> • dokáže rozpoznat hlavní myšlenku, role, pocity a názory jednotlivých mluvčích v poslechových cvičeních • z přečteného či vyslechnutého textu je schopen vybrat specifické informace a zodpovědět otázky • vystihne obsah jednotlivých odstavců textu, rozliší chronologii děje • rozliší hlavní a vedlejší informace v textu, novinovém článku apod. a dále s nimi pracuje • vyžádá si informace pomocí formálního písemného projevu • v textu rozliší pravdivé a nepravdivé informace <u>Produktivní řečové dovednosti</u> • vypráví o různých událostech v čase minulém, přítomném i budoucím • vypráví o pomyslné události v minulosti a jejich možných následcích • vyplní dotazník • vyžádá si písemně informace • nepřímými otázkami formuluje zdvořilé dotazy • popíše osobu, věc, děj či situaci reálnou či fiktivní • popíše umělecké dílo • písemně i ústně vyjádří své pocity a názory • dokáže vlastními slovy shrnout přečtený či vyslechnutý text • popíše život a dílo oblíbeného spisovatele • formuluje hlavní myšlenku písně <u>Interaktivní řečové dovednosti</u> • diskutuje o běžných, i méně běžných tématech • zeptá se na plány do budoucna, na radu, vyžádá si konkrétní informaci a podobné otázky také zodpoví • vyjádří svůj názor a dokáže argumentovat		<u>Fonetika</u> • průběžný nácvik výslovnosti, přízvuk • složená slova, určitý člen „the“ • koncové „ed“, oslabená výslovnost ve větě • intonace v otázkách <u>Pravopis</u> • průběžný nácvik správnosti písemného projevu • interpunkce, běžně používané litografické znaky <u>Gramatika</u> • nultý, první, druhý a třetí kondicionál • budoucí čas prostý a průběhový • vyjádření jistoty a pochybnosti pro minulý děj • nepřímá řeč, stupňování přídavných jmen • práci věty, trpný rod • vazba „nechat si něco udělat“ • přirovnání as...as • determinátory, frázová slovesa • trpný rod, vedlejší věty <u>Lexikologie – tématické okruhy- komunikační funkce jazyka</u> • technika, bydlení, zdraví, vztahy a schůzky • cestování a doprava, finance, umění • lidé a jejich vlastnosti, období lidského života • vesmír <u>Typy textů</u> • neformální /formální dopis • úvaha, esej, podrobný popis, žádost, inzerát • strukturovaný životopis	Český jazyk a literatura: • publicistika • anglo-americká literatura 1.pol. 20. století • diskuse, argumentace; referát Německý jazyk: • práce se slovníkem; slova se společným základem Francouzský jazyk: • výslovnost (hlavně ve třídách dvojjazyčného gymnázia) • slova se společným základem • práce se slovníkem – překladovým i výkladovým Základy společenských věd: • člověk a společnost (školy, životní prostředí, ap.) Dějepis: • historie anglicky mluvících zemí Osobnostní a sociální výchova: • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • sociální komunikace • morálka všedního dne • spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: • žijeme v Evropě Environmentální výchova: • člověk a životní prostředí		

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			Ročník: 4., oktáva		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:					
<u>Receptivní řečové dovednosti</u> • dokáže rozpoznat hlavní myšlenku, role, pocity a názory jednotlivých mluvčích v poslechových cvičeních • z přečteného či vyslechnutého textu je schopen vybrat specifické informace a zodpovědět otázky • vystihne obsah jednotlivých odstavců textu, rozliší chronologii děje • rozliší hlavní a vedlejší informace v textu, novinovém článku apod. a dále s nimi pracuje • vyžádá si informace pomocí formálního písemného projevu • v textu rozliší pravdivé a nepravdivé informace <u>Produktivní řečové dovednosti</u> • vypráví o různých událostech v čase minulém, přítomném i budoucím • vypráví o pomyslné události v minulosti a jejích možných následcích • vyplní dotazník • vyžádá si písemně informace • nepřímými otázkami formuluje zdvořilé dotazy • popíše osobu, věc, děj či situaci reálnou či fiktivní • popíše umělecké dílo • písemně i ústně vyjádří své pocity a názory • dokáže vlastními slovy shrnout přečtený či vyslechnutý text • popíše život a dílo oblíbeného spisovatele • formuluje hlavní myšlenku písně <u>Interaktivní řečové dovednosti</u> • diskutuje o běžných, i méně běžných tématech • zeptá se na plány do budoucna, na radu, vyžádá si konkrétní informaci a podobné otázky také zodpoví • vyjádří svůj názor a dokáže argumentovat		<u>Fonetika</u> • průběžný nácvik výslovnosti, přízvuk • složená slova, určitý člen „the“, koncové „ed“ • oslabená výslovnost ve větě • intonace v otázkách <u>Pravopis</u> • průběžný nácvik správnosti písemného projevu • interpunkce, běžně používané litografické znaky <u>Gramatika</u> • nepřímá řeč, práci věty, další budoucí časy • vyjádření povinnosti, zákazu a rady • minulý čas modálních sloves • vyjádření schopnosti v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • vedlejší věty, přechodníkové vazby, členy • frázová slovesa <u>Lexikologie – tématické okruhy- komunikační funkce jazyka</u> • technika, média, komunikační technologie • globální problémy • povolání, politika, školství, finance, umění <u>Typy textů</u> • vypravování, úvaha, esej • podrobný / odborný popis • žádost, inzerát • podrobný životopis		Český jazyk a literatura: • esej-úvaha, recenze • anglo-americká literatura 2.pol. 20.století • diskuse, argumentace, obhajoba vlastního názoru, referát Německý jazyk: • práce se slovníkem • slova se společným základem Francouzský jazyk: • výslovnost • slova se společným základem • práce se slovníkem – překladovým i výkladovým Základy společenských věd: • člověk a společnost Dějepis: • historie anglicky mluvících zemí Osobnostní a sociální výchova: • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • sociální komunikace • morálka všedního dne • spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: • žijeme v Evropě Environmentální výchova: • člověk a životní prostředí • globální problémy, jejich příčiny a důsledky Multikulturní výchova: • vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Německý jazyk** vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* podle RVP G. Jeho výuka poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků se sousedními zeměmi a v rámci integrované Evropy. Pomáhá odbourávat jazykové bariéry v osobním životě i v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice v německy mluvících zemích, vytváří předpoklady k pochopení různých období společného historického vývoje našich zemí. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Vytváří podmínky pro spolupráci se zahraničním partnerem a aktivní účast v projektu Setkávání mládeže.

Požadavky na vzdělání v cizím jazyce vycházejí ze *Společného evropského referenčního rámce pro výuku, studium a hodnocení cizích jazyků* se zřetelem na splnění podmínek referenční úrovně B1 - 2. cizí jazyk.

Cílem předmětu je získání zájmu o celoživotní studium německého jazyka. Vzdělávací obsah předmětu umožňuje rozvoj receptivních řečových dovedností (čtení jednoduchých textů, porozumění, práce s texty, používání dvojjazyčných a výkladových slovníků, porozumění jednoduché promluvě), podporuje rozvoj produktivních řečových dovedností (vytvoření ústního nebo písemného projevu na patřičné úrovni, jazykově správného a slohově vytržitého), rozvíjí interaktivní řečové dovednosti (schopnost komunikace v běžných každodenních situacích).

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	3	3	3	3

Ve třetím a čtvrtém ročníku (septimě a oktávě) nabízíme volitelný předmět **Německá konverzace** s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Někteří studenti tříd víceletého gymnázia a čtyřletého (žáci základní školy s rozšířenou výukou jazyků) mohou dosáhnout úrovně B2.

Výuku provádíme formou vyučovacích hodin. Využíváme práci s učebnicí doplněnou pracovním sešitem, dialogy, výklad, procvičení učiva, poslech, četbu, reprodukci textu, hry, soutěže, zpěv, samostatnou práci (vyhledávání informací, práci se slovníkem a autentickými materiály), práci s mapou, videoprogramy, počítačové prezentační programy na interaktivní tabuli. Výuka probíhá převážně ve specializovaných učebnách vybavených moderní technikou (video a DVD přehrávačem, CD přehrávačem, interaktivní tabulí), mapami, slovníky atd. Pokud vyučujeme v kmenových třídách, využíváme přenosné technické vybavení.

Ve výuce **Německého jazyka** upřednostňujeme rozdělení třídy do dvou skupin. Podporujeme tím větší možnost aktivního zapojení každého žáka do výuky a rozvoj komunikativních dovedností. Žáci jsou děleni do skupin podle jazykové úrovně, skupiny jsou vzájemně prostupné. Rozsah učiva a tempo výuky odpovídá úrovni skupiny.

Organizujeme výměnné pobyty, zúčastňujeme se různých akcí a olympiád v něm. jazyce.

Do výuky **Německého jazyka** integrujeme tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost schopností komunikovat v německém jazyce pro další studium i praktický život. Zadáváme jim úkoly, při kterých získávají další poznatky, propojují probraná témata, prakticky využívají získanou slovní zásobu a procvičují gramatické jevy.
- Nabízíme různé metody výuky, pomáháme žákům vybírat si a využívat vhodné strategie učení. Podněcujeme srovnání s češtinou a s jinými jazyky, které znají. Vedeme je k samostatné práci s cizojazyčnými texty.

Kompetence k řešení problémů

- Navozujeme situace, v nichž žák samostatně řeší problémy. Vytváříme příležitosti k překonání ostychu mluvit německy s cizincem.
- Učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat v praxi. Vedeme je k tomu, aby v případě chybějící slovní zásoby dokázali vyjádřit myšlenku dostupnými jazykovými prostředky.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k porozumění přiměřeně obtížnému sdělení a textu, kladením vhodných otázek je učíme komunikovat s lidmi.
- Zajímavými náměty k rozhovorům podporujeme schopnost zformulovat myšlenky na odpovídající úrovni v německém jazyce.
- V rámci projektu Setkávání mládeže organizujeme výměnné pobyty, podporujeme tím vytváření přátelských vztahů mezi studenty sousedních zemí, vybízíme je k praktickému využívání osvojených znalostí v německém jazyce a motivujeme je k dalšímu studiu německého jazyka.

Kompetence sociální a personální

- Používáme skupinovou práci žáků a vedeme žáky k spoluvytváření pravidel práce v týmu. Vedeme je k dodržování zásad slušného chování, podporujeme ohleduplnost a úctu v jednání.
- Zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k samostatnému řešení obtížných situací, učí se vyžádat a poskytnout pomoc.

Kompetence občanská

- Vhodnými texty a rozhovory vedeme žáky k respektování druhých lidí a národností, k respektování zákonů a norem.
- Umožňujeme žákům získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky u nás. Zapojujeme je do společného projektu výměnných pobytů.

Kompetence k podnikavosti

- Zadáváme jim úkoly, při nichž využívají německý jazyk k získávání informací z různých oblastí. Podporujeme využití znalostí a praktických zkušeností v profesní orientaci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK		Ročník: 1., kvinta	část 1/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností: • se dokáže přivítat a rozloučit • sdělí důležité informace o sobě • získá informace o ostatních • představí sebe i ostatní osoby • vypráví o svých plánech do budoucna • vypráví o své škole a třídě • pojmenuje činnosti týkající se školního života • pojmenuje školní předměty, informuje o svém rozvrhu hodin • vysloví své názory na téma škola, školní předměty • připraví a vede interview • vyjadřuje zájmy, záliby • pojmenuje a představí členy své rodiny, vypráví o své rodině • vypráví o svých domácích zvířatech • vyjádří vztahy • připraví a vede školní anketu • vyhledá informace z inzerátů • sdělí informace o místě svého bydliště • popíše svůj byt/pokoj • pojmenuje domácí spotřebiče • ptá se a odpovídá na otázky typu: Jak se máš? • vyjádří názor na byt a dům • vyhledá informace o bytech/domech z inzerátů • sdělí informace o místě svého bydliště • popíše svůj byt/pokoj • pojmenuje domácí spotřebiče • ptá se a odpovídá na otázky typu: Jak se máš? • vyjádří názor na byt a dům • vyhledá informace o bytech/domech z inzerátů	<u>Fonetika</u> základní pravidla výslovnosti <u>Pravopis</u> průběžný nácvik správného pravopisu zásady interpunkce <u>Gramatika</u> přítomný čas sloves pravidelných, pomocných, modálních a nepravidelných rozkazovací způsob minulé časy /préteritum a perfektum/ vybraných sloves odlučitelné a neodlučitelné předpony člen určitý a neurčitý skloňování podst. jmen a zájmen tvoření množného čísla podst. jmen skloňování příd. jmen po členu určitém a neurčitém předložky se 3., 4., 3. a 4.pádem základní číslovky vazba „es gibt“ slovosled věty oznamovací, tázací souvětí souřadné věty vedlejší s „dass“ a „weil“ <u>Lexikologie a tématické okruhy</u> rodina, popis osoby denní režim, běžné každodenní činnosti volný čas, koníčky oblékání, vzhled a charakter škola, bydliště, město a venkov hotel, ubytování	Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Zeměpis: Regionální geografie- Evropa Osobní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Český jazyk: Interview Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne Mediální výchova: Média a mediální produkce Český jazyk: Dotazník Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace	

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK		Ročník: 1., kvinta	část 2/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:			
• pojmenuje potraviny a hotová jídla • vypráví o svých stravovacích návycích • formuluje objednávku v restauraci • vyjádří svůj názor na pokrmy • vyhledá v textu informace, které ho zajímají • pojmenuje místa a instituce ve městě • popíše polohu institucí a památek ve městě • ptá se na cestu a odpovídá na podobné otázky • ptá se na dopravní prostředky a odpovídá na tyto otázky • vypráví, co se nalézá ve městě	<u>Slohové útvary</u> dotazník, popis vzkaz, pozdrav, blahopřání, přání osobní dopis, formální dopis e-mailová zpráva německému korespondenčnímu partnerovi <u>Týdenní výměnný pobyt v Německu.</u>	Zeměpis: Regionální geografie - Česká republika realizace formou projektu (podrobnosti níže)	

Název projektu: *Setkávání mládeže- Výměnné pobyty mezi Gymnáziem Písek a Gymnasium Georgianum Vreden/ Nordrhein- Westfalen/*

Trvání: Výměnné pobyty uskutečňujeme každoročně od školního roku 1994/1995.

Cíl: Předmětem a cílem projektu jsou výměnné pobyty studentů gymnázií, navázání vzájemných kontaktů, prohloubení spolupráce mezi oběma zeměmi, komunikace v cizím jazyce, prohloubení znalosti reálií, výměna pedagogických zkušeností vyučujících.

Vstupní úkol: Vypracování projektu Setkávání mládeže (vedoucí předmětové komise = koordinátor projektu), sestavení Profilu účastníka (vedoucí PK) a jeho vyplnění (studenti), výběr vhodných korespondenčních partnerů (vyučující ve vybraných třídách).

Výběr účastníků: Každým rokem se zúčastní projektu 40 studentů prvních ročníků čtyřletého a kvarty osmiletého gymnázia. Účastníky vybíráme podle jejich zájmu, doporučujeme pouze základní znalost německého jazyka, aby se byli schopni domluvit v rodinách. Finanční podpora Česko- německého fondu budoucnosti nám umožňuje zapojit do projektu i sociálně slabší žáky.

Popis průběhu: V prosinci je vypracován projekt Setkávání mládeže a předložen ke schválení Česko-německému fondu budoucnosti. V lednu vyplní zájemci Profily /dotazníky/ a pošlou je partnerskému gymnáziu. V únoru jsou vybráni korespondenti, prostřednictvím e-mailů a dopisů navážou kontakt. Výměnné pobyty proběhnou v červnu a září. Program je každou stranou pečlivě připravován dva měsíce předem. Studenti se seznámí s partnerskou školou, formou hry poznají město, zúčastní se výletů do okolí, uspořádají sportovní den atd. Jsou ubytováni v rodinách svých korespondenčních partnerů, mohou poznat život v rodině, seznámit se se zvyky dané země.

Vyhodnocení, návrhy: Do konce září vyhodnotí studenti i pedagogové výměnné pobyty, koordinátoři obou gymnázií zpracují hodnotící zprávu. V případě nedostatku navrhnou po vzájemné dohodě jiné řešení. Zkušenosti a zážitky z výměnného pobytu publikují studenti v regionálních novinách a ve školním časopise. Výměnné pobyty přispívají ke zkvalitnění mezilidských vztahů, posilují pocit evropské sounáležitosti. Pro naše žáky jsou výbornou motivací ke studiu německého jazyka, prohlubují jejich znalosti a posilují samostatnost

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK			Ročník: 2., sexta		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:					
• pojmenuje obchody, druhy zboží, popíše polohu objektu • sdělí informaci o plánovaných nákupech • formuluje nabídku (přijme ji, odmítne). Domluví si schůzku • podá informaci o kulturních akcích • pojmenuje činnost v každodenním životě, určí čas, denní dobu • vypráví o svém dnu, popíše průběh dne jiných osob • připraví a vede rozhovor • vypráví o zájmech svých i jiných osob • vypráví o plánech do budoucna • popisuje a charakterizuje osoby • vyjádří mínění o jiných lidech • napíše soukromý dopis • z přečteného textu vybere důležité informace • informuje o problémech a potížích • vyjádří prosbu o pomoc, odmítnutí, lítost • shrne základní myšlenky textu • napíše krátký životopis • vypráví o životě známých osobností • pojmenuje části těla, běžné nemoci, popíše je, sdělí, jak se cítí • podává informace o problémech, jejich následcích, navrhuje řešení • připraví anketu • najde v textu důležité informace		Fonetika • průběžný nácvik výslovnosti Pravopis • průběžný nácvik správnosti písemného projevu • interpunkce Gramatika • skloňování přídavných jmen po přivlastňovacích zájmenech, kein, alle, beide, einige, viele,... • budoucí čas sloves • préteritum a perfektum sloves • infinitiv s zu • zeměpisná podstatná jména • údaje míry, hmotnosti a množství po číslovkách • vazby sloves • zájmenná příslovce • vedlejší věty a konstrukce s zu Lexikální a tematické okruhy • cestování, dovolená, prázdniny • nakupování a peníze • zdraví a nemoci • sportovní a kulturní aktivity • turisticky zajímavé oblasti Německa a Rakouska • stravování a jídelní zvyklosti • charakteristika osoby • životopis		Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Český jazyk a literatura: Charakteristika, popis osoby Životopis Anglický jazyk: Práce se slovníkem Slova se společným základem Biologie: Biologie člověka Zeměpis: místopisná orientace	

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK		Ročník: 3., septima	
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:			
• Vylíčí událost v minulosti v časové posloupnosti a s využitím předložkových vazeb (vyj.časové a prostorové vztahy) • Zorganizuje anketu o trávení volného času • Popíše místa výletu • Napíše pohlednici, jednoduchý formální dopis • Formuluje návrhy o cestování s přihlédnutím k počasí • Reaguje na oznámení a inzerát • Uspořádá anketu TOP – TEN • Diskutuje o kladech a záporech jednotlivých povolání a obhájí svoji volbu a respektuje odlišnosti názorů a postojů • Vyhledá a utřídí informace z tisku • Získává a sděluje informace z německého tisku • Vypráví o minulých zážitcích • Vypráví o každodenním životě • Reaguje na inzerát v novinách • Prezentuje Českou republiku, hlavní město, svůj region, své město • Orientuje se podle mapy Prahy a popíše její pamětihodnosti • Připraví program pro turisty • Vypráví o známých osobnostech • Formou prezentace seznámí spolužáky se zajímavostmi ze Švýcarska	Gramatika • Trpný rod • Stupňování • Opakování minulého času sloves. Plusquamperfektum • Časové věty • Konjunktiv a kondicionál • Podmínkové věty • Předložky s 2., 2.+3. pádem • Příčestí přítomné a minulé Lexikální a tematické okruhy • Cestování. Doprava, dopravní nehody • Aktivní odpočinek • Kulturní a sportovní aktivity • Povolání • Životní prostředí • Česká republika. Praha • Jižní Čechy. Písek • Turistické zajímavosti Švýcarska	Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace (verbální a neverbální komunikace, přesná komunikace, tvořivá komunikace) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě (podmínky a možnosti studia v zahraničí) Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne. Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (můj vztah k lidem) Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí Český jazyk a literatura: diskuse, argumentace, referát Anglický jazyk: práce se slovníkem, slova se společným základem Zeměpis: Evropské země	

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK			Ročník: 4., oktáva		
Školní výstupy žák podle svých schopností:		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
• Rozumí textům z tisku a využívá slovníku • Popíše různé postoje, představy a názory na život • Srovná současný životní styl s dřívějším • Posoudí vliv médií na dnešní společnost a život rodiny • Uvede příklady jednotlivých médií a popíše jejich činnost • Posoudí vliv techniky na společnost • Objasní přínos vědy a techniky ve 20. a 21. století • Pracuje s texty s ekologickou tematikou – vyhledá a uvádí vlivy ohrožující člověka • Vyhledá a interpretuje informace na internetu a interpretuje údaje ze statistiky • Zorganizuje anketu na téma "já a životní prostředí" • Rozumí a reprodukuje text o multikulturní společnosti, • Hovoří na téma "problémy multikulturní společnosti" a vyhledá na internetu další potřebné informace • Prezentuje jednotlivé německy mluvící země, orientuje se podle mapy • Představí a srovná oslavy důležitých svátků u nás a v Německu • Vyjádří emoce a rozvíjí dobré vztahy s partnery komunikace • Formuluje svůj názor a navrhuje řešení, využívá verbální a neverbální komunikace • Zapojí se do diskuse nebo vypráví na dané téma • Vypráví o svých plánech do budoucna za použití podm. způsobu • Vyjádří své přání; vyjádří své mínění		Gramatika • Zvláštní významy modálních sloves • Předpony částečně odlučitelné a neodlučitelné • Další druhy vedlejších vět • Konjunktiv a kondicionál. Opakování podmínkových vět • Opakování souvětí souřadného a podřadného • Konjunktiv I. • Přímá a nepřímá řeč Lexikální a tematické okruhy • Nové trendy v našem životním stylu • Technika, média, komunikační technologie • Globální problémy • Osobní a pracovní problémy • Informace o německy mluvících zemích • Svátky a zvyky u nás a v Německu	Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace. Morálka všedního dne Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jak se mohou naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti v ČR, v Evropě) Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů. Psychosociální aspekty interkulturality Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí Český jazyk: Přejímání slov z cizích jazyků, obohacování slovní zásoby Zeměpis: Realie německy mluvících zemí Informatika: Vyhledávání na internetu, vytvoření tabulky, psaní e-mailu		

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Francouzský** jazyk vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* podle RVP G. Jeho výuka poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků se sousedními zeměmi v rámci integrované Evropy. Pomáhá odbourávat jazykové bariéry v osobním životě i v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice ve francouzsky mluvících zemích, vytváří předpoklady k pochopení různých období společného historického vývoje našich zemí. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Vytváří podmínky pro spolupráci se zahraničním partnerem a aktivní účast při výměnách.

Požadavky na vzdělání v cizím jazyce vycházejí ze *Společného evropského referenčního rámce pro výuku, studium a hodnocení cizích jazyků* se zřetelem na splnění podmínek referenční úrovně B1 - 2. cizí jazyk.

Cílem předmětu je získání zájmu o celoživotní studium francouzského jazyka. Vzdělávací obsah předmětu umožňuje rozvoj receptivních řečových dovedností (čtení jednoduchých textů, porozumění, práce s texty, používání dvojazyčných a výkladových slovníků, porozumění jednoduché promluvě), podporuje rozvoj produktivních řečových dovedností (vytvoření ústního nebo písemného projevu na patřičné úrovni, jazykově správného a slohově vytržitého), rozvíjí interaktivní řečové dovednosti (schopnost komunikace v běžných každodenních situacích).

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	3	3	3	3

Ve třetím a čtvrtém ročníku (septimě a oktávě) nabízíme volitelný předmět **Francouzská konverzace** s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Někteří studenti tříd víceletého gymnázia a čtyřletého (žáci základní školy s rozšířenou výukou jazyků) mohou dosáhnout úrovně B2.

Výuku provádíme formou vyučovacích hodin. Využíváme práci s učebnicí doplněnou pracovním sešitem, dialogy, výklad, procvičení učiva, poslech, četbu, reprodukci textu, hry, soutěže, zpěv, samostatnou práci (vyhledávání informací, práci se slovníkem a autentickými materiály), práci s mapou, videoprogramy, počítačové prezentační programy na interaktivní tabuli. Výuka probíhá převážně ve specializovaných učebnách vybavených moderní technikou (video a DVD přehrávačem, CD přehrávačem, interaktivní tabulí), mapami, slovníky atd. Pokud vyučujeme v kmenových třídách, využíváme přenosné technické vybavení.

Ve výuce francouzského jazyka upřednostňujeme rozdělení třídy do dvou skupin. Podporujeme tím větší možnost aktivního zapojení každého žáka do výuky a rozvoj komunikativních dovedností. Žáci jsou děleni do skupin podle jazykové úrovně, skupiny jsou vzájemně prostupné. Rozsah učiva a tempo výuky odpovídá úrovni skupiny.

Organizujeme výměnné pobyty, zúčastňujeme se různých akcí a olympiád ve francouzském jazyce.

Do výuky francouzského jazyka integrujeme tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost schopností komunikovat ve francouzském jazyce pro další studium i praktický život. Zadáváme jim úkoly, při kterých získávají další poznatky, propojují probraná témata, prakticky využívají získanou slovní zásobu a procvičují gramatické jevy.
- Nabízíme různé metody výuky, pomáháme žákům vybírat si a využívat vhodné strategie učení. Podněcujeme srovnání s češtinou a s jinými jazyky, které znají. Vedeme je k samostatné práci s cizojazyčnými texty.

Kompetence k řešení problémů

- Navozujeme situace, v nichž žák samostatně řeší problémy. Vytváříme příležitosti k překonání ostychu mluvit francouzsky s cizincem.
- Učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat v praxi. Vedeme je k tomu, aby v případě chybějící slovní zásoby dokázali vyjádřit myšlenku dostupnými jazykovými prostředky.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k porozumění přiměřeně obtížnému sdělení a textu, kladením vhodných otázek je učíme komunikovat s lidmi.
- Zajímavými náměty k rozhovorům podporujeme schopnost zformulovat myšlenky na odpovídající úrovni ve francouzském jazyce.
- Organizujeme výměnné pobyty, podporujeme tím vytváření přátelských vztahů mezi studenty sousedních zemí, vybízíme je k praktickému využívání osvojených znalostí ve francouzském jazyce a motivujeme je k dalšímu studiu francouzského jazyka.

Kompetence sociální a personální

- Používáme skupinovou práci žáků a vedeme žáky k spoluvytváření pravidel práce v týmu. Vedeme je k dodržování zásad slušného chování, podporujeme ohleduplnost a úctu v jednání.
- Zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k samostatnému řešení obtížných situací, učí se vyžádat a poskytnout pomoc.

Kompetence občanská

- Vhodnými texty a rozhovory vedeme žáky k respektování druhých lidí a národností, k respektování zákonů a norem.
- Umožňujeme žákům získat představu o zvycích ve francouzsky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky u nás. Zapojujeme je do společného projektu výměnných pobytů.

Kompetence k podnikavosti

- Zadáváme jim úkoly, při nichž využívají francouzský jazyk k získávání informací z různých oblastí. Podporujeme využití znalostí a praktických zkušeností v profesní orientaci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: FRANCOUZSKÝ JAZYK			Ročník: 1., kvinta		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:					
Receptivní řečové dovednosti • rozumí čtenému i slyšenému textu • vyhledá hlavní body a specifické informace v textu • postihne sled událostí • rozumí hlavní myšlence • rozumí slyšeným odpovědím mluvčích na položenou otázku • rozumí telefonnímu vzkazu a zapíše ho Produktivní řečové dovednosti • představí se, vyjádří základní informace o sobě a své rodině • vyjádří vlastnictví • správně popisuje opakovaný děj v přítomnosti • plynule popíše děje, které se odehrály v minulosti • charakterizuje vybavení domu, bytu – místnosti, nábytek, umístění věcí • nahradí podstatné jméno osobním zájmenem • popíše, jak tráví volný čas • popíše svůj den a celý týden • vyjádří děj, který se právě odehrává • vyjádří množství Interaktivní řečové dovednosti • reaguje jednoduchým způsobem na základní otázky, užívá základní fráze – pozdrav • představení, oslovení, • rozloučení, poděkování, • ne/souhlas • zeptá se na cestu, otevírací dobu institucí, vyučovací předměty, školu, na stejné otázky odpoví, domluví si schůzku		Fonetika • artikulace a slyšení francouzských hlásek • přízvuk • formy výslovnosti • vázání slov Pravopis • písemná správnost v psaném projevu • stažené tvary Gramatika • slovesa být a mít • zájmena osobní a přivlastňovací • přítomný čas • členy určité a neurčité • stupňování přídavných jmen • formulace c'est + • číslo a rod podstatných a přídavných jmen • otázky a zápor • předložky místa Lexikologie – slovní zásoba • rodina, popis osoby • denní režim, běžné činnosti • volný čas • charakter • škola, bydliště		Český jazyk a literatura: • popis • diskuse, argumentace, obhajoba vlastního názoru Německý jazyk: • práce se slovníkem • slova se společným základem Anglický jazyk: • výslovnost • slova se společným základem • práce se slovníkem – překladovým i výkladovým Osobnostní a sociální výchova: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne, sociální komunikace, spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: žijeme v Evropě Multikulturní výchova: vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

Předmět: FRANCOUZSKÝ JAZYK		Ročník: 2., sexta
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Receptivní řečové dovednosti • rozumí informativnímu článku • rozumí hlavní myšlence a hlavním bodům čteného textu a vyhledá v něm detailní informace • vystihne obsah jednotlivých odstavců textu Produktivní řečové dovednosti • vypráví o nedávných událostech • sdělí plány do budoucna • popíše vzhled jiné osoby • vyplní dotazník • vysvětlí směr cesty a zeptá se na něj Interaktivní řečové dovednosti • diskutuje o běžných každodenního tématech • zeptá se na plány, předsevzetí do budoucna, na radu a na podobné otázky odpoví • požádá o zopakování inf. pokud ji nepostihne • domluví si schůzku	Fonetika • průběžný nácvik výslovnosti • vázání a navazování • výslovnost souhláskových skupin • výslovnost znělých a neznělých souhlásek • intonace v otázkách Pravopis • průběžný nácvik správnosti písemného projevu • interpunkce • běžně používané litografické znaky Gramatika • dělivý člen • ukazovací a přivlastňovací zájmena • předložky a příslovce množství a místa • rozkaz • zvrtná slovesa • řadové číslovky • zájmena po předložkách • vyjádření vlastnictví • formulace il faut + podst. jméno nebo sloveso Lexikologie – slovní zásoba • doprava, jídlo, oblečení, kuchyně • volný čas • město a venkov – bydlení, nakupování	Český jazyk a literatura: • popis osoby, charakteristika • diskuse, argumentace, obhajoba vlastního názoru, referát Německý jazyk: • práce se slovníkem • slova se společným základem Anglický jazyk: • výslovnost • slova se společným základem • práce se slovníkem – překladovým i výkladovým Osobnostní a sociální výchova: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne, sociální komunikace, spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: žijeme v Evropě Multikulturní výchova: vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Předmět: FRANCOUZSKÝ JAZYK		Ročník: 3., septima
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Receptivní řečové dovednosti • rozumí obsahu slyšeného rozhovoru • pojmenuje hlavní globální problémy • rozumí krátkému čtenému textu • pochopí hlavní myšlenku slyšeného i čteného textu • rozumí hlavnímu tématu slyšeného vyprávění • ve čteném inzerátu rozpozná důležité informace • rozumí radě Produktivní řečové dovednosti • vypráví o událostech, oslavách • pojmenuje hlavní globální problémy • vyhledá konkrétní informace ve čteném nebo slyšeném textu • nahradí v textu vybraná slova vhodnými synonymy • popíše osobu, událost • reaguje na otázky posluchačů • napíše jednoduchou žádost Interaktivní řečové dovednosti • zeptá se na radu, co dělat ve svízelné situaci a diskutuje o jejich možných následcích • rozhovor o současných a minulých činnostech a dějích • zeptá se a odpoví na otázky v běžných situacích • diskutuje o životních stylech	Fonetika • melodie francouzské věty • intonace zdůrazněného slova ve větě • přízvuk ve slovech, neznělé hlásky • intonace otázek a zvolacích vět • homonyma Pravopis • průběžný nácvik správnosti písemného projevu • interpunkce, některé hovorové výrazy • koncovky podstatných jmen a sloves • předpony a přípony, přízvuky Gramatika • blízká budoucnost • minulý čas prostý • imparfait – minulý čas • zájmena, zájmena v rozkazu • opakování činnosti • nikdo, nic; vyjádření zvyku • umístění v čase • přímá a nepřímá řeč Lexikologie – slovní zásoba • telefonován, kancelářská práce (pošta,...) • zločin a zločinci • publikace, knihy a texty, fikce • rodina, studia, moře, doprava • povolání, místa a činnosti v práci • části těla, nemoci	Český jazyk a literatura: • publicistika • francouzská literatura • diskuse, argumentace, obhajoba vlastního názoru Německý jazyk: • práce se slovníkem • slova se společným základem Anglický jazyk: • výslovnost • slova se společným základem • práce se slovníkem – překladovým i výkladovým Osobnostní a sociální výchova: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne, sociální komunikace, spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Multikulturní výchova: vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Předmět: FRANCOUZSKÝ JAZYK		Ročník: 4., oktáva
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Receptivní řečové dovednosti • rozumí hlavní myšlenke článku a vyhledá v něm konkrétní informace • rozumí detailním informacím inzerátu • rozumí důležitým informacím ve slyšeném textu/hlášení • rozliší názory jednotlivých mluvčích Produktivní řečové dovednosti • vypráví o událostech minulých, současných i budoucích • napíše jednoduchý formální i neformální dopis • popíše osobu a její život • formuluje zdvořilé dotazy a žádosti • vyžádá si informace, ústně i písemně • vyjádří svůj názor Interaktivní řečové dovednosti • dokáže vést rozhovor, reagovat na otázky a dokáže hovor udržet • formuluje svá přání a tužby • diskutuje o jednoduchých problémech současnosti • objasní svůj postoj k některým otázkám současnosti • reaguje na podněty vznesené v rozhovoru	Fonetika • intonace • větný přízvuk • zdůraznění ve větě, např. „tak“, „takový“ Pravopis • nepřímá řeč • průběžný nácvik správnosti písemného projevu • interpunkce • přací věty Gramatika • zájmena „en“, „y“ • vztažná zájmena • stupňování přídavných jmen a příslovčí • časování budoucího času • průběhový čas přítomný • nedávná minulost Lexikologie – slovní zásoba • technika • dům a zahrada • vztahy mezi lidmi • cestování a doprava • peníze a platby • kultura a umění	Český jazyk a literatura: • esej-úvaha,recenze • francouzská literatura • diskuse, argumentace,obhajoba vlastního názoru, referát Německý jazyk: • práce se slovníkem • slova se společným základem Anglický jazyk: • výslovnost • slova se společným základem • práce se slovníkem – překladovým i výkladovým Mediální výchova: účinky mediální produkce a vliv médií Osobnostní a sociální výchova: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne, sociální komunikace, spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: žijeme v Evropě Multikulturní výchova: vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Matematika** vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru *Matematika a její aplikace* podle RVP G a je vyučován ve všech ročnících jako samostatný předmět zahrnující následující tematické celky:

- argumentace a ověřování
- číslo a proměnná
- práce s daty, kombinatorika, pravděpodobnost a statistika (statistika částečně realizována v předmětu Informační a komunikační technologie)
- závislost a funkční vztahy
- geometrie

Vzdělávání v předmětu **Matematika** je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení matematických pojmů a postupů, rozvoj abstraktního myšlení a logického úsudku. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v běžném životě i při vysokoškolském studiu.

Žáci mají možnost zapojit se do matematických soutěží (Matematická olympiáda a Matematický klokan)

Předmět **Matematika** se vyučuje v kmenových třídách, příp. v učebnách vybavených interaktivní tabulí.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	4	3	3	2

V předmětu nejsou zintegrována žádná průřezová témata.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání matematických pojmů a k nalézání vztahů mezi nimi
- klade důraz na porozumění textu slovních úloh
- vyhodnocuje s žáky informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu
- pomocí geometrie rozvíjí prostorovou představivost
- vhodnými domácími úkoly umožní žákům zkontrolovat, zda porozuměli dané látce
- vede žáky k účasti v matematických soutěžích

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problému
- podporuje týmovou práci při řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákům klást otázky a vhodným způsobem projevit svůj názor
- vede žáky k tomu, aby komentovali svůj postup při řešení úloh
- klade důraz na přesné, stručné a srozumitelné vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podněcuje u žáků zájem o studium technických oborů
- zadáváním skupinové práce vede žáky ke spolupráci

Kompetence občanská

Učitel:

- uplatňuje k žákům individuální přístup
- v hodnocení žáků využívá prvky pozitivní motivace
- podporuje kreativitu a snahu zlepšit se

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- seznamuje žáky s možností dalšího studia matematiky
- zdůrazňuje nezbytnost znalostí z matematiky při studiu na různých typech vysokých škol
- podporuje iniciativu a rozvoj osobního potenciálu žáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: MATEMATIKA		Ročník: 1., kvinta	část 1/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:			
• provádí aritmetické operace s čísly • vyjmenuje jednotlivé druhy intervalů, zakreslí je na číselné ose a operuje s nimi • určuje absolutní hodnotu reálných čísel, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • vysvětlí pojem množina, používá operace s množinami • vhodně využívá symbolický jazyk matematiky • uvede příklad sdělení, které je a které není výrokem • přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje • rozliší jednotlivé výroky (jednoduché, složené, kvantifikované), určuje jejich pravdivostní hodnotu, neguje je • užívá symbolické zápisy matematických vět • rozliší definici a větu, u vět ve tvaru implikace označí předpoklad a závěr věty • vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět • vysvětlí pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené • rozkládá složená čísla na prvočinitele • vyjmenuje znaky dělitelnosti přirozených čísel, aplikuje je v úlohách • nalézá nejmenší společný násobek a největší společný dělitel čísel • aplikuje pravidla pro počítání s mocninami • zapisuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu, hodnotu výrazu • provádí operace s mnohočleny a lomenými výrazy, rozkládá mnohočleny na součin	Základní poznatky z matematiky Číselné obory – N, Z, Q, R; druhá a třetí odmocnina Intervaly Absolutní hodnota reálného čísla Množiny – zadání množiny, inkluze a rovnost množin, operace s množinami, Vennovy diagramy Výroková logika – výrok, pravdivostní hodnota výroku, negace, složené výroky, obrácená a obměněná implikace, negace složených výroků, tautologie, kvantifikované výroky, negace kvantifikovaných výroků Definice, věta, důkaz Dělitelnost přirozených čísel – násobek dělitel, zápis čísla pomocí zbytku při dělení, důkazové úlohy na dělitelnost, znaky dělitelnosti, prvočíslo, číslo složené, prvočíselný rozklad, základní věta aritmetiky, čísla soudělná, nesoudělná, nejmenší společný násobek a největší společný dělitel Mocniny s přirozeným, celým exponentem Výrazy s proměnnými – definiční obor, mnohočleny, vzorce $(A \pm B)^2$, $(A \pm B)^3$, $A^2 - B^2$, $A^3 \pm B^3$, rozklady na součin, lomené výrazy		
• používá ekvivalentní a neekvivalentní úpravy při řešení rovnic, zdůvodní nutnost zkoušky • řeší lineární nerovnice s jednou neznámou, soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou • převádí rovnice a nerovnice na součinnový, podílový tvar a vyřeší je	Rovnice a nerovnice Lineární rovnice s jednou neznámou Lineární nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy Rovnice, nerovnice v součinnovém, podílovém tvaru		

Předmět: MATEMATIKA		Ročník: 1., kvinta	část 2/2
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností:			
• aplikuje definici absolutní hodnoty reálného čísla při řešení rovnic a nerovnic s absolutní hodnotou • řeší početně soustavu lineárních rovnic se dvěma, třemi neznámými, předvede grafické řešení soustavy lineárních nerovnic se dvěma neznámými • řeší kvadratickou rovnici • zdůvodní počet řešení kvadratické rovnice v závislosti na diskriminantu • používá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • početně i graficky řeší kvadratickou nerovnici • řeší soustavu lineární a kvadratické rovnice • zdůvodní vhodnost substituce a užívá ji při řešení rovnic, nerovnic a soustav • aplikuje rozklad mnohočlenu na součin při řešení rovnic vyšších stupňů • řeší iracionální rovnice a vysvětlí nutnost zkoušky • vyjadřuje neznámou ze vzorce • analyzuje a řeší slovní úlohy, v nichž používá řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav		Rovnice, nerovnice s absolutní hodnotou Soustavy lineárních rovnic a nerovnic se dvěma neznámými, soustavy lineárních rovnic se třemi neznámými Kvadratické rovnice – neúplná, obecná, vztahy mezi kořeny a koeficienty Kvadratická nerovnice Soustavy lineární a kvadratické rovnice Substituce Rovnice vyšších stupňů Iracionální rovnice Vyjádření neznámé ze vzorce Slovní úlohy	
• správně používá geometrické pojmy a symbolický jazyk geometrie • vyjmenuje základní geometrické útvary v rovině • definuje kružnici, kruh a jejich části, určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, dvou kružnic, nakreslí středový a obvodový úhel, vypočítá jejich velikost • aplikuje Pythagorovu větu a Euklidovy věty v úlohách početní geometrie • řeší pravoúhlý i obecný trojúhelník užitím goniometrie • roztřídí jednotlivé čtyřúhelníky podle jejich vlastností • využívá náčrt k přiblížení dané situace • používá vzorce k výpočtu obvodu a obsahu rovinných útvarů, efektivně využívá kalkulátor		Planimetrie Základní rovinné útvary Kružnice, kruh – definice, vzájemná poloha kružnice a přímky, dvou kružnic, části kružnice a kruhu, úhly v kružnici Trojúhelník – definice, rozdělení trojúhelníků, prvky trojúhelníku, shodnost, podobnost, Pythagorova věta, Euklidovy věty Trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku, sinová a kosinová věta, trigonometrie obecného trojúhelníku Čtyřúhelníky – rozdělení, vlastnosti Obvody a obsahy rovinných útvarů	

Předmět: MATEMATIKA		Ročník: 2., sexta	
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností:			
• definuje známé množiny bodů dané vlastností • sestrojí známé množiny bodů dané vlastností • zakreslí další množiny bodů daných vlastností • zakreslí náčrtek a provede rozbor úlohy • vybere množinu bodů dané vlastnosti vhodnou pro řešení konstrukční úlohy • rozliší úlohu polohovou a nepolohovou • sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník daných vlastností • aplikuje Pythagorovu větu a Euklidovy věty při konstrukcích na základě výpočtu • vysvětlí pojem zobrazení • rozliší shodné a podobné zobrazení • sestrojí obraz rovinného útvaru shodný nebo podobný s daným útvarem • používá shodná a podobná zobrazení při řešení konstrukčních úloh		Planimetrie Množiny bodů dané vlastností - osa úsečky, osa úhlu, kružnice, kruh, Thaletova kružnice, ekvidistanta přímky a kružnice, množina bodů, ze kterých je vidět úsečka pod daným úhlem Konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků a kružnic, konstrukce na základě výpočtu Shodná zobrazení - osová souměrnost, středová souměrnost, otočení, posunutí Podobná zobrazení – stejnolehlost, stejnolehlost úseček a kružnic	
• vysvětlí pojem funkce • využívá znalostí řešení rovnic a nerovnic při určování definičních oborů • formuluje vlastnosti funkcí • zakreslí grafy elementárních funkcí v základním i posunutém tvaru • pomocí grafů porovnává vlastnosti funkcí • přiřadí funkcím funkční předpis • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o lineární a kvadratické funkci • využívá znalosti o funkcích při řešení kvadratických nerovnic • aplikuje pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami při úpravách výrazů • řeší exponenciální a logaritmické rovnice • modeluje závislosti reálných dějů pomocí funkcí • vyjádří velikost úhlu v míře stupňové i obloukové • nalezne základní velikost úhlu • aplikuje vztahy mezi goniometrickými funkcemi • řeší jednoduché goniometrické rovnice, využívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe		Funkce Definiční obor a obor hodnot funkce Vlastnosti funkcí - funkce sudá a lichá, rostoucí a klesající, prostá, omezená, maximum a minimum funkce Elementární funkce - funkce lineární, kvadratická, lineární lomená, mocninná, funkce s absolutní hodnotou Mocniny s racionálním exponentem Inverzní funkce Funkce exponenciální a logaritmická Logaritmus Exponenciální a logaritmické rovnice Orientovaný úhel, základní velikost úhlu, Periodická funkce, funkce složená Goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi, goniometrické rovnice	Fyzika: úlohy o pohybu

Předmět: MATEMATIKA			Ročník: 3., septima		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:					
•					
• upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • ilustruje vlastnosti kombinačních čísel na Pascalově trojúhelníku • aplikuje binomickou větu • používá matematickou indukci k důkazu matematických vět • rozliší jednotlivé typy kombinatorických úloh a vyřeší je • využívá kombinatorické postupy při řešení úloh z pravděpodobnosti		Kombinatorika Faktoriál, kombinační číslo Pascalův trojúhelník, binomická věta Matematická indukce Kombinatorické úlohy – variace, permutace, kombinace bez opakování, variace, permutace s opakováním Pravděpodobnost – náhodný jev, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů			
• vysvětlí význam základních pojmů statistiky vhodných pro jednoduché zpracování statistického souboru dat		Statistika základní pojmy (statistický soubor, absolutní a relativní četnost, aritmetický a geometrický průměr, modus a medián)		Informační a komunik. technologie: zpracování statist. souboru dat pomocí vhodného nástroje výpočetní techniky	
• vysvětlí pojmy orientovaná úsečka, vektor • provádí operace s vektory • nakreslí kartézskou soustavu souřadnic, umístí bod, vektor • určuje souřadnice středu úsečky, souřadnice vektoru • vypočítá velikost vektoru, odchylku vektorů • definuje součiny vektorů a užívá jich v analytické geometrii		Analytická geometrie v rovině Orientovaná úsečka, vektor, operace s vektory – sčítání a odčítání vektorů, násobení vektoru reálným číslem Kartézská soustava souřadnic, souřadnice bodu, souřadnice vektoru Lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost, velikost vektoru, odchylka vektorů, skalární, vektorový, smíšený součin a jejich užití		Fyzika: vektorové veličiny	
• aktivně ovládá jednotlivé způsoby vyjádření přímky v rovině, vysvětlí geometrický význam koeficientů • analyticky vyjádří úsečku a polopřímku • vyřeší vzájemnou polohu přímek, vypočítá odchylku přímek, vzdálenost bodu od přímky		Analytické vyjádření přímky v rovině – parametrická rovnice, obecná rovnice, směrnicový tvar Polohové a metrické vztahy dvou bodů, dvou přímek – vzájemná poloha dvou přímek, vzdálenost dvou bodů, vzdálenost bodu od přímky, odchylka dvou přímek			
• definuje jednotlivé kuželosečky • z daných prvků určuje rovnici kuželosečky, z rovnice kuželosečky určuje základní údaje o kuželosečce • vyřeší analyticky vzájemnou polohu přímky a kuželosečky		Kuželosečky Kružnice, elipsa, parabola, hyperbola – definice a rovnice těchto kuželoseček Vzájemná poloha přímky a kuželosečky			

Předmět: MATEMATIKA		Ročník: 4., oktáva	
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností:			
• správně používá geometrické pojmy • zobrazí tělesa ve volném rovnoběžném promítání • používá základní stereometrické věty k určení vzájemné polohy útvarů v prostoru • využívá náčrt při řešení prostorového problému • sestrojí a zobrazí řez tělesa rovinou • vypočítá odchylky a vzdálenosti útvarů • používá vzorce k výpočtu objemu a povrchu těles a jejich částí • aplikuje funkční vztahy, trigonometrii, úpravy výrazů, pracuje s proměnnými i iracionálními čísly, efektivně využívá kalkulátor		Stereometrie Základní tělesa, volné rovnoběžné promítání Vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou, tří rovin Kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny Řez tělesa rovinou, průsečnice rovin, průsečík přímky a roviny, průnik přímky a tělesa, příčka mimoběžek Metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky Objemy a povrchy těles a jejich částí	
• načrtne grafy elementárních funkcí a určí jejich vlastnosti • vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí reálných čísel • určuje posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností • definuje aritmetickou a geometrickou posloupnost, vysvětlí význam difference a kvocientu • Vysvětlí rozdíl mezi posloupností a řadou, rozliší řadu konvergentní a divergentní, určí součet řady • Správně užívá vztahů pro posloupnosti a řady k řešení úloh • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje geometrickou posloupnost ve finanční matematice		Funkce Posloupnosti Posloupnost - definice, vlastnosti (monotónní, omezená), způsoby zadání graf Aritmetická a geometrická posloupnost Geometrická řada Finanční matematika	Základy společenských věd: Finanční gramotnost

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v předmětu **Fyzika** směřuje k rozvoji schopnosti hledat a poznávat nejpodstatnější příčiny dějů v přírodě a jejich vzájemné souvislosti. Vede k rozvíjení a upevňování dovednosti pozorovat a měřit, vede ke schopnosti vytvářet a ověřovat hypotézy, podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování, vede k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie. Během studia si žáci uvědomují, že fyzika má stále větší význam v praxi i při vývoji a aplikacích nových technologií.

Vyučovací předmět **Fyzika** vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru *Fyzika* podle RVP G jako součást vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a má proto úzký vztah k dalším přírodním vědám biologii, chemii a hlavně matematice. Její nástroje využívá při řešení teoretických úloh a zpracování výsledků měření.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: výklad (s využitím interaktivní tabule, počítače, videa atp.), skupinová práce v laboratořích s využitím pomůcek, přístrojů, měřidel, odborné literatury, samostatné pozorování, krátkodobé projekty, a další formy a metody rozvíjející především kritické myšlení.

Výuka probíhá převážně ve specializované učebně fyziky vybavené moderní didaktickou a měřicí technikou a dále ve fyzikální laboratoři, jejíž vybavení umožňuje provádění a zpracování fyzikálních měření.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	3	2	2	-

Výuka v prvním ročníku (kvintě) je rozdělena na dvě hodiny týdně plus cvičení dvě hodiny jednou za čtrnáct dní.

Od třetího ročníku (septimy) je také nabízeno fyzikální vzdělávání v rámci volitelných předmětů, jejichž skladba a obsah se může rok od roku měnit podle potřeb a zájmu žáků. Pro nadané žáky nabízíme možnost účasti v různých fyzikálně zaměřených soutěžích (Fyzikální olympiáda, Astronomická olympiáda, Korespondenční semináře, ...)

V rámci předmětu je částečně rozvíjeno průřezové téma Environmentální výchova.

2. Výchové a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, samostatně pozorovat, experimentovat a měřit, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat

- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- zadáním skupinové práce či termínovaného úkolu podporuje schopnost žáků plánovat, organizovat a řídit pracovní činnost vlastní i kolektivu
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim umožní posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy své přípravy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- demonstrací fyzikálního jevu nebo děje vede žáky k tomu, aby na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovali získané údaje a vyvodili závěry
- zadáním samostatné práce, skupinové práce nebo během výkladu vytváří problémové situace, které žáky nutí o problému přemýšlet a řešit jej, vybrat z možných postupů ten nejefektivnější, zvažovat alternativy, svá tvrzení dokazovat a formulovat podložené závěry
- pomocí zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáním samostatné práce motivuje žáky k využívání multimédií pro studijní účely
- formou diskuse na dané téma rozvíjí schopnost žáků jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmu skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce skupiny i své vlastní

Kompetence občanská

Učitel:

- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky k zodpovědnému plnění svých povinností
- pracuje s žáky tak, aby získávali představu o významu a přínosu fyziky pro život a činnosti člověka, pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí; využívá k tomu tématicky zaměřených úloh, žákovských referátů, praktických činností s moderní technikou, exkurzí, besed, výstav apod.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- seznamuje žáky s možností dalšího studia fyziky a jí příbuzných oborů na různých typech vysokých škol; využívá k tomu besedy s bývalými studenty nebo vysokoškolskými učiteli, návštěvy vysokých škol, upoutávky tištěné nebo elektronické podoby apod.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: FYZIKA		Ročník: 1., kvinta	část 1/2
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
- používá s porozuměním zavedené fyzikální veličiny a zákonné měřicí jednotky pro vyjadřování hodnot veličin a při řešení úloh - s porozuměním operuje se skalárními a vektorovými veličinami při řešení úloh	soustava základních a odvozených veličin a jejich jednotky skalární a vektorové veličiny		
- využívá představu hmotného bodu při řešení úloh - používá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů při řešení úloh - sestrojí grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase a využívá tyto grafy k řešení úloh	trajektorie, dráha, pohyby (přímočarý, křivočarý, volný pád, pohyb po kružnici) průměrná a okamžitá rychlost zrychlení	Matematika: úprava výrazu, vyjádření neznámé ze vzorce, graf funkce	
- uvede příklady pohybových a deformačních účinků síly na těleso - určí výslednici dvou sil působících v jednom bodě - využívá rozkladu sil k řešení úloh a problémů - aplikuje Newtonovy zákony a zákon zachování hybnosti při řešení úloh a problémů - uvede příklady užitečného a škodlivého tření v praxi	síla, skládání a rozkládání sil Newtonovy pohybové zákony hybnost, zákon zachování hybnosti třecí a odporové síly inerciální vztažné soustavy		
- rozhodne, kdy těleso koná, a kdy nekoná práci - určí práci stálé síly výpočtem - zná souvislost změny kinetické a potenciální energie s mechanickou prací - využívá zákona zachování energie při řešení úloh a problémů - řeší úlohy z praxe s použitím vztahů pro výkon a účinnost	mechanická práce stálé síly kinetická a potenciální energie a jejich změna zákon zachování mechanické energie výkon, příkon, účinnost		
- uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek - vysvětlí rozdíly mezi skupenstvími z hlediska vztahu vnitřní kinetické a vnitřní potenciální energie částic - převádí teplotu z Celsiovy stupnice do Kelvinovy stupnice a naopak	kinetická teorie látek kinetická a potenciální energie částic modely struktury látek, stavové veličiny teplota a její měření, termodynamická teplota	Chemie: vazby, krystalická mřížka, stavba látek	

Předmět: FYZIKA			Ročník: 1., kvinta		část 2/2
Školní výstupy žák podle svých schopností:		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
• uvede příklady změny vnitřní energie • řeší úlohy na změnu vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou • interpretuje fyzikální význam měrné tepelné kapacity • sestaví kalorimetrickou rovnici a řeší úlohy na její použití • řeší úlohy z praxe na použití 1. termodynamického zákona • uvede příklady na vedení tepla, proudění tepla a tepelné záření		vnitřní energie tělesa a soustavy těles a její změna konáním práce a tepelnou výměnou teplo, tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita kalorimetrická rovnice první termodynamický zákon přenos vnitřní energie			
• popíše posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa • řeší úlohy na moment síly a momentovou větu • zkonstruuje výslednici dvou různoběžných a rovnoběžných sil působících v různých bodech tuhého tělesa • řeší úlohy na dvojici sil, rozklad sil a stabilitu tělesa • experimentálně určí těžiště tenké desky		tuhé těleso, jeho posuvný a otáčivý pohyb kolem pevné osy moment síly vzhledem k ose otáčení, výslednice momentů sil, momentová věta působení sil na tuhé těleso těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa			
• Uvede příklady jednoduchých typů deformací • Řeší úlohy s použitím Hookova zákona • Nalezne řešení úloh na teplotní délkovou a objemovou roztažnost pevných těles • uvede příklady praktické aplikace teplotní roztažnosti		krystalické a amorfnní látky deformace pevného tělesa, Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem teplotní roztažnost pevných těles			
• změří vhodnou přímou nebo nepřímou metodou a s přiměřenou přesností dané veličiny • zpracuje protokol o měření podle vzoru • určí správně výsledek měření užitím absolutní a relativní chyby měření • dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při praktických činnostech		metody měření fyzikálních veličin	v rámci laboratorních prací probíhajících během celého školního roku měření veličin z mechaniky, popř. z molekulové fyziky		

Předmět: FYZIKA		Ročník: 2., sexta	část 1/2
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák podle svých schopností:			
• uvede základní rozdíly mezi ideální a reálnou tekutinou • řeší úlohy užitím Pascalova a Archimédova zákona • vlastními slovy popíše funkci hydraulického zařízení • vysvětlí funkci barometru • stanoví chování tělesa v tekutině porovnáním hustot		Pascalův zákon atmosférický tlak vztlaková síla, Archimédův zákon	
• uvede vlastnosti povrchové vrstvy • zdůvodní zakřivení povrchu kapaliny u stěny nádoby • aplikuje poznatky kapilární elevace a deprese do praxe • řeší úlohy na teplotní objemovou roztažnost kapalin • popíše na příkladech z praxe, kdy je třeba počítat s teplotní roztažností kapalin a kdy se tohoto jevu využívá		povrchová vrstva kapaliny povrchová síla, povrchové napětí jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny, kapilarita teplotní objemová roztažnost kapalin.	
• využívá stavovou rovnici ideálního plynu o stálé hmotnosti při řešení problémů spojených s jeho stavovými změnami • vyjádří graficky vzájemnou závislost stavových veličin u jednoduchých tepelných dějů • řeší úlohy na výpočet práce plynu při stálém tlaku • graficky určí práci plynu pro jednoduché tepelné děje		ideální plyn teplota a tlak plynu z hlediska molekulové fyziky stavová rovnice ideálního plynu pro konstantní hmotnost plynu jednoduché děje s ideálním plynem stavové změny ideálního plynu z energetického hlediska, práce plynu	
• Vysvětlí jednotlivé změny skupenství z hlediska kinetické teorie látek • Interpretuje fyzikální význam měrného skupenského tepla • Sestaví a řeší kalorimetrickou rovnici zahrnující změny skupenství		skupenská změna, skupenské a měrné skupenské teplo kalorimetrická rovnice pro změnu skupenství	

Předmět: FYZIKA			Ročník: 2., sexta	část 2/2
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:				
• uvede příklady mechanických oscilátorů • zdůvodní a předpoví průběh harmonického kmitavého pohybu na základě působící síly • popíše základními veličinami harmonický kmitavý pohyb • nakreslí a vysvětlí časový a fázorový diagram • popíše proces vzájemné přeměny druhů energií v mechanickém oscilátoru • objasní procesy vzniku mech. vlnění • rozliší postupné a stojaté vlnění • rozpozná podélné a příčné vlnění • vysvětlí procesy šíření vlnění • popíše základními veličinami postupnou mech. vlnu • objasní odraz a interferenci mech. vlnění		mechanický oscilátor, jeho perioda, frekvence závislost okamžité výchylky na čase rychlost a zrychlení mech. oscilátoru časový a fázorový diagram kinetická a potenciální energie mech. oscilátoru tlumené a nucené kmitání rezonance postupné vlnění, stojaté vlnění vlnová délka a rychlost šíření vlnění zvuk, ultrazvuk, infrazvuk hlasitost a intenzita zvuku	Matematika: graf funkce sinus a kosinus Biologie: mechanismus vnímání zvuku, účinky zvuku na organismus, ochrana sluchu	
• vysvětlí základní optické jevy z běžného života na základě zákonů šíření světla v prostředí • matematicky vyjádří tyto zákony a aplikuje je při řešení jednoduchých úloh • kvalitativně i kvantitativně určí vlastnosti zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy		zákon odrazu a lomu světla, index lomu zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle zobrazení lomem na tenkých čočkách zorný úhel oko jako optický systém lupa, dalekohled šíření a rychlost světla v různých prostředích disperze, optické spektrum interference světla	Biologie: oko	

Předmět: FYZIKA			Ročník: 3., septima		část 1/2
Školní výstupy			Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák podle svých schopností:					
- řádově odhadne velikost gravitační síly mezi objekty a porovná ji s jinými silami - kvalitativně posoudí změnu gravitační síly při změně vzdálenosti nebo hmotnosti objektů - objasní rozdíl mezi gravitační a tíhovou silou a správně užívá tyto pojmy při popisu situací			gravitační síla, gravitační pole, gravitační zákon tíhová síla		
- užije znalostí o elektrických nábojích a elektrickém poli k porovnání účinků elektrického pole na vodič a izolant - popíše elektrické pole vhodnými veličinami - řeší jednoduché úlohy vzájemného působení elektrických nábojů a elektrického pole			elektrický náboj, zákon zachování el. náboje elektrické pole, intenzita el. pole práce sil el. pole, el. napětí elektrická kapacita vodiče, kondenzátor		Biologie: účinky elektrického pole na organismus
- objasní význam elektrického proudu jako jevu a jako veličiny - kvalitativně objasní souvislost struktury látky a její elektrické vodivosti - v jednodušších případech vyčíslí hodnoty elektrických veličin jednotlivých částí elektrického obvodu - posoudí elektrické parametry spotřebiče v domácnosti z hlediska úspornosti - rozdělí typy elektrických zdrojů podle fyzikální povahy - na příkladech různých typů domácích spotřebičů vysvětlí podstatu vedení proudu v různých typech látek			elektrický proud jako jev a jako veličina elektrický odpor a vodivost Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech polovodičová dioda		Biologie: účinky elektrického proudu na organismus, bezpečnost práce s elektrickým zařízením
- uveče spojitosti v popisu magnetického pole s popisem jiných druhů polí - kvantitativně popíše vzájemné magnetické působení vodičů s proudem - objasní a na jednoduchých úlohách užije zákon elektromagnetické indukce - užije poznatků o elektromagnetické indukci a střídavém proudu k vysvětlení funkcí některých elektrických zařízení			magnetické pole permanentních magnetů magnetické pole částice s nábojem a vodiče s proudem magnetická indukce a magnetické indukční čáry elektromagnetická indukce Faradayův zákon elektromagnetické indukce, indukované napětí transformátor harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence výkon střídavého proudu, efektivní hodnota proudu a napětí generátor střídavého proudu, elektromotor		Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí

Předmět: FYZIKA			Ročník: 3., septima		část 2/2
Školní výstupy žák podle svých schopností:		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
- objasní a na příkladech ilustruje princip vzniku, šíření a využití elektromagnetické vlny v závislosti na frekvenci - vysvětlí způsob přenosu signálů elektromagnetickým vlněním		elektromagnetická vlna spektrum elektromagnetického záření	Biologie: účinky elektromagnetického pole na organismus		
- řádově odhadne energii fotonu v závislosti na jeho frekvenci - užije poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k vysvětlení některých jevů a řešení problémů		foton a jeho energie kvantování energie fotonu a mikročástic korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic kvantování energie elektronů v atomu spontánní a stimulovaná emise, laser	Základy společenských věd: vývoj názorů na stavbu hmoty		
- objasní podle současných poznatků strukturu látky na úrovni elementárních částic - klasifikuje elementární částice do hlavních skupin - vysvětlí hlavní myšlenky současného pohledu fyziky na stavbu vesmíru		systém elementárních částic základní typy interakcí princip ekvivalence hmoty a energie stavba vesmíru princip stálosti rychlosti světla v IVS a některé důsledky této zákonitosti fyzikální obraz světa, fyzika a filozofie	Základy společenských věd: vývoj názorů na stavbu vesmíru		

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Chemie** vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru *Chemie* podle RVP G a spolu s fyzikou, biologií, geologií a geografii (zařazené společně do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*) zahrnuje široký okruh otázek spojených se zkoumáním přírody a poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním jevům a jejich zákonitostem. Při studiu si žáci osvojují i důležité dovednosti – objektivně pozorovat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, experimentovat a provádět přesná měření, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Žáci by tak měli hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a jejich aplikacím v praktickém životě.

Přírodovědné obory významně podporují vytváření kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací předmět **Chemie** kooperuje s ostatními předměty zařazenými do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	2	3	2	-

Výuka předmětu probíhá v celé třídě najednou, většinou v odborné učebně chemie.

Při **praktických cvičeních** (2. ročník čtyřletého a sexta osmiletého studia 1 hodina týdně) jsou třídy rozděleny na dvě skupiny a výuka probíhá ve školní chemické laboratoři.

V rámci vyučovacího předmětu budou realizována průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce budou přednostně používány postupy, metody a formy práce pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky samostatně či ve spolupráci s ostatními pozorovat různé chemické děje a reakce a provádět přesná měření základních chemických veličin. Výsledky pozorování a měření umět správně zpracovat, vyhodnotit a využít je pro další studium a pochopení přírodních zákonitostí. Samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky připravovat a provádět

experimenty, které ověřují hypotézy nebo slouží jako základ pro pochopení přírodních zákonitostí.

Kompetence k učení

Učitel učí žáky vyhledávat v různých pramenech potřebné informace, poznávat souvislosti zkoumání v chemii s ostatními hlavně přírodovědně zaměřenými obory.

Kompetence komunikativní:

Učitel vede žáky vyslovovat v diskusi hypotézy a různými prostředky a metodami ověřovat jejich pravdivost a platnost, vyjádřit problém, se kterým se setkají během provádění experimentů či vlastního vzdělávání.

Kompetence sociální a personální:

Učitel zadává úlohy formou skupinové práce.

Kompetence občanská:

Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu. Vede žáky předvídat možné dopady praktických aktivit lidí na přírodní prostředí.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel vede žáky hledat, navrhnout a používat další metody, informace, které by mohly přispět k řešení daného problému, používat adekvátní matematické a grafické prostředky k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů, využívat prostředky moderních technologií v průběhu poznávací činnosti. Posuzovat řešení daného problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti a efektivnosti a korigovat chybná řešení problému.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: CHEMIE			Ročník: 1., kvinta		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností:					
- používá správně terminologii při popisu látek - používá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů		OBECNÁ CHEMIE Úvod do studia chemie Soustavy látek a jejich složení, prvky, sloučeniny, názvosloví anorganických sloučenin, hmotnost atomů a molekul, látkové množství, výpočty z chemických vzorců			
- využívá znalosti o stavbě atomu k rozlišení jaderných reakcí - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o struktuře elektronového obalu prvku a jeho zařazení v PSP - využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích		Složení a struktura chemických látek Složení a stavba atomu, radioaktivita, jaderné reakce, jaderná elektrárna stavba elektronového obalu, orbitaly, kvantová čísla, PSP, chemická vazba		Environmentální výchova: člověk a životní prostředí Fyzika: stavba atomu, radioaktivita, jaderné reakce Matematika: výpočty, úměra, vyjadřování neznámé ze vzorce, rovnice o jedné neznámé	
- charakterizuje základní typy reakcí podle průběhu či tepelného zabarvení - předvídá průběh typických reakcí kyselin a zásad - aplikuje znalosti o průběhu redoxních reakcí na konkrétních příkladech - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů - rozhodne, jak se správně chovat při úniku nebezpečných látek do životního prostředí - prokáže znalosti a dovednosti při přípravě na mimořádnou událost, únik nebezpečných látek a na likvidaci následků hromadného zasažení obyvatelstva		Kvalitativní a kvantitativní stránka chemických reakcí Základy termochemie, reakční kinetika, chemické rovnováhy, druhy chemických reakcí a jejich průběh, acidobazické reakce, redoxní reakce, výpočty z chemických rovnic		Výchova ke zdraví: Ochrana člověka za mimořádných okolností – únik nebezpečných látek do životního prostředí Výchova ke zdraví: Ochrana člověka za mimořádných událostí – pravidelný jednodenní projekt <i>Ochrana člověka za mimořádných událostí formou celodenního cvičení</i> (viz kapitola 6. Školní projekty a kurzy)	

Předmět: CHEMIE			Ročník: 2., sexta			část 1/2		
Školní výstupy			Učivo			Průřezová témata, přesahy, poznámky		
Žák podle svých možností:								
- použije znalosti o struktuře atomů či molekul vodíku a kyslíku k předvídání jejich chemických vlastností a reaktivity - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje jednotlivé druhy roztoků, vysvětlí způsoby jejich vzniku - provádí výpočty koncentrace jednotlivých složek roztoku, popíše přípravu roztoku o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku			ANORGANICKÁ CHEMIE Základy anorganické chemie Vodík, kyslík a jejich sloučeniny, voda a roztoky, vyjadřování složení roztoků			Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (bezpečný a zdravý životní styl) Enviromentální výchova: člověk a životní prostředí Matematika: výpočty, úměra, vyjadřování neznámé ze vzorce, rovnice o jedné neznámé		
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná kovy, polokovy a nekovy a popíše jejich vlastnosti - zapiše elektronovou konfiguraci prvků a znalosti struktury elektronového obalu aplikuje na vlastnosti jednotlivých prvků - charakterizuje významné zástupce prvků jednotlivých skupin, jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin			p-prvky s-prvky d-prvky f-prvky			Biologie: mineralogie Zeměpis: hydrosféra, atmosféra, litosféra, surovinové zdroje		
využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii			Laboratorní práce pH roztoků, acidobazické reakce Vodík, kyslík Vlastnosti p-prvků a jejich sloučenin Vlastnosti s-prvků a jejich sloučenin Vlastnosti d-prvků a jejich sloučenin					
- dbá zásad bezpečnosti práce v chemické laboratoři - podle konkrétní situace v chem.laboratoři zasáhne při závažných poraněních a poskytne první pomoc			Výchova ke zdraví – Zdravý způsob života a péče o zdraví – První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách					

Předmět: CHEMIE		Ročník: 2., sexta	část 2/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností: • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • dokáže s využitím znalostí o typu chemických vazeb vysvětlit rozdíly ve vlastnostech organických a anorganických sloučenin • zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců • určuje jednotlivé typy izomerie a dokáže tvořit vzorce i modely jednotlivých izomerních sloučenin • rozeznává jednotlivé typy organických reakcí a činidel v organické chemii • vysvětlí rozdíl mezi chemickou rovnicí a reakčním schématem	ORGANICKÁ CHEMIE Úvod do organické chemie Vlastnosti organických sloučenin, vzorce, izomerie, klasifikace organických reakcí a organických sloučenin		
• charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich významné zástupce • aplikuje pravidla systematického názvosloví na konkrétní sloučeniny, ovládá i triviální názvy používané v běžném životě • znalosti o struktuře a chemických vazbách organických sloučenin používá při objasnění fyzikálních a chemických vlastností jednotlivých skupin uhlovodíků • dokáže vysvětlit průběh typických organických reakcí pro jednotlivé skupiny uhlovodíků • zhodnotí surovinové zdroje uhlovodíků, technologie výroby, způsob jejich využití v praxi, vliv na životní prostředí a možnosti jejich náhrady obnovitelnými zdroji • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	Uhlovodíky a jejich klasifikace Alkany a cykloalkany Alkeny a alkadieny Alkiny Aromatické uhlovodíky Surovinové zdroje uhlovodíků Laboratorní práce Struktura a názvosloví uhlovodíků – kalotové a tyčinkové modely Kvalitativní a kvantitativní analýza organických sloučenin		
• rozhodne, jak se chovat při úniku nebezpečných látek do životního prostředí • prokáže znalosti a dovednosti při přípravě na mimořádnou událost, únik nebezpečných látek a na likvidaci následků hromadného zasažení obyvatelstva	Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných okolností- únik nebezpečných látek do životního prostředí	Výchova ke zdraví: Ochrana člověka za mimořádných událostí – pravidelný jednodenní projekt <i>Ochrana člověka za mimořádných událostí formou celodenního cvičení</i> (viz kapitola 6. Školní projekty a kurzy)	

Předmět: CHEMIE			Ročník: 3., septima			část 1/2		
Školní výstupy			Učivo			Průřezová témata, přesahy, poznámky		
Žák podle svých možností:								
• charakterizuje základní skupiny derivátů uhlovodíků a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, technologie výroby, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • aplikuje pravidla systematického názvosloví organických sloučenin na deriváty uhlovodíků • ovládá triviální názvy sloučenin běžně používaných v každodenním životě a sloučenin, které jsou součástí živých organismů • znalosti o struktuře organických látek a znalosti o chemických vazbách v organických sloučeninách umí použít při objasnění fyzikálních a chemických vlastností jednotlivých skupin derivátů uhlovodíků			Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace Halogenderiváty, dusíkaté deriváty, hydroxysloučeniny, ethery, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin			Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (bezpečný a zdravý životní styl) Environmentální výchova: člověk a životní prostředí, životní prostředí ČR Geologie: bezpečnost ukládání odpadů, zdroje energie a druhotných surovin Výchova ke zdraví: ochrana člověka za mimořádných událostí		
• charakterizuje základní skupiny přírodních sloučenin a jejich významné zástupce • objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro významné chemické procesy probíhající v živých organismech • aplikuje pravidla názvosloví organických sloučenin na přírodní sloučeniny a orientuje se v triviálních názvech významných přírodních sloučenin • na základě znalostí o struktuře organických látek odvodí významné chemické a biologické vlastnosti přírodních sloučenin • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam • objasní souvislost mezi látkovým a energetickým metabolismem • Vysvětlí význam makroergických sloučenin pro metabolismus živých organismů			Chemie přírodních látek a základy biochemie Heterocyklické sloučeniny, alkaloidy, terpeny, steroidy, lipidy, sacharidy, bílkoviny, nukleové kyseliny, enzymy, vitamíny, hormony			Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (bezpečný a zdravý životní styl) Biologie: regulační soustavy, metabolismus, trávicí soustava Výchova ke zdraví: zdravá výživa		

Předmět: CHEMIE			Ročník: 3., septima		část 2/2
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
Žák podle svých možností:					
• charakterizuje základní skupiny látek běžně používaných v každodenním životě, jejich výrobu, využití v praxi a vliv na zdraví člověka a životní prostředí • na základě znalostí o struktuře a chemických vlastnostech těchto látek objasní způsob jejich fungování a využití v praxi • porovná výhody a nevýhody syntetických makromolekulárních látek, vyhodnotí jejich vliv na životní prostředí • porovná strukturu přírodních a synteticky vyráběných sloučenin s podobnými chemickými a biologickými vlastnostmi • vysvětlí princip barevnosti • objasní význam farmaceutického průmyslu pro lidské zdraví a uvědomí si vlastní zodpovědnost za používání léků • rozhodne, jak se chovat při úniku nebezpečných látek do životního prostředí • prokáže znalosti a dovednosti při přípravě na mimořádnou událost, únik nebezpečných látek a na likvidaci následků hromadného zasažení obyvatelstva		Organická chemie v praxi Léčiva, pesticidy, barviva, a pigmenty, detergenty, syntetické makromolekulární látky Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných okolností – únik nebezpečných látek do životního prostředí	Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (bezpečný a zdravý životní styl) Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí, životní prostředí ČR Biologie: nemoci jednotlivých soustav a jejich léčba, ekologie Výchova ke zdraví: Zdravý a bezpečný životní styl; Ochrana člověka za mimořádných událostí – pravidelný jednodenní projekt <i>Ochrana člověka za mimořádných událostí formou celodenního cvičení</i> (viz kapitola 6. Školní projekty a kurzy)		

BIOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Biologie** vznikl rozpracováním vzdělávacích oborů *Biologie, Geologie a Výchova ke zdraví* podle RVP G a spolu s Fyzikou, Chemií, Geologií a Geografií (zařazenými společně do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*) zahrnuje široký okruh otázek spojených se zkoumáním přírody a poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním jevům a jejich zákonitostem. Při studiu si žáci osvojují i důležité dovednosti – objektivně pozorovat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Žáci by tak měli hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a jejich aplikacím v praktickém životě. Pomocí vycházek a exkurzí by měli provádět různá pozorování v přírodě.

Vzdělávací oblast *Člověk a příroda* podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování.

Vyučovací předmět **Biologie** kooperuje především s ostatními vzdělávacími obory zařazenými do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*, dále pak se vzdělávací oblastí *Člověk a zdraví*.

Vyučovací předmět **Biologie** je realizován týdně tři hodiny v 1. a 2. ročníku čtyřletého a v kvintě a sextě osmiletého studia, z nichž jedna hodina týdně je **praktické cvičení z biologie**, dvě hodiny týdně ve 3. ročníku čtyřletého studia a v septimě osmiletého studia, jedna hodina týdně ve 4. ročníku čtyřletého studia a v oktávě osmiletého studia.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	3	3	2	1

Výuka biologie probíhá v celé třídě najednou, zpravidla jedna hodina v odborných učebnách biologie a druhá v kmenové třídě.

Při **praktických cvičeních z biologie** jsou třídy rozděleny na dvě skupiny a výuka probíhá v odborných učebnách biologie nebo v přírodě. Při vyučovacích hodinách mohou vyučující využívat prostory školní auly a učebny s interaktivní tabulí. Žáci se každoročně zúčastňují exkurzí, besed a výstav s přírodovědnou tematikou. Žáci mají možnost zapojit se do soutěží (Biologická olympiáda kat. A, B a Přírodovědný klokan).

Základní učivo biologie bude rozšířeno a procvičeno ve volitelných seminářích **Seminář z biologie 1. (Anatomie a fyziologie člověka)**, **Seminář z biologie 2., Genetika a molekulární biologie**, které budou realizovány v rozsahu dvě hodiny týdně v posledních dvou ročnících všech typů studia podle zájmu žáků. Žáci navštěvují semináře napříč třídami. Semináře jsou vyučovány v odborných pracovnách biologie.

V rámci vyučovacího předmětu jsou zintegrována průřezová témata:

- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k efektivnímu získávání a zpracování informací o přírodě a životním prostředí. U žáků probouzí vnitřní motivaci ke vzdělání v oblasti přírodních věd. Vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací, učí je tvořivě informace zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi. Učitel vybízí k formulování a kladení si otázek o průběhu a příčinách různých přírodních jevů pozorovaných v přírodě a při práci v biologické laboratoři.

Kompetence k řešení problémů

Učitel motivuje žáky ke zkoumání přírodních jevů a dějů s využitím různých empirických metod (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování. Vybízí k používání osvojených metod při řešení problémů v biologii, poznávat souvislosti pozorování a provádění experimentů v biologii s ostatními především přírodovědně zaměřenými vzdělávacími obory. Snaží se s žáky hledat, navrhopvat a používat metody, informace nebo nástroje, které by mohly přispět k hledání správných odpovědí na otázky více nezávislými způsoby. Učí žáky posuzovat řešení problémů a odpovědi na různé otázky z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a efektivnosti.

Kompetence komunikativní

Učitel se snaží zapojovat žáky do výchovně-vzdělávacího procesu, využívat všechny dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální a efektivně využívat moderní informační technologie. Podporuje samostatnost žáků a zároveň i práci v týmu. Umožní žákům vyjadřovat se ústním, písemným projevem i veřejnou prezentací.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky ke schopnosti provést sebereflexi, stanovit si cíle a priority s ohledem na své osobní zájmy a zájmovou orientaci na přírodní vědy. Napomáhá k vytváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě mezi spolužáky a mezi učitelem a žákem. Motivuje žáky k zapojení se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí.

Kompetence občanská

Učitel vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů a postojů ostatních žáků. Motivuje žáky k rozšiřování svého poznání v oblasti přírodních věd. Snaží se probudit zájem o chod společnosti a civilizace z hlediska udržitelného rozvoje a jedná tak, aby sám nepoškozoval přírodu ani životní prostředí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky k cílevědomému a zodpovědnému rozvržení vlastní práce, podporuje jeho iniciativu a tvořivost. Pomáhá mu při vyhledávání a využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: BIOLOGIE		Ročník: 1., kvinta	část 1/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností:			
botanika, nebuněční, prvobuněční			
• uvede příklady základních znaků živých organismů a popíše jejich projevy • demonstruje na vybraných organismech evoluci přírody	Obecná biologie – vznik a vývoj života		
• popíše buňku, vysvětlí funkci jednotlivých organel • určí společné a rozdílné znaky rostlinné a živočišné buňky • porovná stavbu prokaryotické buňky s eukaryotickou • objasní pojem jednobuněčný a mnohobuněčný organismus • definuje pojem mitóza a meióza • porovná rozdíly mezi mitózou a meiózou	Cytologie – buňka Rozmnožování buněk – dělení • mitóza • meióza		
• vysvětlí přechod rostlin na souš a vznik pletiv • popíše funkci a význam jednotlivých pletiv	Histologie – pletiva (dělivá, trvalá)	Fyzika: fyzikální pochody	
• porovná a objasní funkci vnější a vnitřní stavby základních rostlinných orgánů • vysvětlí význam rostlinných orgánů • uvede příklady přeměn • rozlišuje nepohlavní a pohlavní rozmnožování rostlin • uvede rozdíl mezi květem a květenstvím • popíše vznik plodu • vysvětlí rozdíl mezi suchým a dužnatým plodem	Morfologie – rostlinné orgány -kořen -stonek -list -květ, květenství, plod		
• objasní základní principy fotosyntézy a dýchání • popíše a rozliší růst a vývoj rostlin • uvede způsoby rozmnožování rostlin • rozliší aktivní a pasivní pohyby rostlin nebo jejich částí • rozlišuje základní systematické skupiny	Fyziologie – základní projevy života rostlin -vodní režim, fotosyntéza, dýchání -růst a vývoj, rozmnožování, pohyby Systém a evoluce rostlin Významné organismy pro člověka Příčiny vzniku a zániku některých druhů Formy ochrany	Fyzika: fyzikální pochody Chemie: chemické pochody Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí	
• vysvětlí stavby virů • uvede příklady virových nemocí a metody léčby • zhodnotí význam virů	Nebuněční - viry		
• uvede příklady bakteriálních nemocí a metody léčby • zhodnotí význam bakterií z hlediska ekologického, zdravotnického a hospodářského	Prvobuněční - bakterie		

Předmět: BIOLOGIE			Ročník: 1., kvinta	část 2/2
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností:				
zoologie				
• uvede rozdíly mezi jednobuněčnou a mnohobuněčnou řasou • objasní význam řas • popíše výskyt v přírodě ve vztahu k podmínkám prostředí • objasní podle obrázků stavbu těla • popíše způsoby rozmnožování pomocí výtrusů • uvede příklady mechorostů a kapradorostů • objasní rozdíly mezi výtrusnými a semennými rostlinami • pozná podle charakteristických znaků hlavní zástupce nahosemenných rostlin • uvede znaky krytosemenných rostlin a rozdíly mezi dvouděložnými a jednoděložnými rostlinami • rozpozná hospodářsky významné zástupce některých čeledí, dokáže je systematicky zařadit • zdůvodní význam ochrany rostlin • uvede příklady chráněných a ohrožených druhů v naší přírodě		Nižší rostliny - řasy Vyšší rostliny výtrusné – mechorosty, kapradorosty semenné – nahosemenné, krytosemenné		
• vysvětlí způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích • rozpozná nejznámější jedlé houby a porovná je s houbami jedovatými • pochopí pojem podvojný organismus a symbióza • rozpozná významné zástupce lišejníků • uvede ekologický, hospodářský a zdravotnický význam hub a lišejníků		houby lišejníky		

Předmět: BIOLOGIE			Ročník: 2., sexta	
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností:				
• definuje vlastnosti živých organismů • načrtne vývoj mnohobuněčnosti a tělních dutin		Živočišná buňka Vývoj živočichů a jeho odraz v systému		
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů • popíše evoluci a funkci jednotlivých orgánových soustav • objasní základní způsoby rozmnožování a uvede příklady živočichů • pozná a pojmenuje významné zástupce • posoudí význam živočichů v přírodě a potravní vztahy • obhájí působení živočišných druhů na lidskou populaci • porovná základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti ochrany		Protista Prvoci – bičíkovci, výtrusovci, nálevníci Mnohobuněční Diblastica – houby, žahavci Triblastica – Prvoústí – ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci, členovci, Druhoústí - ostnokožci, polostrunatci, strunatci Vztah organismů a prostředí Významné organismy pro člověka	Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí; Člověk a životní prostředí	

Předmět: BIOLOGIE		Ročník: 3., septima
Školní výstupy Žák podle svých možností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
	anatomie	
- popíše jednotlivé druhy (typy tkání) a porovná je - přiřadí k druhům (typům) tkání orgány a orgánové soustavy, které tvoří	Histologie – přehled tkání	Exkurze: Hrdličkovo antropologické muzeum Biologický seminář: základní typy tkání lidského těla
- rozezná a vysvětlí rozdíl mezi vnější a vnitřní kostrou - objasní vztah mezi opěrnou soustavou a svalstvem - rozliší jednotlivé typy svalové tkáně	Opěrná a pohybová soustava - kostra, svalová tkáň - první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (Celková péče o vlastní zdraví, péče o sebe sama) Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (Celková péče o vlastní zdraví, péče o sebe sama) Zdraví v globálním kontextu, nerovnosti v oblasti zdraví zdravého životního stylu Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Chemie: metabolismus, vitamíny
- porovná cévní soustavu otevřenou a uzavřenou - vysvětlí stavbu srdce a nakreslí schéma krevních oběhů	Cévní soustava srdce, cévy, krevní oběhy, nemoci	
- rozliší dýchání vnější a vnitřní - popíše a porovná orgány dýchací soustavy	Dýchací soustava - stavba, funkce, dýchací svaly, nemoci	
objasní stavbu a ukáže, jak pracují jednotlivé části trávicího ústrojí	Trávicí soustava - stavba, funkce, nemoci - zdravá výživa	
vysvětlí funkce vylučovací soustavy a pomocí obrázku popíše jednotlivé části.	Vylučovací soustava stavba, funkce, nemoci, termoregulace, kůže	
pojmenuje části CNS a porovná obvodové nervy	Nervová soustava - stavba, funkce, nemoci	Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (Celková péče o vlastní zdraví, péče o sebe sama)
vyjmenuje jednotlivé smyslové orgány a rozdělí je podle druhů podnětů	Smyslová soustava - přehled smyslů	
- rozliší žlázy s vnějším a vnitřním vyměšováním - vytvoří příklady žláz a příslušného hormonu	Hormonální soustava - přehled žláz, význam	Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (Celková péče o vlastní zdraví, péče o sebe sama) Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví; Změny v životě člověka a jejich reflexe; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- posoudí rozdíly mezi mužskou a ženskou rozmnožovací soustavou - porovná prenatalní a postnatalní vývoj - popíše a vysvětlí evoluci člověka	Rozmnožovací soustavy, stavba, funkce – muž, žena Ontogenetický a fylogenetický vývoj člověka Hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství Péče o reprodukční zdraví; Civilizační choroby Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví	

Předmět: BIOLOGIE		Ročník: 4., oktáva	
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák podle svých možností:			
genetika			
- vyjmenuje zakladatele genetiky. - vysvětlí a rozdělí základní pojmy - posoudí rozdíly mezi nimi		Historie genetiky, základní pojmy, rozmnožování a dědičnost	
vysvětlí rozdíly mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou a objasní stavbu nukleových kyselin		Cytogenetika prokaryotické a eukaryotické buňky	
- porovná pojmy - úplná a neúplná dominance - Vyřeší příklady		Dědičnost autozomální Monohybridismus, dihybridismus	
- ru - Uvede příklady nemocí způsobené mutacemi		Mutace a genetika populací, komunikace a spolupráce v týmu	Mediální výchova: Média a mediální produkce
vysvětlí podstatu genetiky člověka		Genetika člověka – gonozomální a autozomální choroby, zdraví v globálním kontextu, nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
ekologie			
- používá správně základní ekologické pojmy - vysvětlí výměnu látek a energií mezi organismy a prostředím		Základní pojmy, organismy a prostředí	
- vyjmenuje abiotické podmínky života. - uvede konkrétní příklady vlivu na živočichy a rostliny		Abiotické podmínky života - sluneční záření, teplo, vzduch, voda, půda, využití vody a půd, příčiny jejich znečištění	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
- vysvětlí vlastnosti populací a porovná vztahy mezi populacemi - popíše strukturu společenstva - nakreslí potravní řetězec a potravní pyramidu - objasní základní ekologické vztahy některých ekosystémů		Biotické podmínky života – jak lze charakterizovat populace, společenstvo, jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému	Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí
- zdůvodní konflikty člověka s životním prostředím - porovná hlavní znečišťovací faktory		Ochrana životního prostředí, jak člověk ovlivňuje životní prostředí, jaké jsou příčiny zániku některých rostlinných a živočišných druhů. Globální problémy přírodního a společenského prostředí	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
geologie			
- vyjmenuje základní typy minerálů - vysvětlí jejich fyzikální a chemické vlastnosti		Minerály - vznik a ložiska, fyzikální a chemické vlastnosti minerálů	
- určí nerostné složení horniny - rozpozná strukturu běžných hornin		Petrologie - magmatické, sedimentární a metamorfované horniny	

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Zeměpis** vznikl rozpracováním vzdělávacích oborů *Geografie a Geologie* podle RVP G a je zařazen do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a částečně i *Člověk a společnost*. Základní prioritou je poznávání zákonitostí, jimiž se příroda, ale i lidská společnost řídí. Cílem je učit žáky porozumět lokaci objektů a jevů, rozeznávat jednotlivé složky krajinné sféry, jejich části a jejich vzájemné vztahy v prostoru a čase. Žáci jsou vedeni k využívání získaných poznatků a dovedností v praxi a je podněcován jejich zájem o celoživotní vzdělávání.

V části společenskovední jsou žáci vedeni k pochopení důležitosti vztahů mezi člověkem a přírodou, k uvědomění si souvislostí mezi různými lidskými činnostmi a principů a příčin odlišného vývoje jednotlivých zemí i větších regionů. V návaznosti na již získané znalosti z nižších ročníků rozvíjíme geografické myšlení formou rozboru grafů, tabulek, lokalizačních faktorů a příčin lokace různých velikostních řádů.

V oblasti kartografie jsou žáci vedeni k poznávání tvorby, obsahu a dělení map. Důraz klademe na osvojení dovednosti interpretace z mapy a na praktickou činnost orientace v přírodě.

Vyučovací předmět **Zeměpis** má v 1., 2. a 3. ročníku čtyřletého gymnázia dotaci dvou hodin, ve 4. ročníku jedné hodiny týdně. Studenti si mohou ve 3. a 4. ročníku zvolit dvouhodinový zeměpisný seminář.

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
týdenní hodinová dotace	2	2	2	1

Součástí výuky jsou ve třetím ročníku i **sportovně-turistické kurzy**, kde jsou získané znalosti z **fyzické a sociální geografie** a **kartografie** využívány v praxi.

Žáci s nejlepšími výsledky v zeměpise se pravidelně zúčastňují geografických vědomostních soutěží v rámci okresu, kraje i republiky.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Podle možností využíváme multimediální učebnu, aulu školy a učebny fyziky. Tyto prostory jsou vybaveny moderní audiovizuální technikou a slouží i vyučovacím předmětům, jako je například dějepis a základy společenských věd.

Pro vybraná témata – např. praktická geografie – lze výuku realizovat v blízkém okolí školy, či v Píseckých horách.

Obsahová náplň **Zeměpis** přesahuje do následujících předmětů: **Základy společenských věd, Dějepis, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Informatika, Mediální výchova.**

Propojení s průřezovými tématy:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět **Zeměpis** svým postavením na průsečíku věd přírodních, sociálních i technických významně přispívá k všestrannému rozvoji osobnosti a k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí vyzdvížených v RVP pro gymnázia. Učitelé v hodinách **Zeměpisu** používají různé formy a metody výuky, přiměřené schopnostem žáků a možnostem školy. Výuku obohacují exkurzemi, přednáškami a besedami s cestovateli. Jsou využívány i metody samostatné práce žáků a jejich prezentace s použitím multimediální techniky.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k pochopení významu celoživotního vzdělávání, vytváří příznivé studijní klima a motivaci. Učí a podporuje žáky v samostatném vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (časopisy, encyklopedie, internet,...) a k jejich kritickému posouzení a tvořivému využití. Na základě faktů, vlastních zkušeností a logického usuzování pomáhá utvářet geografické myšlení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel dbá na to, aby se žáci naučili definovat, čemu konkrétně v učivu nerozumí a co jim dělá problémy. Vede žáky k používání odborné terminologie při prezentaci svých názorů na řešení problémů. Podporuje žáky v tvořivém přístupu k řešení problémů, hledání a využívání informací a metod, které by mohly přispět k nejvhodnějšímu řešení problému. Pomáhá utvářet u žáků schopnost pracovat v týmu a posuzovat vhodnost řešení problémů z hlediska jejich ověřených argumentů. Učitel vytváří situace, kdy žáci hledají kořeny problémů, učí se třídit problémy podle naléhavosti, přicházejí s vlastními návrhy řešení a vybírají ty nejvhodnější.

Kompetence komunikativní

Učitel vytváří optimální prostředí, které žákům umožňuje vyjadřovat své názory kultivovanou formou slovní i písemnou prezentací. Umožňuje žákům efektivně využívat rozličné zdroje informací, především moderní informační techniku. Klade důraz na práci s geografickou informací ve smyslu výběru toho podstatného z ní. Vede žáky k naslouchání názorů druhých a na základě svých vědomostí a zkušeností jejich názory nestranně hodnotit. Podporuje samostatnou práci žáků a práci v týmu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k vytváření dobrých mezilidských vztahů nejen ve třídě mezi spolužáky, ale i mezi žáky a učiteli. Motivuje je do aktivit zaměřených na šetrné chování k životnímu prostředí doma, ve škole i na veřejnosti.

Kompetence občanská

Učitel vede žáky k rozšiřování svého poznání v oblasti přírodních i sociálních věd a skrze jejich propojení k chápání významu myšlenky trvale udržitelného rozvoje. Žákům zdůrazňuje nutnost používání všech dostupných zdrojů nových informací a k jejich porovnávání. Vyzývá žáky k zaujetí kritického postoje ke všem sociálně patologickým jevům a vyhýbání se podobnému jednání. Podporuje v žácích takové chování, které nevede k environmentálním a kulturním škodám. Učitel zeměpisu cíleně podporuje respekt k jiným kulturám a vyznáním a vede žáky k pochopení jejich významu v souvislostech.

Kompetence k podnikavosti

Učitel podporuje žáky v posuzování a kritickém hodnocení rizik při rozhodování o reálných problémech tím, že jim záměrně předkládá různé modelové situace z přírodního i sociálního prostředí. Zdůrazňuje přednosti kvalifikovaných rozhodnutí. Práci ve skupině vede žáky k zvládnutí konkurenčního prostředí a k chápání významu účelného využívání potenciálu jednotlivců i týmu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: ZEMĚPIS			Ročník: 1., kvinta	část 1/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
Žák podle svých možností:				
GEOGRAFIE JAKO VĚDA - vymezí objekt studia geografie - rozliší dílčí disciplíny geografie jako vědy - vysvětlí důležitost geografie pro společnost	Průnik sociální, přírodní a technická sféra geografie Krajinná sféra, rozdělení a význam geografie	Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Sociální komunikace (prolíná se učivem celého ročníku) Mediální výchova: Média a mediální produkce; Účinky mediální produkce a vliv médií (prolíná se učivem celého ročníku)		
VESMÍR porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Sluneční soustava a Země, vývoj poznatků o Zemi Tvar, velikost a pohyby Země a jejich důsledky pro život na Zemi	Fyzika: Sluneční soustava, vesmír, gravitační síla Český jazyk a literatura: pravopis		
KARTOGRAFIE používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě a vybírá nejvhodnější pro řešení geografických problémů	Geografická podstata map, obsah map, mapování a současné mapy, dálkový průzkum Země, GPS, práce s mapou velkého měřítka	Matematika: přímá úměrnost, souřadnicová soustava Dějepis: zámořské plavby – mapy,		
KARTOGRAFIE - orientuje se pomocí mapy v krajině - čte, interpretuje a sestavuje jednotlivé grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Praktická aplikace s kartografickými produkty, s tématickými mapami, s kartogramy Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk	Matematika: tabulky a grafy		
KRAJINNÁ SFÉRA vymezuje KS a její jednotlivé složky. Rozliší prvky fyzickogeografické sféry a analyzuje vztahy mezi nimi	Objekt výzkumu geografie, členění zemského povrchu	Biologie: ekologie Fyzika: fyzikální veličiny		
FYZICKÁ GEOGRAFIE porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí	Litosféra Složení a struktura Země Endogenní procesy a desková tektonika Exogenní procesy Základní tvary georeliéfu	Biologie: horniny a nerosty Fyzika: fyzikální vlastnosti a jejich měření Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí		

Předmět: ZEMĚPIS			Ročník: 1., kvinta	část 2/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
Žák podle svých možností:				
• rozliší složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy	Složení a struktura Země	Biologie: horniny, nerosty		
• posoudí energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů	Magmatický proces Zvětrávání a sedimentační proces Metamorfni procesy	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí		
• rozlišuje a zdůvodní různé druhy poruch v litosféře	Deformace litosféry	Fyzika: fyzikální vlastnosti a jejich měření		
• využívá geologickou mapu ČR a aplikuje ji při objasnění geologického vývoje regionů	Práce s geologickou mapou	Biologie: horniny a nerosty Chemie: chemické vlastnosti hornin a nerostů		
• diferencuje jednotlivé vrstvy atmosféry podle rozdílných fyzikálních vlastností, objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů	Atmosféra, složení a struktura atmosféry Všeobecná cirkulace atmosféry Počasí a podnebí, podnebné pásy Skleníkový efekt, ozónová díra	Fyzika: fyzikální vlastnosti a jejich měření Chemie: chemické vlastnosti vody Biologie: podmínky života		
• objasní velký a malý oběh vody, rozliší jednotlivé složky hydrosféry a prokáže jejich funkci v krajině	Rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi Světový oceán, vodstvo pevnin Základní hydrologické pojmy	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy		
• hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti	Pohyb a význam vody v krajině Vliv lidské společnosti na hydrosféru Význam půdy Půdotvorní činitelé, půdotvorné procesy Složení a stavba půd, rozšíření půd na Zemi	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
• rozliší hlavní biomy světa, zdůvodní jejich lokalizaci a posoudí jejich význam	Zonalita a azonalita Hlavní biomy a jejich charakteristika Přírodní zóny			

Předmět: ZEMĚPIS Ročník: 2., sexta část 1/3		
Školní výstupy Žák podle svých možností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
SOCIÁLNÍ GEOGRAFIE zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi a analyzuje geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva	Územní rozložení obyvatelstva Vývoj světové populace Přirozená a mechanická měna obyvatelstva Struktura populace	Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů Dějepis: Historie osidlování Matematika: Statistiky, grafy
analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	Kulturní a politické regiony světa	Základy společenských věd: zásady lidské tolerance Dějepis: historický vývoj společnosti Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a kulturní tendence ve vývoji osídlení, uvádí klady a zápory jednotlivých typů osídlení	Venkovská a městská sídla Sídelní systémy Jádra a periferie	Dějepis: historický vývoj společnosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy
zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a posoudí faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa	Vývoj a lokalizační faktory hospodářství Sektorová a odvětvová struktura a její důsledky Světová produkce potravin Průmyslové oblasti světa Doprava a služby	Matematika: statistika, tabulky Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy
zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů a demonstruje jejich vliv na ekonomiku regionu	Rozmístění a těžba nerostných surovin jako jeden z lokalizačních faktorů průmyslu Doprava a služby	Matematika – statistika, tabulky Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí
POLITICKÁ GEOGRAFIE rozeře a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	Politické uspořádání států Mezinárodní integrace	Základy společenských věd: Politické systémy, Občan ve státě, Mezinárodní vztahy, globální svět Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy

Předmět: ZEMĚPIS			Ročník: 2., sexta	část 2/3
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
Žák podle svých možností:				
• zdůvodní a lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	Problémové oblasti světa Globalizace	Základy společenských věd: politické systémy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy		
CESTOVNÍ RUCH • vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál a vyvodí obecné závěry pro region	Cestovní ruch a jeho lokalizační faktory Význam cestovního ruchu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ • zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi	Vývoj krajiny Přírodní a společenské prostředí	Biologie: ekologie Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí		
• analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny	Vývoj interakce příroda – společnost Typy krajiny a krajinný potenciál Krajinná ekologie	Biologie: ekologie Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí		
• zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Udržitelný rozvoj, limity přírodního prostředí Globální problémy lidstva Environmentální výchova společnosti	Biologie: ekologie Základy společenských věd: člověk ve společnosti, Mezinárodní vztahy, globální problémy společnosti Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE • demonstruje na konkrétních příkladech geografickou dimenzi na různě velikých regionálních úrovních	Fyzickogeografická a socioekonomická dimenze mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální úrovně	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
• lokalizuje na mapách makroregiony světa a na základě společných a odlišných znaků vymezí jejich hranice	Rozdělení makroregionů světa Jádrové a periferní oblasti světa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		

Předmět: ZEMĚPIS			Ročník: 2., sexta	část 3/3
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
Žák podle svých možností: zhodnotí přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti jednotlivých makroregionů a posoudí jejich vliv na vývoj oblasti, vyvodí obecné závěry na postavení ve světě	Severní a Jižní Amerika, Austrálie a Oceánie, polární oblasti	Dějepis: Počátky novověku, Osvícenství, revoluce,....., Moderní doba I, II Základy společenských věd: Člověk ve společnosti, Občan ve státě, Mezinárodní vztahy, globální svět Anglický jazyk, Německý jazyk: Realie Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc....., Vzdělání v Evropě a ve světě Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí		

Předmět: ZEMĚPIS		Ročník: 3., septima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák podle svých možností:		
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE • zhodnotí přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti jednotlivých makroregionů a posoudí jejich vliv na vývoj oblasti, vyvodí obecné závěry na postavení ve světě	Afrika, Asie, Evropa	Dějepis: Počátky novověku, Osvícenství, revoluce,....., Moderní doba I, II Základy společenských věd: Člověk ve společnosti, Občan ve státě, Mezinárodní vztahy, globální svět Anglický jazyk, Německý jazyk: Realie Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc....., Vzdělání v Evropě a ve světě Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí

Předmět: ZEMĚPIS		Ročník: 4., oktáva
Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
ČESKÁ REPUBLIKA • zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky a provede rozbor její sociální, ekonomické a kulturní charakteristiky	Česká republika – postavení v Evropě, hranice, přírodní, sociální, hospodářská, kulturní a politická charakteristika, životní prostředí	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy, Žijeme v Evropě Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
• vymezí jádrové a periferní oblasti ČR na základě jejich geografické charakteristiky	Kritéria vymezení oblastí	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí , Životní prostředí regionu a ČR Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy
• posoudí vlastnosti místního regionu, jeho geografický potenciál, vazby k vyšším regionálním celkům, vybere pravděpodobné tendence dalšího vývoje	Místní region	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí , Životní prostředí regionu a ČR Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační rozvojové procesy

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Základy společenských věd** vznikl rozpracováním vzdělávacích oblastí a oborů *Občanský a společenskovědní základ*, *Člověk a svět práce* a *Výchova ke zdraví* podle RVP G. Seznamuje žáky se základním obsahem, principy a metodami humanitních disciplín (zejména psychologie, sociologie, politologie, práva, ekonomie, filozofie, etiky). Je představitelem interdisciplinárního oboru, jeho obsah souvisí s předměty/obory: **Dějepis, Zeměpis/Geografie, Český jazyk, Mediální výchova a Biologie**. Na základní učivo a školní výstupy navazuje nabídka volitelných seminářů pro studenty třetího a čtvrtého ročníku.

Z předmětů vyučovaných na základních školách a nižším stupni gymnázia má nejbližší k Občanské výchově.

Výuka probíhá v kmenových třídách a multimediální učebně. Vyučující příležitostně mohou využívat i prostoru školní auly a možností učeben s interaktivní tabulí. Některé školní výstupy jsou realizovány ve spolupráci s neziskovými společnostmi a organizacemi zřízenými městem. Některé výstupy jsou naplněny i účastí studentů na besedách, exkurzích, výstavách atd.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	1	2	2	2

Propojení s průřezovými tématy:

Do vzdělávacího předmětu ZSV jsou integrovány vzdělávací obsahy několika průřezových témat. S předmětem ZSV významně souvisí průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova** (OSV), volněji **Multikulturní výchova** (MkV) a **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (VMEGS).

V **OSV** se nachází těsná vazba na témata související s osobnostním vývojem jedince (sebepoznání, seberegulace a sebeorganizace; psychohygienu; rozvíjení osobního potenciálu; promýšlení životní perspektivy a stanovování životních cílů a plánů) a s rozvojem sociálních dovedností žáků (komunikace, kooperace). **MkV** navazuje na témata psychologická (problém "jinakosti" druhého člověka, odlišnosti v jeho chování, myšlení a prožívání světa), sociologická (problematika vztahu majority a minorit ve společnosti, soužití různých etnických skupin apod.) a okrajově na problematiku právní, politologickou, etickou, filozofickou i religionistickou. **VMEGS** se jednoznačně váže na tematický okruh Mezinárodní vztahy, globální svět.

Možnosti integrace ZSV s jinými vzdělávacími obory (oblastmi):

Vzdělávací předmět ZSV lze obohatit integrací se vzdělávacím obsahem dalších vzdělávacích oblastí a oborů. ZSV má nejvíce styčných bodů s obsahem vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví** vymezeném ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Do předmětu ZSV je rovněž integrována oblast **Člověk a svět práce**, která vyplňuje třetí ročník studia s jednou vyučovací hodinou týdně.

Dalším příbuzným prvkem vzdělávacího předmětu v rámci ŠVP je **Adaptační kurz**.

V předmětu se také rozvíjí problematika přípravy občanů k obraně státu.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

ZSV významně přispívá k utváření a rozvíjení všech **klíčových kompetencí** vymezených v RVP G. Hlavním argumentem pro toto tvrzení je skutečnost, že vzdělávací obsah **ZSV** je velmi komplexní a zaměřuje se na rozvíjení všech složek osobnosti žáků. **ZSV** nejvýrazněji podporuje rozvoj kompetencí občanských, sociálních a personálních. Jejich rozvíjením prostřednictvím vymezených tematických okruhů (zejména **Občan ve státě; Občan a právo; Člověk jako jedinec; Člověk ve společnosti**) přispívá k podpoře osobnostního rozvoje a kultivaci občanských, sociálních a interpersonálních kompetencí každého žáka i ke zvyšování jeho osobní angažovanosti v životě společnosti, v němž žije.

Kompetence k učení

Učitel u žáků probouzí vnitřní motivaci ke vzdělání a vybízí ke kritickému myšlení, tím, že podává učivo přístupnou formou, problémově a dává prostor k jejich vlastnímu názoru.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vytváří vhodné prostředí k přínosné, demokratické a slušně vedené debatě tím, že iniciuje a organizuje prodebatování společenských témat. Žáci se tak učí vyjádřit a obhájit svůj názor, a současně si vyslechnout názor druhého.

Kompetence komunikativní

Učitel vede studenty k vhodnému a efektivnímu užívání různých prostředků komunikace a buduje schopnost interpretovat, hodnotit a verifikovat přijímané informace z různých zdrojů. Předkládá žákům různé zdroje informací, učí je jim rozumět a kriticky k nim přistupovat.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky motivuje k ochotě spolupracovat a pomáhat. Vytčenými vlastnosti osobnosti, které učitel podporuje a rozvíjí, jsou ohleduplnost, slušnost a zodpovědnost. V hodinách s nimi nacvičuje a modeluje životní situace, které žáci řeší teoreticky i prakticky.

Kompetence občanská

Učitel vede žáky ke schopnosti a vůli hájit práva vlastní i práva druhých lidí. Žáci se učí znát zákony a další normy a používat je. Žáci jsou řešením konkrétních problémů v hodinách ZSV motivováni k odpovědnosti vůči sobě i okolí, v němž žijí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel podporuje v žácích schopnost praktického využití poznatků a dovedností získaných při hodinách ZSV. Učí je rozpoznat své schopnosti, možnosti a využít je v dalším studiu a zaměstnání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD		
Ročník: 1., kvinta		
Školní výstupy Žák podle svých možností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- orientuje se ve svých emocích a potřebách - je schopen se motivovat a využít své schopnosti a talent - uplatňuje zásady duševní hygieny - objasní podstatu vybraných sociálních problémů současnosti	Psychologie - historický vývoj, osobnosti Člověk jako individualita - lidská osobnost a její rysy, temperament a charakter, emoce a motivace, schopnosti, nadání a talent - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sebepoznání a sebereflexe, stres, duševní hygiena, duševní zdraví	Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby)
- charakterizuje svůj vztah k přírodě a kultuře - orientuje se ve své osobnosti - porovná metody učení, vyhodnotí je i z hlediska přínosu pro své vlastní studium; uplatňuje zásady duševní hygieny	Člověk a jeho vývoj - lidská kultura, vztah přírody a kultury, člověk jako přírodní a společenská bytost - učení a vývoj člověka, socializace a její činitelé, vývojové etapy člověka	
- objasní projevy lidského chování - objasní podstatu filozofického tázání	Poznání skutečnosti - lidské vědomí, vnímání, paměť, myšlení a řeč - věda, filozofie, společenské vědy, poznání - média a pohled na svět	
- korektně řeší problémy založené na mezilidských vztazích - objasní význam sociální kontroly - respektuje kulturní odlišnosti	Život mezi druhými - jedinec a kolektiv, sociální interakce a jednání, sociální instituce a kontrola - sociální percepce, stereotypy a předsudky, sociální komunikace, efektivní komunikace, manipulace v komunikaci	Integrace výstupů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

Předmět: ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD			Ročník: 2., sexta		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností:					
• respektuje kulturní odlišnosti, na příkladech doloží tragické důsledky předsudků • objasní význam sociální kontroly • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji; změny umí hodnotit • objasní podstatu vybraných sociálních problémů současnosti; popíše možné dopady sociálně-patologických projevů chování		Člověk ve společnosti - základy sociologie: socializace, společnost, kulturní odlišnosti, mezilidské vztahy - struktura společnosti: sociální útvary, instituce, nerovnost ve společnosti, sociální mobilita, sociální role - proměny a problémy společnosti dneška: krize rodiny, sociální deviace, sociální patologie		Projekt - neziskové organizace na Písecku	
• korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství • projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte		Vztahy mezi lidmi a formy soužití - mezilidské vztahy: vztahy v rodině, mezigenerační, partnerské, krizové vztahy v rodině - sociální dovednosti a sociální chování		Integrace výstupů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví	
• orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách		Změny v životě člověka a jejich reflexe - osobnost člověka, změny osobnosti, sebereflexe			
• rozlišuje a porovnává historické i současné typy států • vymezí funkci ústavy ve státě • objasní dělbu moci v ČR; rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR		Občan ve státě - základy politologie: stát, znaky státu, formy vlády - ústava ČR, státní moc a orgány státu u nás		Dějepis: význam ústavy a základní typy státních systémů	
• chápe a umí vysvětlit podstatu demokracie, srovná demokratické a nedemokratické formy vlády a režimy • vysvětlí podstatu a význam politického pluralismu, uvede příklady politického extremismu a ideologií • prokáže orientaci ve složkách polit. spektra, porovná programy polit. stran • vyloží podstatu voleb všech typů, zná volební principy		- demokracie, její principy, občanská společnost, demokratická forma vlády, nedemokratické režimy - politické strany - volby, druhy voleb, volební systémy		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni)	
• uvede příklady toho, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě, definuje veřejný zájem • obhajuje svá lidská práva, zná a respektuje práva ostatních • uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na státní instituce, zvládá komunikaci s nimi • uvede příklady projevů korupce, analyzuje příčiny a domýšlí důsledky		- občan ve státě – jeho práva a povinnosti, přístup k institucím a orgánům státu - lidská práva - negativní jevy ve společenském a politickém životě		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (nerovnost mezi muži a ženami, problematika genderu; lidská práva ve světě, organizace zabývající se lidskými právy)	

Předmět: ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD			Ročník: 3., septima	část 1/2
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností:				
- objasní odlišnosti mezi morálními a právními normami; odůvodní účel sankcí při jejich porušení - zná legislativní proces, tvorbu a publikaci právních předpisů u nás - rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvádí příklady - orientuje se v druzích právních vztahů, v podmínkách jejich vzniku a zániku, právech a povinnostech účastníků - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy - chápe rozdíl mezi občanským a trestním soudním řízením - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezuje podmínky trestní postižitelnosti; - rozlišuje náplň činnosti orgánů právní ochrany - ve svém jednání respektuje platné právní normy		Občan a právo - význam a smysl práva, právo a morálka - právní řád ČR, legislativní proces - právní subjektivita, právní způsobilost, fyzické a právnické osoby - právní vztahy, smlouva, všeobecné podmínky platnosti smlouvy - občanské a trestní soudní řízení - orgány činné v trestním řízení - trestnost, trestné činy, druhy trestů - orgány právní ochrany, právní poradenství	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (nerovnost mezi muži a ženami, problematika genderu; lidská práva ve světě, organizace zabývající se lidskými právy)	
uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost		Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence výroba, držení a zprostředkování návykových látek, sexuálně motivovaná kriminalita, skryté formy individuálního násilí (šikana)	Integrace výstupu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví	
- kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace - posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vzhledem ke své profesní volbě - posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi - vhodně prezentuje svoji osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru, konkurzu - reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh		Trh práce a profesní volba - práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností - vzdělávání a profesní příprava - přijímací pohovor, a výběrové řízení - nabídka a poptávka po pracovních místech - pracovní trh - rekvalifikace, profesní mobilita - plánování práce, denní rozvrh - workoholismus, zaměstnání a rodina	Integrovaný celý obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce	

Předmět: ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD			Ročník: 3., septima	část 2/2
Školní výstupy		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností:				
• uvede postup, jak uzavřít smlouvu a podat výpověď • uvede svá pracovní práva a své povinnosti • objasní funkci odborů • volí bezpečné pracovní postupy, šetrné k životnímu prostředí, používá pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně v situaci při pracovním úrazu		Pracovněprávní vztahy - vznik, změna a zánik pracovního poměru - práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů - odbory - zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví a životního prostředí		
• vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace mechanismy fungování trhu • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí další okolnosti vzniku ceny a působení nabídky a poptávky • rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky • rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání • posoudí výhody a rizika podnikání ve srovnání se zaměstnáním • uvede postup zakládání podnikatelské činnosti a získání živnostenského oprávnění • analyzuje skrytý obsah reklamy, vliv marketingu na úspěch výrobku na trhu		Tržní ekonomika - typy ekonomik - tržní mechanismus - nabídka, poptávka, tvorba ceny - ekonomické subjekty, formy podnikání, typy obchodních společností - marketing a reklama	Integrovaný celý obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (chudoba a bohatství); Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (světový obchod)	
• používá platební nástroje, umí směnit peníze dle kurzovního lístku • orientuje se v problematice cenných papírů • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje; umí sestavit rozpočet domácnosti • navrhne racionální řešení schodkového i přebytkového rozpočtu • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele • navrhne způsoby zhodnocení volných finančních prostředků • orientuje se v problematice úvěrů • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb; zná rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své		Finance - peníze, funkce a formy peněz - cenné papíry, burza - rozpočet domácnosti - ochrana spotřebitele - finanční produkty – investování, úvěrování, leasing, pojištění - bankovní soustava, ČNB, komerční banky - bankovní služby dneška v praxi		
• objasní systém příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní • umí podat daňové přiznání; zejména k dani z příjmu • vyhledává aktuální informace o nejdůležitějších ekonomických ukazatelích a posuzuje jejich vliv na životní úroveň • vysvětlí podstatu inflace a její ekonomické důsledky • uvede postup výpočtu životního minima a umí požádat o sociální dávku • objasní funkci úřadů práce a význam podpory v nezaměstnanosti		Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice - státní rozpočet, daňová soustava - makroekonomické veličiny - sociální politika státu		

Předmět: ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD Ročník: 4., oktáva		
Školní výstupy Žák podle svých možností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• objasní důvody evropské integrace, posoudí jejich význam pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • posoudí vliv začlenění státu do EU na každodenní život občanů • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí jejich vliv na chod světového společenství; zhodnotí zapojení ČR • uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti i s jejich důsledky	Mezinárodní vztahy, globální svět - evropská integrace, EU - mezinárodní spolupráce, mezinárodní organizace a společenství - globalizace – příčiny, projevy, důsledky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci; možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce; humanitární pomoc a rozvojová spolupráce)
• objasní podstatu filozofického tázání a vztahu filozofie ke světu a ostatním vědám • rozliší hlavní filozofické směry, uvede nejdůležitější představitele a porovná řešení hlavních filozofických témat • zná zásady dialogu, argumentace a diskuse, prakticky je využívá • je si vědom významu vědeckého poznání, úlohy vědy a techniky s jejich klady i zápory • umí posoudit lidské jednání z hlediska etického v závislosti na okolnostech • rozlišuje hlavní náboženské systémy, je si vědom významu víry v lidském životě	Úvod do filozofie a religionistiky - definice filozofie, základní filozofické pojmy, vztah filozofie k ostatním vědám - vývoj filozofického myšlení - víra v lidském životě, náboženské směry, církve, sekty	

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Dějepis** vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru *Dějepis* podle RVP G a spadá do vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Jeho hlavním cílem je vytvářet povědomí o souvislosti přítomnosti a minulosti. Z hlediska obsahového se zabývá poznáním historické reality (kultury a civilizace v daném dějinném období), pochopením vývojových tendencí (proměny náboženských představ, vznik národních celků atd.) a zejména kritickou reflexí historických souvislostí vzhledem k dnešku.

Jeho obsah souvisí s předměty: *Občanský a společenskovědní základ*, *Zeměpis*, *Český jazyk*, *Hudební výchova*, *Výtvarná výchova*.

Na základní učivo a školní výstupy navazuje nabídka volitelných seminářů pro studenty třetího a čtvrtého ročníku.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	2	2	2	2

Výuka probíhá v kmenových třídách a multimediální učebně. Vyučující příležitostně mohou využívat i prostoru školní auly a možností učeben s interaktivní tabulí. Některé výstupy jsou naplněny i účastí studentů na besedách, exkurzích, výstavách, filmových představeních atd.

Do vzdělávacího obsahu **Dějepis** je integrována část obsahu průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*.

2. Výchové a vzdělávací strategie

Dějepis významně přispívá k utváření a rozvíjení většiny klíčových kompetencí vymezených v RVP G. Umožňuje to jednak povaha vzdělávacího obsahu (atraktivní témata) předmětu, ale i možnost (nutnost) použitých metod poznávání – založených na zprostředkovaném poznání (prameny, literatura, mapy).

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k efektivnímu získávání a zpracovávání informací o minulosti, aby žáci uměli zhodnotit a následně využít zdroj informací i jejich hodnotu kriticky, objektivně, a přitom otevřeně, tvořivě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vybízí žáky k vyhledávání a řešení společenských problémů, v rámci kterých si pak budou umět historické události zasadit a pochopit je. Také vytváří vhodné prostředí k přínosné, demokratické a slušně vedené debatě. Schopnost debatovat pomáhá žákům řešit problémy, posiluje spolupráci, empatii a toleranci.

Kompetence komunikativní

Učitel vytváří situace, které studentům pomáhají hledat, vytvářet a vhodně obhajovat vlastní názory. Vlastními názory pak žák poměřuje a spoluvytváří obsah předmětu. Současně ale žák projevuje schopnost a vůli naslouchat názorům druhých.

Kompetence sociální a personální

Učitel se snaží rozvíjet a kultivovat osobnosti žáků, například tím, že podporuje vytváření jejich vlastního názoru a životního stylu. Žáci se učí ohleduplnosti, slušnosti a zodpovědnosti.

Kompetence občanská

Učitel vede žáky ke schopnosti a vůli hájit práva vlastní i práva druhých lidí. Motivuje je k odpovědnosti vůči sobě i okolí, v němž žijí. Žák, vybaven znalostmi historických událostí a souvislostí, projevuje schopnost orientovat se tím pádem v realitě dneška.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vzbuzuje v žácích potřebu poučit se z dějepisu, poznat podstatu historického vývoje. Vede je k zájmu o další studium dějepisu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

88

Předmět: DĚJEPIS			Ročník: 1., kvinta		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností:					
• charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace		Úvod do studia historie - význam historie, historiografie a dějepisu - historická informace, historické prameny		Mediální výchova: Média a mediální produkce (médiá a dějiny, role médií v dějinách obce)	
• objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura • vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti • zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		Pravěk - starší a střední doba kamenná - mladší doba kamenná - pozdní doba kamenná a doba kovů			
• zdůvodní civilizační přínos starověkých kultur pro evropskou civilizaci • objasní židovství a jiné neevropské náboženské a kulturní systémy • popíše určující procesy a události a uvede významné osobnosti antiky		Starověk - staroorientální despotie – Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína - antické Řecko, antický Řím - stěhování národů		Český jazyk a literatura: nejstarší literární památky	
• objasní proces christianizace v Evropě, vysvětlí vztah státu a církve • definuje proměny hospodářské i politické v 5. – 13. stol. • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • vymezí specifika islámské oblasti • vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů		Středověk - středověká Evropa v 5. – 13. stol. - křesťanství, spor papežství a císařství, křížové výpravy - vývoj českého státu za Přemyslovců - každodennost středověkého světa v hospodářství i kultuře - islám, arabská říše, dějiny Východu té doby		Výtvarná výchova, Hudební výchova: umělecké slohy (románský, gotický) Český jazyk a literatura: literatura středověké Evropy	

Předmět: DĚJEPIS Ročník: 2., sexta		
Školní výstupy Žák podle svých možností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
definuje proměny hospodářské i politické v 13. – 15. stol.	Středověk - středověká Evropa v 13. – 15. stol. - vývoj českého státu za Lucemburků, Husitství	
- porozumí základním filozofickým a vědeckým myšlenkám 14. – 17. století; zhodnotí jejich uplatnění v praxi - dokumentuje na příkladu zámořských objevů a jejich důsledků změny hospodářské, politické i sociální v Evropě 15. – 17. století	Počátky novověku – renesance - renesance a humanismus - zámořské plavby – příčiny, průběh, důsledky, osobnosti	Výtvarná výchova, Hudební výchova: renesanční kultura a umění
popíše základní rysy reformace; zhodnotí přínos i negativní dopady	Počátky novověku – reformace - reformace, náboženské spory, třicetiletá válka	
- na příkladu vývoje českého státu v 15. – 17. stol. vymezí základní znaky stavovství a absolutismu - posoudí postavení českého státu v rámci habsburské monarchie	Počátky novověku – stavovství a absolutismus - vývoj českého stavovského státu směrem k absolutismu	Výtvarná výchova, Hudební výchova: barokní kultura a umění Český jazyk a literatura: dílo J. A. Komenského
- zhodnotí hlavní myšlenky osvícenství; rozpozná jejich přínos a význam pro dnešek - na konkrétních příkladech států demonstruje vliv nových myšlenek na rozpad dosavadních mocenských struktur	Osvícenství - osvícenská filozofie, věda a kultura - francouzská revoluce, vznik USA, Evropa za napoleonských válek	Základy společenských věd: osvícenecká filozofie, encyklopedismus
- posoudí význam nové, ústavní, organizace státu; uvede typy parlamentních státních systémů - vysvětlí emancipační hnutí v Evropě v pol. 19. stol.	Revoluce a idea svobody - vznik USA, parlamentarismus v Anglii, idea občanské společnosti - revoluce roku 1848 u nás i v Evropě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty)

Předmět: DĚJEPIS Ročník: 3., septima		
Školní výstupy Žák podle svých možností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• charakterizuje proces modernizace, industrializace a technického pokroku; zaměří se i na negativní dopady ekologické, sociální a jiné • definuje imperialismus a vysvětlí proces expanze evropských velmocí	Modernizace společnosti - vědeckotechnická revoluce, modernizace, vznik kapitalismu - politika velmocí, jejich střetávání v Evropě i v zámoří - politická situace před vznikem 1. světové války	Výtvarná výchova: umění „belle epoque“, secese
• charakterizuje první světovou válku – příčiny, průběh, její dopady a důsledky pro lidstvo • příčiny krize uvede tradičního politického uspořádání světa; popíše politickou situaci ve světě v meziválečném období	Moderní doba I. - první světová válka - změna (politické) mapy světa po válce, vznik ČSR - směřování k druhé světové válce, Mnichov	Výtvarná výchova, Hudební výchova: renesanční kultura a umění Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě (historický vývoj českého národa v evropském kontextu; politické aspekty postavení českých zemí v Evropě)
• vymezí základní znaky totalitních ideologií meziválečného období • vysvětlí souvislost mezi hospodářskou krizí a vyhrocením politické situace 30. let XX. století • charakterizuje druhou světovou válku – příčiny, průběh, její dopady a důsledky pro lidstvo	Moderní doba I. - vznik totalitních ideologií (komunismus, fašismus, nacismus) a států - hospodářská krize a její důsledky - druhá světová válka	
• popíše a zhodnotí způsob života v moderní společnosti, analyzuje změny po druhé světové válce • vymezí základní problémy současného světa s jejich kořeny i možným dalším vývojem	Moderní doba II. – soudobé dějiny - život v moderní společnosti, materiálně-technické, sociální i kulturní změny - současný, globalizovaný svět a jeho problémy	Základy společenských věd: globální svět Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy (historické přístupy k procesům globalizace)

Předmět: DĚJEPIS			Ročník: 4., oktáva		
Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata, přesahy, poznámky	
Žák podle svých možností:					
- vymezí základní znaky totalitních ideologií meziválečného období - vysvětlí souvislost mezi hospodářskou krizí a vyhrcošením politické situace 30. let XX. století - charakterizuje druhou světovou válku – příčiny, průběh, její dopady a důsledky pro lidstvo		Moderní doba I. - vznik totalitních ideologií (komunismus, fašismus, nacismus) a států - hospodářská krize a její důsledky - druhá světová válka			
- charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa v druhé pol. XX. stol.; - stanoví mezníky ve vývoji vztahů hlavních velmocí (USA, SSSR), vysvětlí i vnitřní problémy uvnitř jednotlivých mocenských uskupení - porovná a podrobí kritice způsob života v demokratické i nedemokratické společnosti té doby		Moderní doba II. – soudobé dějiny - Evropa a svět po II. světové válce - vznik tzv. východního bloku pod nadvládou SSSR - USA jako světová velmoc - konflikty a úhelné události 50. – 80. let: vznik státu Izrael, války v Koreji, ve Vietnamu... - život na obou stranách „železné opony“		Zeměpis: práce s mapou, rozložení států světa Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě (významní Evropané; významní Evropané z českého prostředí; evropský integrační proces)	
- popíše proces sjednocování Evropy, stanoví zásady integrace, zná hlavní instituce EU a jejich úlohu - popíše proces dekolonizace, orientuje se ve vývoji mimoevropského (tzv. třetího) světa		Moderní doba II. – soudobé dějiny - sjednocování Evropy - dějiny Afriky, Asie a Jižní Ameriky v druhé pol. XX. stol.		Základy společenských věd: EU, mezinárodní vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (historické kořeny rozvojové spolupráce)	
- popíše a zhodnotí způsob života v moderní společnosti, analyzuje změny po druhé světové válce - vymezí základní problémy současného světa s jejich kořeny i možným dalším vývojem		Moderní doba II. – soudobé dějiny - život v moderní společnosti, materiálně-technické, sociální i kulturní změny - současný, globalizovaný svět a jeho problémy		Základy společenských věd: globální svět Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy (historické přístupy k procesům globalizace)	

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** patří podle RVP G do vzdělávací oblasti *Umění a kultura*, která je zastoupena *Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace*. Žáci si v prvním ročníku zvolí podle svého zájmu obor hudební nebo výtvarný.

Hudební výchova na gymnáziu navazuje na hudební výchovu základní školy. Prohlubuje znalosti a rozvíjí dovednosti pomocí činností v těchto oblastech:

vokální – jednohlasý, vícehlasý zpěv, intonace

instrumentální – hra na jednoduché nástroje

hudebně pohybové – vyjádření hudby pohybem

recepce, reflexe – vnímání hudby, rozbor forem a výrazových prostředků, hodnocení hudby, význam, interpretace a umělecká hodnota díla

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	2	2	-	-

Předmět se vyučuje v prvním a druhém ročníku čtyřletého gymnázia (v kvintě a sextě osmiletého gymnázia) s dotací 2 hodiny týdně, ve druhém ročníku (sextě) je ještě zařazen vícedenní projekt esteticko-výchovného charakteru společný pro hudební a výtvarnou výchovu s regionálním zaměřením.

Předmět je vyučován ve specializované učebně, v které je k dispozici odpovídající didaktická technika a hudební nástroje, které doplňují výuku.

Podle možností a nabídky uměleckých agentur zařazujeme návštěvy koncertů nebo komponovaných pořadů z oblasti hudební kultury, jejichž program odpovídá osnovám předmětu hudební výchova.

Předmět **Hudební výchova** v sobě zahrnuje také některá průřezová témata s danými tématickými okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozhovorem vedeme studenty k získání dovedností nutných pro efektivní učení, aby si osvojili důležité poznatky a poznávali význam a přínos hudební výchovy
- formou samostatných referátů vedeme studenty k schopnosti vyhledávat, třídit informace z různých zdrojů, vybírat správné postupy při přípravě této formy prezentace

Kompetence k řešení problémů

- používáme hudební ukázky a následné diskuse k tomu, aby student poznával žánrové oblasti a výrazové prostředky v hudbě a analyzoval je

Kompetence komunikativní

- formou diskuse vedeme studenty k tomu, aby byli schopni srozumitelně a jasně vyjádřit svůj názor opřený o konkrétní argumenty a odborné pojmy z oblasti hudební teorie
- využíváme skupinovou práci při přípravě a realizaci hudebních objektů

Kompetence sociální a personální

- formou dialogu vedeme studenty k přijímání názorů ostatních a k respektování jejich hudebního zaměření
- vedeme žáky k přijímání pravidel společenské etikety především formou příležitostných exkurzí, návštěv koncertů a komponovaných pořadů pro školu

Kompetence občanská

- formou referátů vedeme žáky ke sledování aktuálního dění v hudebním světě a v oblastech, které s hudbou souvisí

Kompetence k podnikavosti

- uplatňujeme proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítáme a podporujeme inovace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA			Ročník: 1., kvinta	část 1/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
žák podle svých schopností:				
• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, • při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas (na základě rozložení hlasů ve třídě) • reprodukuje zpívaný (hraný) vzor, dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace • vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1– 8 • rytmitizuje jednoduché texty • tvoří vlastní rytmičné modely, které zhudebňuje • používá rytmičné nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře	• hlasová výchova • správné dýchání • hlasová hygiena • rozezpívání • správné tvoření tónů • artikulace • hlavový tón • zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní • intonace • zpěv hudebních motivů • imitace • intonační výcvik	Český jazyk a literatura: propojení s ústní lidovou slovesností(říkadla,lidové pohádky, texty)		
	• zhudebnění • vlastního textu • vytvoření vlastních drobných skladeb • intervaly • opěrné písně • základ harmonie (T, D, S) • rytmičný výcvik • hra na tělo • Orffův instrumentář • rytmitizace textů a písní rytmičnými nástroji	Osobnostní a sociální výchova: Poznání a rozvoj vlastní osobnosti		
• užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb	• hra na hudební nástroje • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • nauka o hudebních nástrojích • partitura • vývoj notace			
• reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji	• tanec • pohyb na hudbu • reprodukce pohybů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě		

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA			Ročník: 1., kvinta	část 2/2
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	- hudební myšlení v období - rytmicko-monomelodickém (starověk) - polymelodickém (středověk – renesance) - melodicko-harmonickém (baroko) (rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina; hudební formy: organum, kánon, moteto, mše, madrigal)			
popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezeměnitelný přínos skladatele a interpreta	- tvůrce hudby a interpret - tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, raný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova, nizozemští skladatelé, Palestrina, Lasso; čeští skladatelé – Vodňanský, Kryštof Harant, A. Michna, B. M. Černohorský; - dále pak např. Bach, Mozart, Chopin, Schumann, Liszt	Dějepis: historické souvislosti dějin hudby s dějinami lidstva		
vyzná se ve vývoji hudebního umění; chápe rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	- periodizace hudebního vývoje - hudba vokální a instrumentální - hudební formy - charakteristické znaky slohů	Výtvarná výchova: odraz hudebních stylů ve výtvarném umění		
	- hledisko historické a kulturní - hudba česká a světová - Pravěk - Starověk - Ars antiqua - Ars nova - Renesance a humanismus - Baroko	Dějepis: historické souvislosti dějin hudby s dějinami lidstva Výtvarná výchova: odraz hudebních stylů ve výtvarném umění		
odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	základní hudební žánry populární hudby	Mediální výchova: Role médií v moderních dějinách		
interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	- estetická a umělecká hodnota hudebního díla - komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl			
vnímá rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě,	- populární hudba - jazz- konce 19. stol., • 20. léta; • 30. léta – swing 40. léta – bop, blues, country western, zpěvácké hvězdy 50. léta – rokenrol - hudba jako kulturní statek a jako zboží - hudební průmysl; hudba a její využití v běžném životě	Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů		

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA		Ročník: 2., sexta	část 1/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:			
• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas (na základě rozložení hlasů ve třídě) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace • zpívá z not	• akustika • hlasové ústrojí; správné tvoření tónu; zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé; kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní • melodie, rytmus; intervaly; opěrné písně; harmonické citění; rytmický výcvik; hra na tělo • Orffův instrumentál • vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický zápis	Český jazyk a literatura: lidové zvyky a tradice, odraz hudebních stylů v literární tvorbě	
• využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb; na základě svých individ. hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista)	• hra na hudební nástroje • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • improvizace, stylizace • partitura • nástroje symfonického orchestru • orientace v notovém zápise • moderní hudební nástroje	Osobnostní a sociální výchova: Poznání a rozvoj vlastní osobnosti	
• pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	• taneční hudba • techno, disco, hip hop, reggae, house, break, trance, rap		
• vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě • pojmenuje hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	• hudební myšlení v období • melodicko-harmonickém (klasicismus, romantismus, impresionismus) • sonické období (hudba 20. stol.) • (rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy)	Dějepis: historické souvislosti dějin hudby s dějinami lidstva Výtvarná výchova: odraz hudebních stylů ve výtvarném umění	
• popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	• tvůrce hudby a interpret	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě	
• vyzná se ve vývoji hudebního umění; chápe rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	• periodizace hudebního vývoje; hudba vokální a instrumentální; hudební formy; charakteristické znaky slohů; • hledisko historické a kulturní • hudba česká a světová • baroko; rokoko; klasicismus; romantismus; impresionismus; další směry 20. století	Dějepis: historické souvislosti dějin hudby s dějinami lidstva Výtvarná výchova: odraz hudebních stylů ve výtvarném umění	
• odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, • rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	• hudební styly a žánry, funkce hudby • hudba a její využití v běžném životě; hudba jako kulturní statek a jako zboží; hudební průmysl • hudba vážná a populární – převádění stylů	Mediální výchova: Role médií v moderních dějinách	

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA Ročník: 2., sexta část 2/2		
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• interpretuje a kriticky hodnotí hudbu; vytváří vlastní soudy o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	• estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20.stol. • pojem kýč; hudba jako zboží; pojem komerce; hudba na objednávku; kvalita uměleckého díla	
• vnímá hudební dílo jako k autorovu reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), získaných zkušeností • zná roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby • chápe rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a umí se od takové hudby distancovat	• Základní hudební styly 20.století • Divadla • Nahrávací studia, CD, DVD • Masová média, reklama, znělka • moderní populární hudba 70. a 80. let u nás i ve světě	Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
• vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	• umělecký proces a jeho vývoj • umělecký proces a realita • chápání uměleckého procesu • znakové systémy jednotlivých druhů umění • historické proměny pojetí uměleckého procesu • prezentace uměleckého díla • role subjektu v uměleckém procesu • smyslové vnímání a jeho rozvoj • interpretace a recepce uměleckého díla • tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta • úloha komunikace v uměleckém procesu • umění ve společnosti • role umělce • proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků • publikum a jeho role • nové technologie a jejich vliv na umělecký proces • subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané (téma prolíná celým učivem HV)	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** patří podle RVP G do vzdělávací oblasti *Umění a kultura*, která je zastoupena *Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace*. Žáci si v prvním ročníku zvolí podle svého zájmu obor hudební nebo výtvarný.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa (osvojování s estetickým účinkem). Dochází k rozvoji specifického cítění, fantazie, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému a okolnímu světu.

Výtvarná výchova pracuje tvůrčím způsobem s vizuálně znakovými systémy. Je postavena na tvůrčích činnostech umožňujících rozvoj vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivosti a fantazie. Tvůrčími činnostmi je žák veden k odvaze a chuti experimentovat i uplatňovat své jedinečné pocity a prožitky, k porovnávání své dosavadní a aktuální zkušenosti. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření jako k prostředku komunikace. Pro lepší pochopení celistvosti uměleckého procesu zařazuje výtvarná výchova i teoreticky zaměřená témata.

Výuka probíhá formou samostatné práce, skupinové práce, kolektivní práce, krátkodobých i dlouhodobých projektů (podle charakteru učiva), návštěv výstav.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	2	2	-	-

Do 2. ročníku (sextu) je navíc zařazen vícedenní projektový kurz estetickovýchovného charakteru společný pro výtvarnou a hudební výchovu s regionálním zaměřením.

Výuka probíhá v odborné pracovně a v exteriérech (plenér, Prácheňské muzeum, Sladovna...).

Do předmětu jsou integrovány některé okruhy těchto průřezových témat :

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel motivuje žáky k učení ukázkami možností tvorby a zadáváním projektů, které řeší praktické využití učiva, doporučuje další aktivity (výstavy, besedy o umění, zprávy médií).

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k hledání vlastních postupů při řešení daných výtvarných problému, ke kritickému hodnocení vlastní tvorby a k hledání jiných způsobů řešení výtvarných problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke schopnosti vyjádřit své subjektivní mínění a pocity při hodnocení výsledků své práce, práce ostatních i jiných uměleckých obrazných vyjádření.

Kompetence sociální a personální

Učitel usměrňuje kooperaci žáků při hledání řešení výtvarných problémů ve skupinách, vede je k přijetí dílčích úkolů při realizaci práce ve skupině.

Kompetence k podnikavosti

Učitel motivuje žáky k dalšímu vzdělávání ve výtvarném oboru a rozvíjení individuálních schopností a talentu. Žáci jsou vedeni k aktivnímu přístupu, vlastní iniciativě, tvořivosti a dokončování vlastních výtvarných aktivit.

Kompetence občanská

Žáci jsou motivováni k rozvoji a rozšiřování svého poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, jejich spoluvytváření a ochraně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výstupy jsou realizovány učivem, které se prolíná oběma ročníky, postupně a přiměřeně graduje, zároveň zohledňuje individuální přístup ke studentům, umožňuje svobodný přístup k vlastní tvorbě a jejímu rozvoji. Učivo, které se v obou ročnících cyklicky opakuje, je prostředkem k postupnému osvojování dovedností, které jsou u jednotlivých žáků na různých úrovních. K ucelené podobě znalostí a dovedností se žáci dopracovávají za různou dobu a na odlišných úrovních. Volba konkrétních prací v rámci obsahu učiva je přizpůsobována individuálním potřebám žáků s ohledem na jejich věk, dovednosti, předchozí zkušenosti atd. Jejich dovednosti a znalosti se postupně zvyšují

100

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			Ročník: 1. – 2., kvinta - sexta	část 1/3
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
- rozlišuje různé umělecké znakové systémy - využívá odlišností vizuálního znakového systému ve vlastní tvorbě a interpretaci uměleckých děl - posuzuje, porovnává a rozpoznává prostředky charakteristické pro vlastní vizuálně obrazná vyjádření i uměleckou tvorbu - zhodnotí roli autora, příjemce i interpreta z hlediska obsahu a komunikačního působení	Znakové systémy Vizuálně obrazné znakové systémy (obrazy, sochy, architektura, film, nová média) Linie, tvary, objemy v plošném i prostorovém vyjádření Vlastní tvorba v různých výtvarných technikách, posuzování umělecké tvorby, rozbor, komunikace, dialog	Hudební výchova: rozdíly a shody znakového systému, vnímání hudby a převod do vizuálního znakového systému Český jazyk a literatura: rozdíly a shody znakového systému, konkrétně v ilustraci na základě literárního textu Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace (prolíná se učivem obou ročníků)		
- posuzuje osobní a společenské zdroje umělecké tvorby, identifikuje je při tvorbě vlastní - zdůvodňuje posuzování vizuálně obrazných vyjádření v závislosti na historickém, sociálním a společenském vývoji	Posuzování komunikativního obsahu děl uměleckých i vlastních z hlediska vlastních prožitků a vlivu společnosti Komunikativní obsah děl a jeho proměny	Dějepis: historické souvislosti a jejich odraz ve výtvarném umění		
- rozlišuje a posuzuje působení vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, tvarové, barevné... - uplatňuje mimovizuální podněty při vlastní tvorbě - využívá působení ostatních druhů umění	Nauka o působení tvarů, barev, symboliky... Pocitová malba	Hudební výchova: malba na hudební téma (pocitová malba)		

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		Ročník: 1. – 2., kvinta - sexta	část 2/3
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
• aplikuje své osobní prožitky, znalosti a zkušenosti při individuální tvorbě, interpretaci svých i uměleckých děl • zhodnocuje vliv komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření	Vlastní tvorba, diskuse, prezentace, dialog, komunikace, pluralita názorů z hlediska autora, příjemce, interpreta		
• vybírá odpovídající prostředky, techniky, způsoby zobrazení pro uskutečnění svých vizuálně obrazných vyjádření, experimentuje, cíleně volí • navrhuje využití konkrétní techniky, média pro vyjádření své představy	Malba, kresba, práce s materiálem pro plošnou i prostorovou tvorbu, grafické techniky, figurativní a nefigurativní tvorba Různé výtvarné techniky a témata	Mediální výchova: Mediální produkty a jejich významy (prolíná se učivem obou ročníků)	
• posuzuje znalosti teorie uměleckých děl s možnostmi aplikace při vlastní práci, experimentuje • aplikuje znalosti z dějin umění, výtvarných technik a znalostí z běžné komunikace při vlastní tvorbě i komunikaci s aktuálním děním ve výtvarném umění	Různé výtvarné techniky a témata Dějiny umění – přednášky, besedy, prezentace Fotografie, fotogram, internet, video, film	Dějepis : dějinné souvislosti ve výtvarném umění (připomenutí v souvislosti s vývojem výtvarného umění)	
• porovnává působení uměleckých děl, jejich vnímání, ovlivnění a změny postojů	Besedy, dialog, komunikace, pluralita názorů, obhajoby postojů	Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace (prolíná se učivem obou ročníků)	
• vytváří si přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých etap dějin umění • rozlišuje umělecké slohy a směry zejména od konce 19.století do současnosti • zdůvodní vliv společenských změn na umění • posoudí vliv uměleckých vyjadřovacích prostředků výtvarného umění na současnost	Dějiny umění Směry 2. pol.19. století, přelomu století, 20. století až do současnosti (od realismu k postmoderně) Dějiny umění – odraz společenských problémů v umění 19. - 20. století Odraz směrů výtvarného umění 19. - 20. století v současnosti	Dějepis : souvislost historie a dějinných událostí s vývojem ve výtvarném umění; vývojové mezníky společnosti 19. a 20. století a souvislosti s rozvojem výtvarného umění; vliv společenských změn na umění; odraz současných společenských problémů ve výtvarném umění Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy (prolíná se učivem obou ročníků)	

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			Ročník: 1. – 2., kvinta - sexta	část 3/3
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
• uplatňuje experiment ve vlastní tvorbě, aplikuje umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • klade důraz na tvořivost, experiment, kreativitu ve vlastních aktivitách, chápe jejich důležitost pro rozvoj své osobnosti	Různé techniky a témata Tvůrce, interpret, recipient – práce v různých výtvarných technikách a způsobech práce			
• se orientuje v uměleckém znakovém systému, chápe jeho diferenciaci, konvenční i objevné systémy • oceňuje výtvarná díla jako náměty k diskusi	Vlastní experimentální činnost, skupinové práce, diskuse, besedy, přednášky, výstavy, obhajoby, prezentace Diskuse, obhajoby, pluralita názorů, komunikace	Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž; Sociální komunikace (prolíná se učivem obou ročníků)		
• chápe význam estetického působení výtvarného díla • využívá své vlastní zkušenosti, prožitky, ovlivněnou prostředím • chápe co je nutné k vnímání uměleckého díla a jeho porozumění • porovnává chápání vývoje uměleckého procesu a hodnotí jej ve vztahu k současnému umění	Přednášky, besedy, výstavy, prezentace Besedy o umění Dějiny umění, besedy, výstavy			
• rozlišuje rysy postmoderny, pluralitního přístupu v současném umění • posuzuje proměny komunikace v uměleckém procesu, nejpodstatnější rysy proměn	Vkus, nevkus, kýč, nová témata v umění Nová témata v umění, pluralita názorů, diskuse			

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Tělesná výchova (TV)** vznikl rozpracováním vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*, jejíž součástí je v RVP G také vzdělávací obor *Výchova ke zdraví*. Z tohoto oboru zařazujeme v *Adaptačním kurzu* (1.ročník) téma ze vzdělávacího obsahu *Zdravý způsob života a péče o zdraví*.

Tělesná výchova má především informační a výchovný charakter. Studenti jsou vedeni k získávání celoživotních dovedností (aktivní rozvoj a ochrana fyzického a duševního zdraví) a k pozitivnímu vztahu ke sportu a pohybu vůbec. Ke zvýšení pohybové aktivity studentů přispívá větší množství alternativních modelů výuky a propojení TV s aktivitami ve volném čase.

Tělesná výchova je vyučována v prvním až čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a v kvintě až oktávě osmiletého gymnázia. Zde plynule přechází na cíle a učivo z nižšího stupně osmiletého gymnázia.

V prvních dvou ročnících vyššího stupně gymnázia je tělesná výchova zaměřena na diagnostiku pohybových preferencí, zájmu a inklinaci k pohybovým aktivitám jednotlivých studentů, jejich tělesnou kondici, sportovní výkonnost a následně na všeobecnou přípravu (kondiční a pohybovou) a základní rozvoj herních dovedností ve sportovních hrách.

Ve třetím a čtvrtém ročníku výuka navazuje na již získané pohybové dovednosti a schopnosti studentů. V těchto ročnících mají studenti možnost více rozvíjet své zájmy v jim blízkých pohybových aktivitách v modifikovaných skupinách nebo individuálně, umožňují-li to školou využívané prostory a vybavení.

Vyučování TV probíhá ve vlastních prostorech (2 tělocvičny, posilovna), na hřištích SOŠ a SOU Písek a dále využíváme přírodních terénů v blízkosti gymnázia, plavecký a zimní stadion a další sportoviště ve městě.

Studenti mohou po vyučování navštěvovat sportovní kroužky se zaměřením na sportovní hry a individuálně také posilovnu. Vybraní studenti se pravidelně zúčastňují okresních, regionálních i republikových soutěží.

Tělesná výchova je v každém ročníku vyučována v rozsahu dvou hodin jednou týdně. Třídy jsou děleny na skupiny dívek a chlapců, v případě malého počtu dívek nebo chlapců je jedna skupina koedukovaná.

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	2	2	2	2

Třídy dělíme do skupin s počtem asi 13 – 18 žáků a to hlavně z těchto důvodů:

- prevence bezpečnosti při TV
- možnost četnějšího zapojení žáků do pohybových aktivit
- individuální přístup
- rozdělení respektuje fyzické a dovednostní rozdíly jedinců

Součástí **Tělesné výchovy** jsou kurzy:

- **Základní lyžařský a snowboardový výcvikový kurz** (2. ročník a sexta)

- **Sportovně-turistický kurz** (3. ročník a septima)

Na kurzech dělíme studenty podle platných směrnic do skupin podle druhu činnosti, dovedností a fyzických možností jedinců.

Každý školní rok připravujeme sportovní dny gymnázia (prosinec, červen).

Do **Tělesné výchovy** zařazujeme průřezové téma *Osobnostní a sociální výchova*.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- erudovanou výukou a konkrétními příklady umožňujeme získat kvalifikované a praktické informace o pohybových aktivitách, plánovat a organizovat pohybovou činnost, jež je využívána jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj pohybových a dovednostních schopností
- v diskusi vysvětlujeme značný motivační význam hodnocení pokroku při dosahování vytčených cílů učení, rady i kritiky ze strany druhých, dovednosti poučit se z vlastních úspěchů i chyb

Kompetence k řešení problémů

- pomocí náhodně vzniklého nebo záměrně vyvolaného problému při jakékoliv pohybové činnosti spolupracujeme se studenty na rozpoznávání a objasnění jeho podstaty, pomáháme navrhnout postupné kroky k řešení těchto problémů pomocí získaných vědomostí a dovedností s využitím kreativity, představivosti a intuice a společně zvažujeme možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků při sportovní či rekreační pohybové činnosti

Kompetence komunikativní

- během pohybových činností, s ohledem na vzniklou situaci, učíme užívat a rozumět symbolickým a grafickým vyjádřením používaných v daném sportovním odvětví a ovlivňujeme verbální a neverbální komunikaci tak, aby bylo patrné, jaký záměr a cíl tímto projevem studenti sledují

Kompetence sociální a personální

- s ohledem na osobní schopnosti studentů, jejich zájmovou orientaci, životní podmínky a vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých pomáháme se stanovením cílů, jež odpovídají danému věku, reálnému fyzickému a duševnímu stavu, a které budou na základě důsledků vlastního jednání a chování v nejrůznějších životních i sportovních situacích postupně korigovat, aktivně a tvořivě je ovlivňovat a přizpůsobovat je měnícím se podmínkám

Kompetence občanská

- diskusí pomáháme spoluvytvářet názor jedince i skupiny na dění a chování při pohybových aktivitách jak v přípravě, tak i na soutěžích, společně řešíme osobní nebo skupinové zájmy a cíle, diskutujeme o možné situaci, kdy se při řešení vzniklého problému má rozhodovat tak, aby šlo o vyvážené rozhodnutí na základě získaných znalostí a zkušeností, které bude respektovat různorodost názorů, postojů a schopností ostatních

Kompetence k podnikavosti

- pomocí našich zkušeností a známých příkladů vedeme k cílevědomému, zodpovědnému a plánovanému stanovení reálných cílů s ohledem na potřeby, osobní předpoklady a možnosti daného jedince, který se rozhoduje o osobní realizaci v pohybových aktivitách na základě svých schopností a dovedností, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj pohybový rozvoj, ale je také schopen korigovat svoji pohybovou aktivitu podle svého zdravotního stavu a případně i osobního a profesního života

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA			část 1/3
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví			
• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	zdravotně zaměřená cvičení (správné držení těla a zvedání zátěže, průpravná cvičení)	1. – 4.	Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (1. – 2. ročník) • předcházení zátěžových situací, stresů atd. • celková péče o vlastní zdraví Sociální komunikace (1. – 2. ročník) • verbální a neverbální komunikace Spolupráce a soutěž (3. – 4. ročník) • jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy • jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady Adaptační kurz (1. ročník) Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl)
• ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy	základní testování na svalové dysbalance	1. – 2.	
• usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	vybrané pohybové aktivity (zvýšení kardiiovaskulární a svalové zdatnosti, kloubní pohyblivost (flexibilita))	1. – 4.	
• vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití	rehabilitační, kompenzační, protahovací a posilovací cvičení	1. – 4.	
• využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	relaxační cvičení po tělesné aktivitě	3. – 4.	
• připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení	zaměřen na individuální pohybový režim jednotlivců	1. – 4.	
• uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	bezpečnost při TV a jiných pohybových aktivitách v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek	1. – 4.	
• poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	zásady první pomoci	1. (Adapt. kurz)	

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA			část 2/3
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Pohybové dovednosti a činnosti podporující pohybové učení			
- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - dokáže se samostatně připravit na výkon v jednotlivých sportovních disciplínách	Atletika Průpravná běžecká a speciální cvičení, běžecká abeceda Běhy – sprinty, krátkodobá, střednědobá a dlouhodobá vytrvalost, běh v přírodě (souvislý, fartlek) Skoky (daleký, vysoký), hody, vrhy	1. – 4.	Matematika: měření, evidence a hodnocení výkonů Fyzika: síla a její účinky, energie, pohyb - biomechanika (těžiště, rychlost, zrychlení, setrvačnost, odraz x dopad, balistická křivka apod.) Biologie: orgány a orgánové soustavy lidského těla – fyziologie tělesné zátěže (svalová práce, aerobní a anaerobní zátěž, tělesná zdatnost apod.)
zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení	Gymnastika Cvičení na nářadí a s náčiním, kondiční gymnastika (využívání prvků základní, rytmické a zdravotní gymnastiky)	1. – 4.	
užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží	kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	1. – 4.	
posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	Úpolová cvičení - pády, přetahy, úchopy Kondiční cvičení - posilovací, uvolňovací a protahovací cvičení (správné držení těla a zvedání zátěže)	1. – 4.	
- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní cvičení, herní systémy, technicko-taktické dovednosti, průpravné hry, řízená hra basketbal, malá kopaná a futsal, házená, volejbal, florbal a netradiční sportovní hry (frisbee, softbal, baseball, ringo, stolní tenis, tenis, badminton a další) komunikace a spolupráce při hrách	1. – 4.	

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA			část 3/3
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	Turistika, cykloturistika a sporty v přírodě zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, pravidla silničního provozu (pro podmínky cyklistiky individuální i skupinové), zásady šetrného a ohleduplného chování k přírodnímu prostředí, základy orientačního běhu	3.	Zeměpis: orientace a pohyb v terénu, práce s mapou
• volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	Lyžování a snowboarding výzbroj a výstroj zásady bezpečného pobytu v horském prostředí a pohybu na sjezdových a běžeckých tratích základy běhu na lyžích (podle podmínek základy klasické techniky a bruslení)	2.	
• sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost	Jiné pohybové činnosti horolezectví bruslení, lední hokej, plavání, základní pohybové dovednosti v těchto sportovních odvětvích (rozšíření aktivit dle možností časových a prostorových – zimní a plavecký stadion, přírodní led, horolezecká stěna)	1. – 4.	
	Příprava utkání, turnaje nebo jiné sportovní soutěže (třídní, školní, sportovní dny)	1. – 2.	
	pravidla her a dalších pohybových činností	1. – 2.	
	olympismus, jednání fair play a úspěchy našeho sportu v novodobé sportovní historii	1. – 4.	
	věkové, pohlavní a výkonnostní odlišnosti při pohybové činnosti	1. – 4.	

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Informační a komunikační technologie** (IKT) vznikl rozpracováním oboru *Informatika a informační a komunikační technologie* podle RVP G. Předmětem prohlubujeme u žáků schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a využívat pokročilejší funkce aplikačního programového vybavení. Žáka vedeme k aplikování algoritmického přístupu k řešení problémů. Dosažení schopnosti algoritmického myšlení umožňuje žákovi aplikovat své znalosti a dovednosti na libovolném softwaru i hardwaru a dosáhnout schopnosti tvořivě přistupovat k ovládání digitálních zařízení.

Klademe důraz na schopnost žáka logicky a strukturovaně myslet a uvědomovat si za jednotlivými informacemi uspořádaný systém.

Ve vyučovacím předmětu poukazujeme na mezipředmětový vztah k předmětům Matematika, Český jazyk a literatura a Výtvarná výchova. Prohlubujeme tak prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci a pro týmovou práci.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	2	2	1	-

Třída se vždy dělí na dvě samostatné skupiny a vyučování probíhá ve dvou odborných učebnách výpočetní techniky s připojením na internet a vybavených odpovídající didaktickou technikou (dataprojektor, interaktivní tabule apod.). Pro prezentaci samostatných prací žáků využíváme i aulu s vhodnou audiovizuální technikou.

Do výuky integrujeme tato průřezová témata:

- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- učitel vede žáky k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací a k uvědomění si významového jádra sdělení
- vede žáky ke kritickému hodnocení výsledků své činnosti

Kompetence k řešení problémů:

- učitel podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní:

- učitel předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od studentů střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně živé komunikace

Kompetence sociální a personální :

- učitel vede žáky k podílení se na činnosti pracovní skupiny, organizování její struktury, rozdělování pracovních úkolů

Kompetence občanská:

- učitel vede žáky ke schopnosti prosazování svého názoru vhodnými způsoby s vědomím osobní odpovědnosti za dobré výsledky celé skupiny
- rozvíjí schopnost respektování názorů druhých

Kompetence k podnikavosti:

- učitel vede žáky ke schopnosti použít výpočetní techniku k získávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech a k vyhledání a kritickému posouzení možností své budoucí profesní orientace
- na základě praktického zvládnutí hlavních funkcí vybraných softwarových aplikací rozvíjí u žáků pozitivní vztah k výpočetním a komunikačním technologiím jako jednomu ze základních nástrojů úspěšného podnikání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		Ročník: 1., kvinta
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- objasní základní pojmy z oboru informačních technologií - vysvětlí blokové schéma počítače, druhy a význam základních komponent a periferních zařízení - samostatně používá počítač a jeho periferie - shrne možnosti, výhody, rizika (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (technická a technologická) spojená s používáním IKT - prakticky provádí základní operace se složkami a soubory za použití vhodných nástrojů - rozpoznává běžné typy souborů - ovládá a využívá možnosti počítačových sítí	Základy IKT; Operační systém Historický vývoj IKT Hardware – součásti počítače Hardware – periferní zařízení Informace, informatika jako vědní obor Software – vznik, dělení, použití, licence Operační systém, charakteristika, ovládání Souborový manažer – organizace dat Ochrana a zabezpečení dat Autorská práva Počítačové sítě	Matematika: číselné soustavy; mezníky ve vývoji kalkulu a kalkulační techniky Fyzika: významné objevy ve vztahu k vývoji výpočetní techniky; fyzikální principy činnosti základních hardwarových komponent počítače
- získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména ze sítě Internet, ovládá základní způsoby jejich vyhledávání - získané informace vhodným způsobem zpracuje (třídí, analyzuje, vyhodnocuje, uchovává) - interpretuje správně získané informace a výsledky jejich zpracování a následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	Internet, komunikace Typy, struktura a prvky počítačové sítě Internet – princip, protokoly, multikulturní a jazykové aspekty, služby, možné nebezpečí Informace – zdroje, vyhledání a zpracování, sdílení Elektronická pošta On-line komunikace	Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty interkulturality (Jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní)
- dodržuje běžná typografická pravidla a konvence - používá na uživatelské úrovni textový procesor pro tvorbu a úpravu strukturovaných textových dokumentů; - vkládá do textu objekty jiných aplikací - používá a vytváří styly - používá a vytváří šablony - exportuje a importuje data mezi základními a běžně používanými formáty	Textový editor Psaní jednoduchého textu a jeho oprava Ukládání a editace textu Formátování písma, textu Vkládání dalších objektů do textu Styly a jejich využití Šablony a jejich využití Tabulky, jejich struktura a formáty Export a import dat	Mediální výchova: Mediální produkty a jejich význam (kategorie mediálních produktů) Český jazyk a literatura: spisovný jazyk; pravopis Mediální výchova: Média a mediální produkce (příprava vlastních psaných materiálů)

Předmět: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE			Ročník: 2., sexta	část 1/2
Školní výstupy žák podle svých schopností:		Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
- rozlišuje principy zpracování grafických informací na počítači - volí vhodné formáty grafických dat podle jejich vlastností a nástroje pro práci s nimi - tvoří grafiku na základní uživatelské úrovni, upravuje a konvertuje ji za pomoci odpovídajících SW nástrojů - posuzuje parametry technických prostředků pro pořízení a záznam fotografie - zvažuje kompozici snímku a rozhoduje se pro vhodný způsob úpravy fotografie		Počítačová grafika I. základní pojmy, formáty souborů barevné modely, kompozice zpracování fotografie, digitální fotoaparát, konstrukce, pojmy úprava fotografie, formáty, retuše, efekty	Mediální výchova: Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů) Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž (nakolik chci být originální; jak jsem schopen přijímat názory druhých jako možná východiska pro svůj další rozvoj) Výtvarná výchova: kompozice; barva	
- volí vhodné formáty grafických dat podle jejich vlastností a nástroje pro práci s nimi - tvoří grafiku na základní uživatelské úrovni, upravuje a konvertuje ji za pomoci odpovídajících SW nástrojů		Počítačová grafika II. vektorová grafika, základní tvary, křivky, texty formáty, tvarování, efekty operace, perspektiva, hladiny, tvorba grafiky tvorba webových stránek		
- vysvětlí principy prezentačního softwaru - volí vhodný typ prezentace na základě požadovaného výstupu - vytvoří samostatně prezentaci pomocí vhodných prostředků prezentačního softwaru - vhodně začlení do prezentace zvukové efekty a video - samostatně navrhne šablonu prezentace - samostatně předvede prezentaci při dodržení základních zásad mluvího		Prezentační manažer Druhy prezentací, vhodnost jejich použití Popis prostředí prezentačního manažeru Správa snímků Přechody, animace, časování, odkazy Šablona prezentace Práce se zvukem a videem v prezentaci Tisk a export prezentace		

Předmět: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		Ročník: 2., sexta	část 2/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
žák podle svých schopností:			
• užije vhodně tabulkový procesor k řešení jednoduché úlohy • navrhne strukturu tabulky a mění její formát • edituje data v tabulce a jejich formát • zadá vzorec a funkci s různými argumenty • z údajů v tabulce vytvoří a vhodně upraví graf • užije databázové funkce tabulkového procesoru při zpracování dat • importuje (exportuje) tabulku nebo seznam z (do) jiného formátu • formou samostatné práce na zvolené téma zpracuje data do tabulek a grafů a připraví ji k tisku • zpracuje jednoduchý statistický soubor dat užitím základních statistických funkcí, přehledových tabulek a grafů	Tabulkový procesor Struktura tabulky a její editace adresa buňky, oblasti, formát dat buňky jednoduché funkce podmínky a podmíněné formátování graf, jeho prvky a jejich editace tisk tabulek a grafů filtrování a řazení dat, kontingenční tabulka import a export dat Výpočet základních charakteristik statistických souborů dat, Interpretace statistických dat graficky	Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (systematičnost mých snah a činností) Matematika: vzorec, funkce, graf, statistika	
• vysvětlí pojem algoritmus, užije vhodný způsob zápisu algoritmu při řešení úlohy • vysvětlí funkci makra v některém aplikačním softwaru, vytvoří jednoduché makro a upraví jeho kód	Algoritmizace úloh algoritmus, jeho princip, zápis, tvorba; program, programovací jazyk, programování;		

Předmět: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		Ročník: 3., septima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
žák podle svých schopností:		
• volí vhodný návrh databáze podle množství a typu dat a nástroje pro práci s nimi • tvoří a spravuje databázi na základní uživatelské úrovni, vkládá, upravuje a třídí data, za pomoci odpovídajících SW nástrojů • vytvoří a spravuje jednoduchou databázi s přiměřeným množstvím dat	Databáze návrh databáze, tabulka, záznam, primární klíč, relace 1:1, 1:N, M:N, datové typy, dotazy, formuláře, sestavy	
• aplikuje principy tvorby webových stránek pomocí nástrojů HTML a CSS • stanovuje strukturu webové stránky a vybírá vhodné konstrukční prvky • posuzuje kvalitu realizace produktu vzhledem k zadání a kriticky se vyjadřuje k výsledkům práce tvůrčí skupiny	Tvorba webových stránek princip webu, hypertext syntaxe html, css, technologie stylů základní struktura a konstrukce stránky písmo, text, seznamy, tabulky, pozice, struktura webu	Mediální výchova: Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Mediální výchova** vznikl rozpracováním části obsahu průřezového téma Mediální výchova podle RVP DG

Zařazení samostatného vyučovacího předmětu vychází z potřeb současné společnosti. Média všech druhů ovlivňují život dnešního člověka více než kdy předtím. Současná společnost proto vyžaduje, aby se její členové dokázali co nejsamostatněji orientovat v mediální nabídce. Masová média mají na kvalitu života člověka vliv natolik významný, že s médii není možné nakládat toliko intuitivně, nýbrž především poučeně – je tedy třeba u žáků dosáhnout mediální gramotnosti. Mediální gramotnost představuje soubor poznatků a dovedností, které člověku umožňují nakládat s mediální produkcí, jež se mu nabízí, účelně a poučeně, dovoluje mu média využívat ke svému prospěchu a dává mu nástroje, aby dokázal ty oblasti mediální produkce, které se jím snaží skrytě manipulovat, odhalit.

Mediální výchova se zaměřuje na to, aby v žácích – pomocí rozborů reálné mediální produkce a prostřednictvím vlastní tvorby mediálních produktů a osvojování poznatků o fungování médií ve společnosti – soustavně rozvíjela jejich schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, využívat mediální nabídku a udržovat si od ní odstup.

Mediální výchova svým obsahem zasahuje do předmětů Základy společenských věd, Dějepis a Český jazyk a literatura.

Výuka **Mediální výchovy** se bude realizovat v učebnách vybavených multimediální technikou, v aule školy a popřípadě i v kmenových učebnách.

Časová dotace předmětu:

čtyřleté studium	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
osmileté studium	kvinta	sexta	septima	oktáva
počet hodin výuky týdně	-	1	-	-

Kromě průřezového téma *Mediální výchova* do výuky integrujeme také částečně průřezové téma *Osobnostní a sociální výchova*.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby samostatně vyhledávali informace z různých zdrojů a snažili se posoudit jejich věrohodnost
- zadává žákům příklady z konkrétních mediálních sdělení a vede je k tomu, aby dokázali nalézt jejich smysl (proč je autor vytvořil)

- vede žáky k tomu, aby informace uváděné v médiích dokázali ověřovat podle důvěryhodných zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti rozpoznat v mediálních sděleních problémy fiktivní od skutečných
- vede žáky k samostatnému navrhování řešení předložených problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti použít v dané situaci vhodný komunikační prostředek (elektronický, písemný, osobní jednání...)
- učí žáky publikovat svoje myšlenky formou mediálního sdělení
- konzultuje názory všech žáků, při diskusi je učí vhodně argumentovat
- zadává žákům samostatné zpracování úkolu, který pak žák prezentuje před skupinou spolužáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k vytváření vlastního úsudku, učí je, jak odolávat mediálním tlakům
- učí žáky, jak posuzovat mediální sdělení (např. reklamu na tabákové výrobky) v souvislosti se zásadami péče o vlastní zdraví a zdraví druhých lidí
- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů a při tvorbě mediálních produktů

Kompetence občanská

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby dokázali v mediálním sdělení rozpoznat, zda se jedná o zájmy osobní, skupinové nebo veřejné
- zařazuje do výuky diskusi, ve které mohou žáci analyzovat problémy udržitelného života
- na základě rozboru historických a současných mediálních produktů vede žáky k chápání kulturních a duchovních hodnot a vede žáky k jejich vytváření a udržování
- zařazuje do výuky diskusi, ve které má žák možnost prezentovat svoje názory na daný problém a analyzovat shodu nebo rozpor s obecně přijímanou teorií

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- diskutuje se žáky o různých marketingových strategiích, žáci analyzují jejich význam pro úspěšné podnikání
- zadává žákům samostatné úkoly, při kterých žáci vytváří reklamu na daný výrobek a posuzují její účinnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		Ročník: 2., sexta	část 1/2
Školní výstupy žák podle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky	
- vysvětlí základy historie médií, jejich úlohu v dějinách - objasní roli médií v moderních dějinách	Dějiny komunikace a médií Vynález knihtisku, rozhlas, televize Význam rozhlasu – 2. světová válka, média v komunismu	Dějepis: vývoj komunikačních prostředků v historii Dějepis, Základy společenských věd: vliv médií v období nacismu a komunismu	
- posoudí vlivy médií na dnešní společnost a na život rodiny - analyzuje moc médií a rizika mediální manipulace	Rozbor působení jednotlivých médií na cílové skupiny, příklady z praxe		
- vysvětlí mechanismy financování médií - vysvětlí základy marketingu	Způsoby financování jednotlivých médií – reklamy, poplatky, zisk Základní principy marketingu, public relations		
rozlišuje kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlas, televize...) a formy mediálních sdělení (zpravodajství, dokument...)	Přehled a význam jednotlivých mediálních produktů	Český jazyk a literatura: druhy literárních útvarů používaných v médiích	
vlastními slovy posoudí vztah mezi mediálními produkty a skutečností	Porovnávání mediálních sdělení, popis stejné události různými médii, hledání jiných zdrojů		
- svobodně se rozhoduje na základě kritického vyhodnocení nabízených informací - vyhodnocuje kvalitu a význam informačních zdrojů	Rozbor mediálního sdělení, kritické čtení a myšlení		
uplatňuje kritický přístup k reklamě, rozlišuje druhy reklam a jejich zaměření	Druhy reklam v jednotlivých médiích, cílové skupiny, záměry reklam, rozbor reklamy z hlediska její strategie (úspěch, výzva k identifikaci...)		
objasní základní výrazové prostředky médií	Obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média (obálky časopisů, znělky v rozhlase...)		
vysvětlí obsah pojmů veřejnost, publikum, konzumenti, cílová skupina	Charakteristiky jednotlivých skupin, jejich význam pro marketingové strategie		

Předmět: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA			Ročník: 2., sexta	část 2/2
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky		
žák podle svých schopností:				
• dokáže vytvořit reklamní kampaň na propagaci svojí školy	Aktivní tvorba reklamy, definování cílové skupiny, výrazové prostředky			
• vytvoří příspěvek do různých médií	Samostatná tvorba mediálního díla, písemné útvary, zvukové pořady	Český jazyk a literatura: slohové útvary – fejeton, sloupek, zpráva		
• objasní principy spolupráce v týmu při tvorbě společného díla	Spolupráce jednotlivých profesí na tvorbě mediálního díla			
• uvede příklady jednotlivých médií a popíše jejich činnost	Druhy mediálních děl a jejich tvorba, redakce			
• dokáže vyhledat „nedorečená“ místa v textu, manipulaci slovem i obrazem	Různé druhy textů, skrytá poselství v mediální tvorbě			
• dokáže prověřovat mediální sdělení ostatními zdroji	Porovnávání informací, hledání zdrojů, využívání předchozích znalostí			
• dokáže obhájit nebo vyvrátit obsah mediálního sdělení				
• aplikuje zásady kritického myšlení	Hodnotová orientace, vyhledávání smyslu manipulace	Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace (lidská komunikace, hodnotové žebříčky)		
• vysvětlí, proč v médiích dochází k manipulaci	Asertivita, hodnota vlastní osoby			
• dokáže diskutovat a obhajovat svůj názor				

5.2. Učební osnovy volitelných předmětů a seminářů

Vzhledem k tomu, že se skladba volitelných předmětů každý školní rok mění podle momentální nabídky ze strany učitelů a zájmu ze strany žáků, jsou učební osnovy volitelných předmětů a seminářů uvedeny vždy aktuálně pro daný školní rok ve zvláštním dodatku k tomuto ŠVP, nebo jsou rozpracovány v tematických plánech.

6. Školní projekty a kurzy

6.1. Adaptační kurz

Požadavky na materiálně-technické a personální zabezpečení:

Ideální podmínky pro splnění všech vytčených cílů /viz níže/:

- rozsah 5 pracovních dní
- místo mimo budovu školy, nejlépe mimo město (uzavřený areál s kontaktem s přírodou)
- jako dozor (odborné vedení) třídní učitelé každé zúčastněné třídy, nejméně jeden další vyučující jako programový garant a externí spolupracovníci
- 2 běhy kurzu – společně 1.A + 1.B, a prima + 1.F

Cíle kurzu:

- seznámení žáků (budoucích) a vyučujících (zejména třídní)
- stmelení kolektivu třídy, navození pozitivní, tvůrčí a pracovní atmosféry
- naplnění průřezových témat a témat Výchovy ke zdraví vyplývajících ze ŠVP (viz rozsah kurzu)

Minimální rozsah kurzu a pokrytí průřezových témat:

(dán ŠVP, nad jeho rámec podle potřeby a konkrétních podmínek)

Výchova ke zdraví

Rozhodování a chování v konkrétních mimořádných situacích

Zásady první pomoci v praxi

Občanský a společenskovědní základ

Využívání společensky vhodných způsobů komunikace ve formálních i neformálních vztazích; konstruktivní řešení případných konfliktů

Osobnostní a sociální výchova

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

- reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli
- péče o sebe sama
- strategie zátěžových situací, relaxace
- jsem schopen/schopna organizovat si čas
- mé organizační schopnosti a dovednosti
- jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů
- jak se ovládám v situacích řešení problémů
- jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi
- sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, eticky složitých a krizových situacích
- strategie učení (neboli „jak na to“)

Obsah kurzu

Obsah kurzu je založen na třech druzích aktivit (herního, interaktivního charakteru). U všech činností je hlavní podmínkou zajištění bezpečnosti. Každá aktivita má jasně definovaný cíl, průběh a zpracovanou zpětnou vazbu (přínos pro zúčastněné). Aktivita jsou postaveny na zásadách zážitkové pedagogiky.

- hry a aktivity venku
- hry a aktivity realizované v místnosti
- úkoly pro individuální, samostatné řešení (přemýšlení)

V závislosti na výchozích podmínkách /počet dní, lokalita, počet členů vedení, počet žáků/ budou zpracovány varianty (kompendia, příručky) pro konkrétní podmínky.

6.2. Výměna Vreden – Písek

Název projektu:

Setkávání mládeže – Výměnné pobyty mezi Gymnáziem Písek a Gymnasium Georgianum Vreden (Nordrhein – Westfalen)

Trvání :

Výměnné pobyty uskutečňujeme každoročně od školního roku 1994 / 1995.

Cíl:

Předmětem a cílem projektu jsou výměnné pobyty studentů gymnázií, navázání vzájemných kontaktů, prohloubení spolupráce mezi oběma zeměmi, komunikace v cizím jazyce, prohloubení znalosti reálií, výměna pedagogických zkušeností vyučujících.

Vstupní úkol:

Vypracování projektu *Setkávání mládeže* (vedoucí předmětové komise), sestavení a vyplnění *Profilu účastníka* (studenti), výběr vhodných *korespondenčních partnerů* (vyučující ve vybraných třídách).

Výběr účastníků:

Každým rokem se zúčastní projektu 40 studentů prvních ročníků čtyřletého a kvarty osmiletého gymnázia. Účastníky vybíráme podle jejich zájmu, doporučujeme alespoň základní znalost německého jazyka, aby se byli schopni domluvit v rodinách.

Finanční podpora **Česko-německého fondu budoucnosti** nám umožňuje zapojit do projektu i sociálně slabší žáky.

Popis průběhu:

V prosinci je vypracován projekt *Setkávání mládeže* a předložen ke schválení *Česko-německému fondu budoucnosti*. V lednu vyplní zájemci *Profily* (dotazníky) a pošlou je partnerskému gymnáziu. V únoru jsou vybráni korespondenti, prostřednictvím e-mailů a dopisů navážou kontakt. Výměnné pobyty proběhnou v červnu a září.

Program je každou stranou pečlivě připravován dva měsíce předem. Studenti se seznámí s partnerskou školou, formou hry poznají město, zúčastní se výletů do okolí, uspořádají sportovní den atd. Jsou ubytováni v rodinách svých korespondenčních partnerů, mohou poznat život v rodině, seznámit se se zvyky dané země.

Vyhodnocení, návrhy:

Do konce září vyhodnotí studenti i pedagogové výměnné pobyty, v případě nedostatků

navrhnu po vzájemné dohodě jiné řešení. Zkušenosti a zážitky z výměnného pobytu publikují studenti v regionálních novinách. Výměnné pobyty přispívají ke zkvalitnění mezilidských vztahů, posilují pocit evropské sounáležitosti. Pro naše žáky jsou výbornou motivací ke studiu německého jazyka, prohlubují jejich znalosti a posilují samostatnost.

6.3. Závěrečný kurz Estetické výchovy

Do 4. ročníku je zařazen vícedenní (podle podmínek až pětidenní) projektový kurz estetickovýchovného charakteru s regionálním zaměřením, společný pro Výtvarnou a Hudební výchovu.

6.4. Sportovní kurzy

Předmět Tělesná výchova zajišťuje v průběhu studia **Základní lyžařský a snowboardový výcvikový kurz** pro studenty 4. ročníku a **Sportovně-turistický kurz** pro studenty 5. ročníku. Oba kurzy se konají v rozsahu pěti až sedmi dnů (další podrobnosti viz osnovy Tělesné výchovy).

6.5. Ochrana člověka za mimořádných událostí formou celodenního cvičení

Název projektu:

Ochrana člověka za mimořádných událostí formou celodenního cvičení

Trvání:

Každý rok v době od dubna do června v rozsahu šesti vyučovacích hodin v každém ročníku.

Cíl:

Cílem je osvojit si tematiku v rozsahu přiměřeném věku žáků zaměřenou na:

- a) rozpoznání varovného signálu *všeobecná výstraha* a činnost po jeho vyhlášení
- b) používání telefonních linek *tísňového volání* a dalších komunikačních prostředků
- c) přípravu evakuačního záznamu, zásady pro opuštění bytu a ohroženého prostoru
- d) činnost *integrovaného záchranného systému*
- e) poskytování první pomoci při mimořádných událostech
- f) ochranu osob před následky:
 - *živelných pohrom* včetně nezbytných dovedností (při povodni, zemětřesení, sesuvech půdy, sopečném výbuchu, atmosférických poruchách, požáru, lavinovém nebezpečí)
 - *úniku nebezpečných látek* do životního prostředí včetně nezbytných dovedností (improvizovaná ochrana osob při úniku radioaktivních, chemických a biologických látek)
 - *použití výbušniny* nebo nebezpečné látky (nebo anonymní hrozby použití)
- g) činnost po nálezů či obdržení podezřelého předmětu

Do projektu je také začleněna problematika přípravy občanů k obraně státu.

Vstupní úkol:

Vypracování projektu – plánu školení, příprava celodenního cvičení celé školy zaměřeného na splnění cílů projektu, výběr vhodných lektorů (požárníci, chemici, zdravotníci a pracovníci integrovaného záchranného systému, vojáci), volba vhodného prostoru pro školení, např. hasičský sbor...

Výběr účastníků:

Každým rokem se cvičení účastní žáci celé školy podle ročníků a jednotlivých tříd pod vedením třídního učitele a jednoho netřídního.

Popis průběhu:

Do konce října předloží organizátor cvičení vedení školy plán cvičení. Dva měsíce před cvičením bude domluvena pomoc mimoškolních školitelů a prostor. Čtrnáct dní před cvičením budou informováni vyučující o datu, obsahu a organizaci cvičení. Žáci se po třídách podle harmonogramu střídají na jednotlivých pracovištích pod vedením učitelů.

Vyhodnocení, návrhy:

Týden po cvičení předají třídní učitelé vedoucímu písemné hodnocení cvičení (splnění témat, klady a zápory, reakce žáků, vlastní návrhy a postřehy na zlepšení průběhu). Cvičení přispívají k osvojení vědomostí, praktických dovedností a návyků k ochraně svého zdraví a majetku i k ochraně svých spoluobčanů. Cvičení pomáhá posilovat sebevědomí žáků a prohlubuje vědomí mezilidských vztahů.

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1. Kritéria pro hodnocení a klasifikaci žáků

7.1.1. Zásady hodnocení a klasifikace

1. Základním principem hodnocení a klasifikace je pozitivní hodnocení. Při něm učitel hodnotí skutečné znalosti a dovednosti žáka a nehledá mezery v jeho vědomostech.
2. Cílem vzdělávání na gymnáziu je utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytovat spolehlivý základ všeobecného vzdělání a rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života.
3. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
4. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
5. Každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejícími kritérii hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude hodnocen.
6. Sebehodnocení žáka je nejen nedílnou součástí hodnocení, ale je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.
7. Pro hodnocení žáků především na konci pololetí se používají známky. V průběhu vyučovacího procesu lze využívat i slovního hodnocení (převážně ústní formou). Žáci provádějí sebehodnocení a vzájemné hodnocení.
8. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí na dvě skupiny: předměty s převahou teoretického zaměření a předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření.

7.1.2. Průběžné hodnocení žáků

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
 - soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
 - didaktickými testy
 - analýzou výsledků činností žáka
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
2. Žák musí být z předmětu vyzkoušen alespoň dvakrát za každé klasifikační období.
3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených jevů. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby nedocházelo k jejich nadměrnému nahromadění v určitých obdobích.
5. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy. Nepřípustné je individuální přezkušování žáků po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen u žáků s diagnostikovanou vývojovou poruchou, kdy je specifický způsob zkoušení doporučen ve zprávě psychologa.
6. O termínu písemné zkoušky, která trvá déle než 25 minut, informuje učitel žáky nejméně týden předem. Termín takovéto písemné práce prokonzultuje vyučující se třídním učitelem a dalšími vyučujícími tak, aby žáci psali v jednom dnu maximálně dvě práce uvedeného rozsahu.
7. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získávání jednotlivých známek.
8. Učitel je povinen archivovat písemné práce žáků a další podklady pro klasifikaci po dobu celého školního roku (od 1.září do 31.srpna).

7.1.3. Hodnocení spolupráce uvnitř skupiny

Při práci ve skupině učitel hodnotí také způsoby vzájemné spolupráce uvnitř skupiny, což spočívá v hodnocení:

- rozdělení práce a rolí ve skupině
- způsobů rozhodování
- postojů k rozdílným názorům, jejich vyjadřování a zvažování
- respektování ostatních
- celkové úrovně a efektivity práce skupiny

7.1.4. Klasifikace žáka

1. Klasifikační stupeň určuje učitel, který vyučuje příslušný předmět.
2. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň učitelé po vzájemné dohodě.

3. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
4. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přitom se přihlíží k systematičnosti v práci žáka během klasifikačního období. Stupeň prospěchu by neměl být pouhý aritmetický průměr z klasifikace za příslušné období.
5. Ředitel je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
6. Ředitel školy určí způsob, jakým budou informováni třídní učitelé a vedení školy o stavu klasifikace ve třídě.
7. Případy v zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.
8. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 2 dny před termínem konání klasifikační pedagogické rady, zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do klasifikačních archů pro jednotlivé třídy a připraví návrhy na konání opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
9. Třídní učitelé, případně výchovní poradci, jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů pro hodnocení.
10. U žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení při klasifikaci přihlédne učitel k charakteru poruchy, respektuje doporučení PPP, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkony.

7.1.5. Hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.
2. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.
3. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
4. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
5. Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy.

6. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky, a to nejpozději do konce září následujícího školního roku.
7. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, žádá krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnu od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka.
8. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - 1 - výborný,
 - 2 - chvalitebný,
 - 3 - dobrý,
 - 4 - dostatečný,
 - 5 - nedostatečný.
9. Chování žáka se hodnotí stupni hodnocení:
 - 1 - velmi dobré
 - 2 - uspokojivé
 - 3 - neuspokojivé
10. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
prospěl(a) s vyznamenáním
prospěl(a)
neprospěl(a)
11. Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.
12. Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.
13. Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

7.1.6. Kritéria stupňů prospěchu

Výsledky učební činnosti žáka se klasifikují pěti stupni.

1. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření:

stupeň 1 (výborný): Žák je schopen samostatně a bezchybně řešit zadané úkoly, dokáže samostatně činit nové závěry ze získaných vědomostí. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. V písemném projevu dosáhl více než 85 % úspěšnosti.

stupeň 2 (chvalitebný): Žák je schopen samostatně a s menšími chybami řešit zadané úkoly, dokáže samostatně reprodukovat získané vědomosti a je schopen z nich za pomoci učitele činit nové závěry. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. V písemném projevu dosáhl úspěšnosti větší než 70% a nejvýše 85%.

stupeň 3 (dobrý): Žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s drobnými chybami, je schopen reprodukovat získané vědomosti. Požadované činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětu učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. V písemném projevu dosáhl úspěšnosti 50 -70%.

stupeň 4 (dostatečný): Žák je schopen řešit zadané úkoly pouze s nápovědou učitele. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky. Výsledky jeho činností nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. V písemném projevu dosáhl úspěšnosti alespoň 30% a méně než 50 %.

stupeň 5 (nedostatečný): Žák ani s nápovědou není schopen řešit zadané úkoly. Stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v novém osvojování učební látky. Při samostatné práci není schopen ani naznačit postup řešení. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. V písemném projevu dosáhl méně než 30 % úspěšnosti.

2. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření:

a) Za výchovné předměty se považují: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova a další předměty tohoto charakteru.

b) Při klasifikaci předmětů s převahou výchovného zaměření se vždy bere v úvahu nadání a osobní schopnosti žáka k danému předmětu.

c) Při klasifikaci v těchto předmětech se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace

- kvalita projevu
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

d) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle této stupnice:

stupeň 1 (výborný): Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a velmi úspěšně je podle požadavku osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě v nových úkolech. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje aktivní vztah k nim. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

stupeň 2 (chvalitebný): Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavku osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech.

stupeň 3 (dobrý): Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele.

stupeň 4 (dostatečný): Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti.

stupeň 5 (nedostatečný): Žák je v činnostech oproti svým schopnostem převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o činnosti a nevyvíjí žádné úsilí.

7.1.7. Hodnocení mimořádně nadaných žáků

Hodnocení vzdělávání žáků s individuálním vzdělávacím plánem vychází z individuálních potřeb jednotlivých žáků, vždy však s přihlédnutím k naplnění stanovených výstupů vzdělávání.

7.1.8. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se hodnotí v souladu s doporučením pedagogicko-psychologické poradny či jiného kompetentního zařízení s ohledem na specifika jednotlivých vývojových poruch a individuální potřeby žáka.

7.2. Autoevaluace školy

OBLAST AUTOEVALUACE	CÍLE	KRITÉRIA	METODY	ČETNOST
PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ	Kvalita pedagogického sboru	- DVPP - autoevaluace učitelů - fungování předmětových komisí	- jednání předm. komisí – zápisy - předávání zkušeností v rámci PK - dotazníky	1x měsíčně průběžně
	Vybavenost školy	- vybavenost pomůckami - učebnice - knihovna	- pozorování - požadavky učitelů a žáků na vybavení - inventarizace	průběžně
		- péče o BOZP a hygiena	- zprávy o stavu BOZP - dotazníky	1x ročně
	Prostředí školy	- osobní účast jednotlivých pracovníků na zlepšování prostředí školy	- pozorování	průběžně
	Klima školy	- vztahy mezi subjekty vzdělávacího procesu	- pozorování - rozhovory	průběžně
		- fungování studentské rady	- dotazníky	1x za jeden až dva měsíce
PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ	Dosahování vzdělávacích cílů	- metody výuky - optimalizace klimatu pro učení - zpracování tematických plánů a jejich plnění	- hospitace - kontrola žákovských prací - rozhovory - dotazníky	průběžně
	Rozvoj vzdělávacích strategií	- hodnocení vyučovacích hodin - úroveň výstupů - evaluace a autoevaluace učitelů	- hospitace - pozorování - dotazníky	průběžně
	Rozvoj sociálních a osobnostních způsobilostí žáků	- vztahy ke škole - žákovské práce - výchovné problémy	- dotazníky - zápisy o výchovných opatřeních	1x ročně průběžně
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	Dosahování vzdělávacích cílů	- výsledky testů - výsledky v soutěžích a olympiádách	- vědomostní testy - výsledkové listiny soutěží a olympiád	průběžně
		- výsledky u maturit - úspěšnost absolventů	- dotazníky o úspěšnosti absolventů	1 x ročně
	Projevy praktických návyků a dovedností	- úroveň výstupů - prostředí tříd - uplatnění žáků v mimoškolních aktivitách	- žákovské práce – výstupy - pozorování - prezentace mimoškolních aktivit	průběžně

OBLAST AUTOEVALUACE	CÍLE	KRITÉRIA	METODY	ČETNOST
PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VZTAHY ŠKOLY, ŽÁKŮ, RODIČŮ	-poradenství pro žáky -přístup žáků k informacím -podíl žáků na řízení školy -výměnné pobyty -vzájemná spolupráce	- výchovné poradenství - využívání ICT a knihovny - práce studentské rady - vzájemné předávání informací	- rozhovory - schůzky studentské rady - organizace výměnných pobytů	průběžně
	Vztah rodičů ke škole	- třídní schůzky - školní akce	- zápisy z třídních schůzek - rozhovory s rodiči	4 x ročně průběžně
		- podpora školy	- dotazníky	1 x ročně
ŘÍZENÍ ŠKOLY	-efektivita metod -hodnocení výsledků vzhledem k daným podmínkám	- dokumentace školy	- porady vedení	1x týdně
		- pedagogická dokumentace - součinnost složek - práce třídních učitelů	- porady předmětových komisí - kontroly TK a TV	1x měsíčně
	Hospodaření školy	- efektivní hospodaření - systém vnitřní kontroly	- účelné čerpání rozpočtu - kontrolní činnost	průběžně
ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY VZHLEDEM K PODMÍNKÁM	Silné a slabé stránky školy	- SWOT analýza	- Pozorování - dotazníky	Dle potřeby